

dolenjka, d.d.

NOVO MESTO

SUPER CENE V DOLENJKINIH PRODAJALNAH
suha šunka v mreži, E-MIZ
kava "Dolenjka", 100 g SAMO 999,00 SIT/kg
domaćica čokoladna, 350 g, Kraš 130,40 SIT/kg
pralni prasek Persil, 3,6 kg, Henkel 621,10 SIT/kg
pralni prasek Rex, 3 kg, Henkel 449,00 SIT/kg
Silan refl., 5 vonjev, 1 lit., Henkel 867,10 SIT/kg
942,20 SIT/kg
V soboto, 30. oktobra 1999, od 7. do 19. ure odprtia
SAMOPOSTREŽBA MAČKOVEC Novo mesto.

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST

**31. OKTOBRA
BOMO PRESTAVILI
URO NAZAJ**

LJUBLJANA - Uredba o določitvi prehoda s srednjeevropskega pasovnega časa na poletno računavje časa in prehoda nazaj v letih 1998 do 2001 določa, da se v nedeljo, 31. oktobra, opravi prehod s poletnega na srednjeevropski pasovni čas. Tako bomo tega dne ob 3. uri zjutraj premaknili ure za eno uro nazaj, torej na 2. uro. V letu 2000 pa bomo premaknili ure za eno uro naprej - torej na poletni čas - v nedeljo, 26. marca.

OBNOVLJENI SPOMENIK - V soboto, 23. oktobra, dopoldne so v Šentjerneju na lepi slovesnosti odkrili obnovljeni spomenik 27 Šentjernejčanom, ki so jih pred 56 leti Nemci zverinsko pobili, 17 od teh prav na "ajdovi njivi", na kateri stoji spomenik. Govornik na slovesnosti je bil Marjan Močivnik, upokojeni šentjerjejski učitelj, ki je bil kot otrok priča grozljivemu dogodu, v katerem so okupatorji vodeni domačega izdajalca, kruto pobili celo njegove vrstnike. Slovesnosti so udeležili številni krajanji, kulturni program so pripravile učenke šentjerjejske osnovne šole, pevci Vinogradniškega okleta in šentjerjejske godbe na pihala. Precej denarja za obnovo spomenika so zbrali s prostovoljnimi prispevkami. Slovesnosti so se udeležili tudi gostje iz Pirana. (Foto: A. B.)

OB PRAZNIKU OZN

Prevečkrat mlačna in ob strani

Pred kratkim je praznovala 54-rojstni dan edina univerzalna mednarodna organizacija, ki je bila ustanovljena po drugi svetovni vojni v San Franciscu. Takrat so bili vanjo upravljeni veliki upi, danes pa po več kot petih desetletjih lahko ugotovljamo, da Organizaciji združenih narodov največkrat ni uspelo opraviti osnovne naloge - to je zagotoviti in ohranjati mir na svetu. Večkrat je le od daleč in nemočna opazovala trpljenje nedolžnih ljudi, tudi v primeru vojne v Bosni in na Kosovu.

Kot da bi hotel odkupiti za mlačnost in neposredovanje, je sredi oktobra njen predsednik Kofi Annan v Sarajevo, v mestu, kjer je še nedolgo tega umrlo toliko ljudi, tudi otrok, razglasil prav bosanskega otroka za šestmiljardtega Zemljana. Pravega bi sicer težko izbral, saj se na svetu vsako sekundo roditi pet otrok. In prav otroci, ki še začenjajo živeti, bi si zasluzili boljši in prijaznejši svet, kot je ta, kjer več kot polovica ljudi sveta živi v revščini, mnogi med njimi umirajo zaradi lakote in trpinčenja, vse več pa jih ogroža tudi onesnaženo okolje.

Veliko dela za organizacijo, ki se je ob ustanovitvi zaobljubila, da bo služila ljudem. Vendar če bo tudi v bodoče njeni delovanju zgolj pod vplivom bogatih, ji problemov, ki ogrožajo človeštvo na prehodu v novo tisočletje, ne bo uspelo rešiti. Sedanja delitev sveta na bogate in revne, ki se vse bolj poglablja, lahko resno ogrozi svetovni mir. Del tega sveta pa smo tudi mi.

JOŽICA DORNIŽ

DOLENJSKI LIST

Št. 43 (2618), leto L • Novo mesto, četrtek, 28. oktobra 1999 • Cena: 210 tolarjev

Udarilo bi tudi lokalne mesarje

Kako bi se morebitna prepoved izvoza rdečega mesa in mesnih izdelkov poznala pri nas, na območju, ki ne izvaja? - Rejci živali in lokalni predelovalci so za red in nadzor nad poreklom

NOVO MESTO - Prejšnji teden je slovensko javnost razburkala grožnja iz Bruslja, da bo zaradi ugotovljenih nepravilnosti v proizvodnih postopkih, pri pregledih in nadzoru 19 za izvoz pooblaščenih klavnic in predelovalnic mesa začasno moral ustaviti izvoz rdečega mesa in mesnih izdelkov na trg Evropske unije. Predlog je bil v nekaj dneh sicer začasno umaknjen do 1. februarja prihodnjega leta, a je kljub temu med rejci živine, klavci in mesarji močno završalo. Največji izvozniki so že izračunalni, da bi letna gospodarska škoda zaradi embaraža znašala 20 milijonov evrov.

Ker se izvoznikom zaprla vrata na evropske trge in verjetno tudi na hrvaškega, bi ti z dodatno ponudbo pritisnili na domači trg, kar bi povzročilo padec cen in spet sprožilo hujšo krizo v slovenski živinoreji. Vse to bi si naša država težko privoščila, zato mora hitro ukrepati. Direktor KZ Krka iz Novega mesta **Branko Premelč** je prepričan, da bi pritisk izvoznikov na domači trg ogrožal tudi tiste klavnice in predelave mesa, ki so usmerjene samo na domači trg. "Ker smo tudi rejci živine, bi močno čutili tudi zaostrihte na tem področju. Slovenija že zdaj nima ugodne bilance v prijeti mesi, taki ukrepi bi rejce še dodatno udarili. Ker si ne upamo pričakovati, da bi država sočasno uveljavila prepoved uvoza mesa, bi lahko kratkoročno pričakovali katastrofo," je dejal. Pri tem je še poudaril, da KZ Krka 95 odst. mesa

privedi sama: govedo v celoti, prašiče pa kupuje na slovenskih farmah, zato se močno zavzema, da se uvede red in popolna sledljivost porekla mesa.

Direktor **Kmečke zadruge Črnopolje** je potrdil, da so Črnopoljske mesnine izključno iz domačega mesi, večinoma belokranjskega porekla in le nekaj malega iz Dolenjske oz. iz Posavje. "Smo lokalni predelovalec in ne pričakujemo, da bi nas morebitna prepoved izvoza posebej prizadela. O

V REVOZU SE JE RAZLILO 800 LITROV REDČILA

NOVO MESTO - V tork, 26. oktobra, ob enih popoldne sta se na Revozovem dvorišču prevrnila dva kontejnerja z odpadnim redčilom. Ob tem je iz enega na cestišče steklo okoli 800 litrov vsebine. Interna in poklicna gasilska enota sta s takojšnjo intervencijo preprečila nadaljnje razlitje, tako da so redčilo ustavili v meteoritem kanalskem omrežju in se to in razlilo v potok Težka voda. Del redčila je iztekel v zemljo ob cestišču in kontaminirano zemljo so takoj začeli izkopavati. Prestreženo redčilo in onesnaženo zemljo bodo predali na uničenje skupaj z odpadnimi laki iz proizvodnje.

tem, kaj bi bilo, če bi bilo, nima smisla razpravljati. Pričakujemo, da bo zadeva ostala taka, kot je."

Tudi Mercator Kmetijsko gospodarstvo Kočevje podobno kot ostale klavnice in mesnopredelovalni obrati južno od Ljubljane ni izvoznik. Ker se je zadeva zdaj umirila, direktor **Janez Zlindra** ne pričakuje večjih posledic, vendar pa pravi, da mora država v tem času postoriti vse potrebno. "V naši zadruži se nič ne dela brez stodostnega sledenja porekla mesa. Za vse meso, prašič ali govedo, vemo, od kod prihaja in kam gre. Tega smo se lotili zaradi trga in potrošnikov pa tudi zato, ker imamo lastno farmo prašičev in goveda," poudarja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

PRVI DIPLOMANTI - Prejšnji četrtek je na novomeški Visoki šoli za upravljanje in poslovanje (VŠUP) diplomiralo prvih sedem študentov, ta teden pa bo diplomske naloge zagovarjalo še 17 študentov od 228, kolikor jih je bilo v študijskem letu 1998/99 vpisanih v 3. letnik te edine novomeške visokošolske ustanove. Prvi diplomanti so nadpovprečno uspešno opravili študij, gre za izredne študente, v glavnem glavnem direktorje podjetij iz cele Slovenije, ki so ta študij vzeli zelo resno, kot izviv in tudi kot medsebojno tekmovanje. Na fotografiji: dekanica VŠUP mag. Ana Blažič izroča diploma novomeškemu podžupanu Marjanu Somraku, zaposlenemu v podjetju Novoteks Tkainina. (Foto: A. B.)

Razširitev skladišča v Ortneku

Država ga je vključila v program za potrebe blagovnih rezerv - Na 44 milijard tolarjev ocenjena naložba za celotno Slovenijo bo zaključena leta 2005 - Začetek v Ortneku

ORTNEK - V skladu z zahtevo EU po obveznih blagovnih rezervah naftnih derivatov v količini 90-dnevne mirodobne porabe je Slovenija izdelala program razširitev obstoječih skladiščnih zmogljivosti za 580 tisoč ton goriva. Predračunska vrednost programa znaša 44 milijard tolarjev, načrtovan je do leta 2005, uresničevali pa ga bodo začeli na Ortneku.

Vodja sektorja za obvezne rezerve naftnih derivatov pri Zavodu RS za blagovne rezerve Dušan Garzaroll je prejšnji četrtek na tiskovni konferenci v Ribnici povedal, da naj bi v skladišču v Ortneku na novo zgradili 80 do 90 tisoč kubičnih metrov skladiščnega prostora. "Obstoječe skladišče nadzemnih rezervoarjev se bo povečalo od sedanjih 30 tisoč na 110 do 120 tisoč kubičnih metrov, kar predstavlja tudi ekonomsko opravičljivo zmogljivost," je poudaril. Računajo, da bodo še pred koncem letosnjega leta pridobil gradbeno dovoljenje za gradnjo prvega rezervoarja prostornine 20 tisoč kubičnih metrov, z deli pa bi pričeli prihodnje leto.

"Gre za zelo velik poseg za pridobitev novih naftnih rezervoarjev zato poleg Otrneka načrtujemo povečanje zmogljivosti skladiščnih prostorov tudi v Nafti Lendava, v Račah, Zalogu, v Ljubljani in v Instalacijah v Kopru," je povedal Garzaroll. Nove skladiščne prostore bodo gradili v skladu z najnovejšimi zahtevami tehnike

na tem področju, že v I. fazi gradnje skladišča v Ortneku pa bodo zgradili vitalne dele, ki so pomembni tudi za rekonstrukcijo obstoječega skladišča, v katerem je pred dvema letoma prišlo do ekološke nesreče. "Hkrati s sanacijo objekta se bo opravila tudi rekonstrukcija in posodobitev," je povedal Garzaroll in dodal, da projekt ne

Dušan Garzaroll

bo obremenil obstoječih komunikacij. Nasprotno, kot je povedal ribniški župan Jože Tanko, bo prinesel nekaj novih zaposlitev pa tudi izboljšave vodovodnega omrežja, cest, železnice itd.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Košarka

KRKA TELEKOM : KRAŠKI ZIDAR

**Novo mesto,
športna dvorana Marof,
sobota, 30.10.1999, ob 20. uri**

Pokrovitelj: MKO, d.o.o.
Žrebanje vstopnic: Mobičuk (Kobra)

AGROSERVIS KNAFELČEVA 2, 8000 Novo mesto
Tel.: 068/393 01 00; faks: 068/393 01 25

POOBLAŠČEN PRODAJALEC IN SERVISER

**UGODNE CENE IN VELIKA IZBIRA
MOTORNIH ŽAG STIHL®**

Husqvarna Jonsered PARTNER

**Pri nakupu motorne žage
dobite darilo.**

Pričakujemo vas od 7. do 19. ure,
ob sobotah do 12. ure.

KZ Krka z.o.o., Novo mesto

150 let rojstva Frana Šukljeta

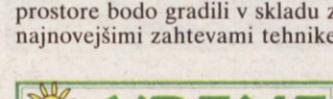
Spominski večer

NOVO MESTO - V nedeljo, 24. oktobra, je minilo 150 let od rojstva Frana Šukljeta, znanega zgodovinarja in politika iz Novega mesta. Dan pozneje sta Knjižnica Mirana Jarca in svetniška skupina Slovenskih krščanskih demokratov v prostorih knjižnice priredila spominski večer, ki ga je povezoval Alojz Zupančič.

O Šukljetu, Ljubljancunu, ki je dolga leta živel v Novem mestu in je pokopan na šmihelskem pokopališču, sta spregovorila akad. prof. dr. Vasilijs Melik in doc. dr. Stane Granda - slednja je na začetku večera predstavila Jadranka Matič Zupančič. Melik je podrobneje orisal takratni čas in politično poslanstvo Šukljeta, ki je bil v drugi polovici 19. stoletja eden vidnejših politikov in načelnikov v kranjskem zboru, poslanec v državnem zboru na Dunaju, dvorni svetnik in kranjski deželní glavar. Granda pa je opozoril predvsem na Šukljetovo navezanost na Belo krajino in Novo mesto. Šukljetov oče je bil namreč Belokranjec. Frana je na dolensko prestolnico vezalo prvo delovno mesto profesorja na gimnaziji, pa tudi grad Kamen, ki si ga je kupil in tam tudi živel do smrti.

Spominski večer, ki se ga udeležili tudi Šukljetovi potomci, je bil zanimiv še zaradi starega Novomeščana Franceta Adama, ki je obudil spomin na tega uglednega meščana, ki ga je sam tudi osebno poznal. Obiskovalci so si lahko ogledali priložnostno razstavo o Franu Šukljetu, ki jo je pripravila Silva Gomšček Šibila.

L. M.

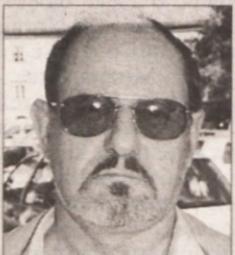

VREME
V soboto bo suho, po nižinah bo zjutraj in določan megla ali nizka oblačnost. V nedeljo postopno pooblaščitev z manjšimi padavinami.

marles®
marles hiše d.o.o.
Hiše po vaši meri

Elektrika in televizija

RTV Slovenija želi živeti z gresom; kdor ima elektriko, naj plača tudi radijsko in televizijsko naročnino. Najnovejši zakon o RTV Slovenija namreč določa, da se šteje, da ima radijski in televizijski sprejemnik vsakdo, ki ima tudi elektriko. Radiotelevizijo je po tem zakonu mogoče ugovarjati izjavom, da nimate radijskega ali televizijskega sprejemnika. Kako bodo pristojni ugotavljalci resničnost izjave, mar z golj z vključenimi vohunskimi aparaturami na cesti ali tudi z brskanjem po državljanovi spalnici ali dnevni sobi? V praksi je med zadrgami možna tudi tak: zbiralec televizorjev ima kar nekaj tovrstnih aparatov, vendar ne glede nobenega? Omenjena izjava torej odpade, čeprav bi bila upravičena. Namišljena in stvarne zadrgre ob zakonskem povozovanju uporabe elektrike in plačevanja RTV naročnine sprožajo kar nekaj vprašanj. Med drugim tudi, zakaj je potreben nekim službam znova sporočati podatke o zasebnem življenju, ko nedvomno obstaja prijetnejši način prodaje in nakupa televizijskih programov, a tudi boljši način ugotavljanja, kdo ima televizijo. Dokler RTV zgolj dobavlja program, čeprav še tako izvrsten, naj zaračunava ceno le za dejansko uporabo, tj. gledanje programa. Če to tehnično ni mogoče doseči, potem naj ostaja sedanj način pobiranja RTV naročnine, namesto da se na vrtoh pojavit nekakšni pooblaščenci RTV Slovenija, ki domača na silo hočejo stopati v vaše stanovanje in pregledati, ali imate televizor. Tokratno anketo smo osredotočili na omenjeni najnovejši način pobiranja RTV naročnine.

JOŽE FINK, upokojeni dipl. elektro inž. iz Novega mesta: "S tem ukrepom je država svojo finančno obvezo in skrb za nacionalno televizijo na nepravičen in nepošten način preložila neposredno na državljane. Sedaj se bo lahko zgodilo, da bo tisti, ki sploh nima televizorja, plačeval za nekoga, ki ima tri. Lačna vrana bo pitala sito, država pa si bo mela roke!"

JANEZ VRANIČAR-LUIGI, strojni tehnik iz Metlike: "Prav je, da tako zaračunavajo TV naročnino, a ne le tistim, ki imajo elektriko! Če nas nacionalka s svojim programom prislujuje, da preklapljam na programe drugih TV hiš, bi morali zaračunati naročnino tudi tistem, ki si svetijo s svečami. S tem bodo zbrali dovolj denarja, da bodo oblekli pastirčka, ki je dolgo piska nag."

JOŽEF MIHELEC, upokojenec iz Sodcev: "Ni prav, da tako zaračunavajo naročnino. Zlasti je krivično do tistih, ki nimajo TV sprejemnika ali jih ne doseže signal TV Slovenije, kot tudi nas ni, a smo vseeno 13 let plačevali naročnino! In ti ljudje bodo morali dokazovati, da nočijo ali ne morejo gledati nacionalne televizije. Tak način plačevanja je le linija najmanjšega odpora."

PETER BESAL, poštar iz Kočevja: "Novemu načinu plačila TV naročnine načeloma ne nasprotujem, upam pa, da ne bo prizadel tistih, ki so lastniki več priključkov. Prav bi bilo, da bi eno gospodinjstvo plačevalo samo eno naročnino. Prav tako pa tudi ni pošteno, da plačujejo naročnino v predelih, kjer signal TV Slovenija 1 ali 2 komajda dobijo ali pa ga sploh ne!"

BOGOMIR ABRAHAMSBERG, upokojenec iz Ribnice: "Televizijo malo gledam, tiste oddaje, ki jih spremjam redno, pa so zelo kvalitetne. Zato se mi zdi prav, da v obliki naročnine tudi gledalci nekaj prispevamo. Odločitev o spremembah plačila nosi v sebi svojevrstno ublažitev socialnih razlik. Razumem jo kot korektiv v razmerah že zelo velikih razlik med ljudmi."

MARTIN PUCLJ, lesarski tehnik iz Mokronoga: "Nič nimam proti takemu načinu plačevanja RTV naročnine, če bi to kaj prispevalo da bi bila poslej naročnina nižja, televizijski programi pa boljši. Mladi bolj malo gledamo 1. in 2. program TV Slovenija, zato bi bilo bolj pravično, če bi lahko plačevali le tiste kanale oziroma programe, kolikor jih dejansko gledamo."

STEFKA IVKOVIĆ, poenterka v šivalnici sevnške Lisce: "Meni se zdi kar prav, da bodo poslej zajeli v plačevanje RTV naročnine kar številne, ki so se doslej izognili tej obveznosti. Prav pa bi bilo, da posamezniki, ki ne premorejo ali pa iz drugih razlogov nimajo ne radijskega ne televizijskega sprejemnika, ne bi plačevali RTV naročnine."

STANE KRAŠEVČ, delavec iz Velikega Mraševega: "Da ti predpišejo plačevanje radijske televizijske naročnine, če imas elektriko, ne moreš spremeniti. Zakon, ki določa to plačevanje, ni najbolj pravichen. Parlament, ki ga je sprejel, ne dela v korist ljudem. Kako bo zakon veljal tam, kjer je slab signal ali pa sploh nimajo signala slovenske televizije?"

JOŽICA PENIČ, vodja splošnokadrovskih služb Gozdnega gospodarstva Brežice, s Podvinji pri Kapelah: "Mislim, da kdor ima elektriko, ima televizijo. Če je nima, naj o tem obvesti RTV Slovenija. Menim, da je RTV toliko obubožala, da nima take mreže žirjevalcev, ki bi pregledala bivalne prostore, kjer naj bi bili televizorji. Tudi RTV ne more delati zastonj."

Udarilo bi...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Mercator Agrokombinat iz Krškega ne izvaja niti ne uvaža mese, saj ima za predelavo (in tudi za prodajo drugim) dovolj prasičev z lastne farme, medtem ko govedo, teleta in mlado pitano govedo prilepelje iz širše Dolenske. "Podpiramo red na trgu, saj vemo, da se pojavlja tudi blago sumljivega izvora, ki se prodaja z lažnim poreklom. Za nas, ki se ukvarjam z rejo, so prekupevalci, ki ne izpolnjujejo zahtev, neloyalna konkurenca, zato mora država to urediti," ugotavlja direktor **Jože Žabkar**. Kot klavnica in predelovalnica lokalnega značaja se zavzemajo za sledenje izvora mesa in njegove poti vse do končnega potrošnika. Žabkar meni, da Slovenija v reji in predelavi mesa potrebuje prehodno obdobje in da bo morala biti kar pripravljena na podobne ukrepe. V primeru prepovedi izvoza bi dodatne količine mesa in izdelkov pritisnil na domači trg, zato bi zaradi presežkov živila ostajala v hlevih in dosegala previsoko težo.

B. DUŠIČ GORNIK

Prepoved gradnje nuklear?

Poslanci SDS Branko Kelemina, Bogomir Špelič in Janez Janša predlagajo zakon o prepovedi graditve novih JE

LJUBLJANA, SEVNICA - Poslanec Branko Kelemina z Blance, ki ima pri socialdemokratih na skribi drobno gospodarstvo, varstvo okolja in invalidov, je družno s strankarskima kolegom Bogomirjem Špeličem in Janezom Janšo 21. oktobra vložil v obravnavo in sprejem državnemu zboru predlog zakona o prepovedi graditve novih jedrskih elektrarn v Sloveniji in o prepovedi skladitve nizko in srednje radioaktivnih (NSRAO) ter visoko radioaktivnih odpadkov (VRAO) iz drugih držav na ozemlju Slovenije ter o trajnem varnem skladitvenju nizko, srednje in visoko radioaktivnih odpadkov.

Omenjeni poslanci predlagajo obravnavo zakona po hitrem postopku, ker to zahteva izredne razmere države. Z 31. decembrom letos se namreč izteče rok, do katerega je na podlagi zakona o odložitvi graditve jedrskih elektrarn do leta 2000 prepovedano graditi JE v Sloveniji. Slovenija po tem datumu torej ne bo več imela veljavne pravne podlage za preved takšne gradnje.

Državni zbor je februarja 1996 sprejel resolucijo o strategiji rabe in oskrbe Slovenije z energijo, ki predvideva, da bi na ekološko in

Melamin "pridelal" računovodsko izgubo

4. letna skupščina delničarjev Melamina - Izguba gre v breme rezerv - Doplnili statut z novimi dejavnostmi - Odslej samostojno na državne razpise

KOČEVJE - Na 4. letni skupščini delničarjev Melamina, ki je bila minuli petek, so v preko 62-odstotni prisotnosti predstavnikov kaptala soglasno sprejeli poročilo o poslovanju v preteklem letu, plan za prihodnje ter ob dopolnitvi statuta z novimi dejavnostmi tudi sklep o pokritju poslovne izgube iz lanskega leta v breme rezerv.

Melamin je v preteklem letu prodal za 3 milijarde 164 milijonov tolarjev, kar je približno enako kot v letu 1997, ki je bil za podjetje uspešno. Kljub temu so lanskemu poslovnu letu zaključili z izgubo v višini 95, 47 milijonov tolarjev. "Kar okoli 80 milijonov tolarjev izgube je posledica odpisanih terjatev v Srbiji in dolgoročnih naložb ter povečanih stroškov nabave surovin," je ta tiskovni konferenci ob zaključku skupščine povedal direktor Melamina Srečko Štefanič. Ob zmanjšanju števila zaposlenih z upokojevanjem od 232 na začetku leta na sedanjih 212 in tehološko posodobitvijo proizvodnje načr-

tujejo za letošnje leto pozitivno poslovanje. Kot je povedal Štefanič, rezultati devetih mesecev kažejo, da jim bo uspelo doseči pozitivno ničlo.

"Izguba je bila predvsem administrativno-računovodskega značaja," je povedal Štefanič, pokrili pa jo bodo, kot so se odločili na skupščini, v breme rezerv. Hkrati so dopolnili statut podjetja s tremi novimi dejavnostmi, te so: raziskovanje in eksperimen-

Srečko Štefanič

talni razvoj na področju naravnoslovja in tehnologije, tehnični preizkusi in analize ter oskrba s paro in toplo vodo. "Gre zgolj za formalno razširitev, saj omenjene dejavnosti v podjetju že izvajamo," je pojasnil Štefanič in dodal, da je bil to predpogoji, da bo Melamin lahko v bodoče samostojno kandidiral za sredstva na razpisih ministrov za znanost in tehnologijo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ZLATA PLAKETA POMLADI

Mešani pevski zbor Pomlad iz Novega je pod vodstvom Jožice Prus dosegel enega največjih uspehov dolenskega zborovskega petja doslej. Na mednarodnem tekmovanju pevskih zborov različnih kategorij, ki je potekalo od 20. do 24. oktobra v Rivi del Garda v Italiji in se ga je udeležilo 50 pevskih zborov iz vsega sveta, je v kategoriji cekvene glasbe z obveznim programom osvojil zlato plaketo, dirigentka Jožica Prus pa je prejela posebno nagrado kot najboljši zborovodja tekmovanja.

NAGRADA METLIŠKI REŽISERKI

METLIKA - Na prireditvi Film video monitor v Gorici so minulo soboto podelili nagrado režiserki Maji Weiss iz Metlike. Weissova si je nagrado prislužila za televizijski reportažni zapis z naslovom "Cesta bratstva in enotnosti", o katerem je žirija zapisala, da gre za "reportažo po potek mrtve Jugoslavije, ki nudi razvojeno podobro brezizhodne stvarnosti, v kateri izstopajo srhljive sekvence razdejanega sveta z obrazi tih množice razseljencev v lastnih domovih".

P. PERC

KNJIŽNICA ZAPRTA

ČRNOMELJ - Od 1. do 7. novembra bo ZIK - Knjižnica Črnomelj zaradi adaptacije zaprta. Dotlej je še čas, da si uporabniki zagotovijo potrebno knjižno gradivo in podaljšajo rok za že izposojeno. Danes, 28. oktobra, ob petih popoldne pa knjižnica vabi otroke v kulturni dom na pravljico urico Moja Pokrajculja.

DELEGACIJA LANGENHAGNA V NOVEM MESTU

NOVO MESTO - Od ponedeljka, 25., do srede, 27. oktobra, je bila na uradnem obisku v Novem mestu osemčlanska delegacija partnerskega nemškega mesta Langenhangen pod vodstvom županje Waltraud Krueckeberg in direktorja mesta dr. Klauza Rosenzweiga. Z novomeškimi gostitelji so se pogovarjali o nadaljnjem sodelovanju med mestoma na številnih področjih, ki je bilo že do sedaj zelo prijateljsko in plodno, ter se dogovorili o programu sodelovanja v letu 2000.

KARDINAL DR. KUHARIĆ V NOVEM MESTU - Na misijonsko nedeljo, 24. oktobra, popoldan je Novo mesto obiskal hrvaški kardinal dr. Franjo Kuharić. Ob pol štirih je imel v frančiškanski cerkvi slovensko mašo za Hrivate, bivajoče na Dolenjskem in Beli krajini, obisk pa je izkoristil tudi za birmanje. Zakrament sv. birme je od kardinala prejelo osem mladih iz novomeškega območja in iz Beli krajine. Na sliki: slavnostni sprevod iz samostanskih prostorov v župnijsko cerkev je pozdravilo veliko pri bivajočih Hrvatov. (Foto: M. Markelj)

Ljubljansko pismo

Tudi begunci žrtve

Prošnje vložite do 19. decembra

Znano je, da je zadnje dni maja letos državni zbor sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o žrtvah vojnega nasilja. Za tem navidez dokaj uradnem nazivom se skriva pomembna novost: nova kategorija žrtv vojnega nasilja. Gre za begunce, ki jih leta 1996 sprejeti zakon ni uvrstil med prejemnike odškodnine za čas, prebit v internaciji, izgnanstvu ali na prisilnem delu v tujini.

Zakon o žrtvah vojnega nasilja iz leta 1996 je namreč uveljal le dve kategoriji ljudi, ki so upravičeni do odškodnine za prisilno prebit čas v tujini. Gre za odškodnino, ki jo dodeljuje Republika Slovenija. Po določbah omenjenega zakona znaša odškodnina za taboričnike 429,70 tolarja za mesec dni bivanja v taboriču. Za primer naj navedemo, da prejme oseba mesečno 5.156 tolarjev rente, če je v taboriču prebila leto dni. Za internirance in izgnance pa znaša renta 286,40 tolarja za vsak mesec, preživet v izgnanstvu.

Z omejenimi spremembami tega zakona, ki uvajajo kategorijo beguncev in prisilnih deportancev, pa bodo le-ti prejemali 171,88 tolarja za vsak mesec bivanja v begunstvu. Država pa vsem trem vrstam oškodovanec plačuje še dodatno zdravstveno zavarovanje, kar je verjetno pomembnejše kot sama mesečna renta.

Dopolnitev zakona, objavljena v Uradnem listu junija letos, v 1. členu pravi, da je "žrtve vojnega nasilja (begunec) po tem zakonu tudi oseba, ki je bila v času od 6.4.1941 do 15.5.1945 zaradi izvajanja povračilnih ukrepov okupatorja ali njegovih sodelavcev zoper družine partizanov, pobitih talcev ali zaradi sodelovanja z NOB na silno pregnana iz svojega doma, in oseba, ki je bila v istem času silno pregnana iz svojega doma zaradi silnega dejanja porušenja ali izropanja njene stanovanjske hiše ... zaradi česar se ni mogla vrniti na svoj dom neprekinitno najmanj tri mesece ... Žrtve vojnega nasilja je ob pogojih iz 1. člena tega zakona tudi otrok, katerega starši so bili ubiti zaradi sodelovanja v NOB...". Ta dopolnila 1. člena zakona bistveno razširja krog upravičencev.

Vsi, ki bi si na podlagi teh dopolnil zakona žečeli urediti status beganca (rento bodo prejemali le živeči, ne pa njihovi potomci), morajo prošnje s potrebnimi dokazili vložiti na Upravno enoto do 19. decembra leta 1999. Prošnje za status beganca morajo prizadeti vložiti v tistih upravnih enotah, kjer imajo stalno bivališče, in ne v tistih, kjer so živelii v času druge svetovne vojne. Sledi ko prej gre pri vsej zadevi za rento-odškodnino za čas, prebit v taboriču, begunstvu, izgnanstvu itd. Na vojno odškodnino, ki naj bi jo urejal poseben zakon, pa bodo morali prizadeti še počakati, saj je ta zakon šele v pripravi.

VINKO BLATNIK

</div

IN - Danes je vse, kar kaj velja, "in". Pa ne v pomenu, kakršnega ima naš veznik, ampak angleški in, kar pomeni v. V (in) je pač in (v). Angleščina oziroma amerikančina je in. Če govoris po slovensku, nisi in. Če misliš po naše, si out. Če si in, si winner, če si out, si looser. In obratno: če si winner, si in, in če si looser, si out. Če si bogat, si lep, pameten pa tudi poješ lepo. Skratka - si in. Sicer ti bog pomagaj. In tako naprej. In nazaj.

INN - In bi bila rada tudi neka trgovina, ki je te dni prišla v Novo mesto iz Kočevja. Da bi bila ta trgovina še bolj in, ji je lastnik dodal še en n in jo poimenoval Moda inn. Nerodno pa je, ker je angleščina skoraj tako natančen jezik kot slovenščina. In tam inn ne pomeni še bolj in, ampak čisto navadno oštarijo. Tako bi torej Moda inn lahko pomenilo gostilniška moda. Mar v tej žacuni prodajajo oblike, v kateri boste v gostilni in? Ali gre za gostilno, kjer so moda in? Bel smoking in sprememb občinskih planov. Še največji strošek bi bila postavitev zračnih semaforov.

Ena gospa je rekla, da je zadnjic videla enega potnika, ki se je peljal z avtobusom mestnega prometa.

KOMEMORACIJA V KS BIRČNA VAS

BIRČNA VAS - Krajevna skupnost in krajevne organizacije zvez zdržen borcov Birčna vas vabita na komemoracijo v počastitev dneva mrtvih, ki bo v nedeljo, 31. oktobra, ob 10. uri pri spomeniku na Ruperčvrhu. Spomin na umrle bomo počastili s šopki cvetja, prižigom sveč in kulturnim programom. Vabljeni!

Suhokranjski drobiž

KULTURNI SPOMENIK - Vlada RS je v začetku tega meseca izdala odlok o razglasitvi območja Auerspergove železarne na Dvoru za kulturni spomenik državnega pomena. Ostanki tega nezamenljivega spomenika začeta industrializacije in ostanek največje peči za taljenje rude je edinstven spomenik svoje vrste v Evropi in kot celota izjemnega pomena za Dolenjsko in Slovenijo. Za kulturni spomenik državnega pomena z lastnostmi tehniškega in zgodovinskega spomenika odslej velja tudi varstveni rezim, ki določa varovanje kulturnih, tehničkih in zgodovinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti.

VPRAŠANJA IN POBUD - Na zadnji seji občinskega sveta občine Žužemberk so svetniki postavili veliko vprašanje, dali pa so tudi več pobud. V prvi vrsti so jih zanimali ceste v občini, od krajevne ceste od Trebeče vasi proti Žafari, cesta Brezova Reber-Ajdovec in Struge-Žvirče, pa tudi, kaj se dogaja z vodovodom na Križih, beseda je tekla o novih krajevnih skupnostih, o delu komisije za lokalno samoupravo (ki se, mimogrede povedano, še ni sestala), pluženju lokalnih cest, elektrifikaciji Loke v Žužemberku, kontejnerjih, plačilu o volilni kampaniji, dvojnih merilih pri finančiranih društvih itd.

REKREACIJA - Z novim prizidkom pri telovadnici osnovne šole Žužemberk sta šola in kraj mnogo pridobil. Že večkrat so bile izražene želje za igranje tenisa, aerobike, pa tudi organiziranje plesnih tečajev. Sedaj prostor je, potreben pa bo poiskati organizatorje, ki bi te novosti pravili.

DIALIZA 2000

Če ne da država, darujmo sami!

Novomeška bolnišnica bi rada s pomočjo donatorstva preselila dializni oddelek - Obrtniki in podjetniki v regiji so se prvi odzvali - Namesto poslovnih daril

NOVO MESTO - Po večletnih opozarjanjih Društva ledvičnih bolnikov Dolenske o nevzdržnem stanju na sedanjem dializnem oddelku so se v Splošni bolnišnici Novo mesto odločili razmerni izboljšati z lastnimi močmi. V naslednjem letu bodo za preselitev in posodobitev oddelka zagotovili 120 milijonov tolarjev, preostalih 130 milijonov pa bi rad zbrali s pomočjo donatorstva.

Novo vodstvo bolnišnice, v.d. strokovnega vodje Jože Smodej in v.d. direktorce Mira Retelj, opozarja, da se regijska ustanova poteguje za naložbe v državnem proračunu, ki ne bo kril niti polovico potreb v državi. Ker je oprema v bolnišnici zastarela in so razmere za bolnike nesprejemljive, so se lotili obnove več oddelkov, orga-

nacijskih sprememb in finančne sanacije. Ob polletju in tričetrtletju je bolnišnica kot ena redkih v Sloveniji poslovala pozitivno; enako naj bi bilo tudi ob koncu leta. Zmanjševali so stroške, pri čemer poučarjajo, da ne na račun bolnikov in strokovnosti. Zaposlavljeni so zgoj zdravstvene delavce ter več izobraževali. V preno-

vo so letos vložili 120 milijonov in za nabavo nove opreme še 110 milijonov tolarjev. Z donatorstvom so za nakup nove opreme pridobili 45 milijonov tolarjev, zato bi radi s podobnimi akcijami nadaljevali.

Dializni oddelek je sedaj v neprimernih kletnih prostorih in za letno 15 do 16 tisoč dializ premora 11 dializnih mest, zaradi česar

- Kot je povedal predsednik OOZ Novo mesto, so se obrtniki iz Novega mesta, Trebnjega, Črnomlja in Metlike ter podjetniki Dolenske in Bele krajine prvi odzvali na projekt novomeške bolnišnice Dializa 2000. Vse svoje člane pozivajo, naj darujejo za projekt, še posebej namesto poslovnih daril v prednoletačnem času. Denar lahko nakaže na račun 52100-603-30372, SB Novo mesto, s pripisom Dializa 2000. V bolnišnici upajo, da se bodo malemu gospodarstvu pridružili tudi večja podjetja ter občine dolenske in dela posavske regije.

delo poteka v treh izmenah in morajo bolniki prihajati tudi po noči. Po novem bo oddelek deloval v prostorih sedanjega travmatološkega oddelka in bo razpolagal z 20 mesti. Naložbo bodo začeli februarja in zaključili sredi prihodnjega leta. Preselitev dializnega oddelka je le eden od projektov v celem nizu organizacijskih sprememb in posodabljanj. Bolnišnica mora doseči, da se bo končala naložba v novo porodnišnico, kjer je še 3.000 kv. metrov v nepopolni 4. fazi izgradnje. V štirih letih bi nato lahko zaključila projekt reorganizacije in smiselnje preselitve oddelkov, ki bi na koncu omogočila, da se iz stare in povsem neprimerne stavbe preseli tudi cel interni oddelki.

B. DUŠIČ GORNIK

Obnova cerkve ideološko sporna?

Metliški svetniki so spomladi sprejeli sklep, da lastniki grobov na metliškem pokopališču dajo za obnovo cerkve sv. Roka enkraten prispevek v višini enoletne grobarine - Prijava na tožilstvu

METLIKA - Gradbeni odbor za obnovo cerkve sv. Roka na metliškem pokopališču je predlagal mestni skupnosti (MS) Metlika, da bi 300 lastnikov grobov pomagalo pri obnovi, s tem da bi v letošnjem letu plačali za adaptacijo prispevki v višini enoletne grobarine. Občinski svetnik Jože Matekovič je kot predstavnik MS spomladi to predlagal v občinskem svetu, ki se je s predlogom strinjal.

Kmalu pa se je zapletlo, kajti eden od zavezancev za plačilo se je pritožil na tožilstvo. Okrožni javni tožilec Niko Bricelj je obvestil metliško občino, da je sklep svetnikov o zbirjanju denarja za obnovo sv. Roka v obliki najemnine za grobove nezakonit. Tako se je zadeva znašla na dnevnem redu zadnje seje metliškega občinskega sveta. Matekovič je pojasnil, da je problem očitno nastal, ker so se nerodno izrazili, v resnici pa je šlo za prostovoljne prispevke za obnovo cerkve v obliki enoletne najemnine za grobove. Dokaz, da je večina ljudi tako razumela, je, da je 89 odst. najemnikov plačalo skupaj 910 tisočakov. Boris Govednik pa je menil, da bi moral tožilec navesti vsaj, po katerem zakon je sklep nezakonit. "Če sem bil zaveden enkrat, ne bi bil rad še drugič. In če je kaj

nezakonitega, naj tožilec to obrazloži. Roko sem namreč dvignil v prepričanju, da je vse zakonito," je dejal Govednik.

Zupan Slavko Dragovan je v pismu okrožnemu državnemu tožilcu zapisal, da bo svetnikom predlagal preklic spornega sklepa, s tem pa bodo lahko plačnikom vrnil denar, ki so ga plačali za obnovo cerkve. Svetnik Juš Mihelčič, ki je tudi direktor Komunale, ki je tako kot za najemnino grobov poslala položnice za prispevki za obnovo cerkve, je pojasnil, da je le predlagatelj prijave tožilstvu zahteval vračilo slabih 3.000 tolarjev.

"Če bi plačali vsi najemniki, bi zbrali 1.005.000 tolarjev. Popravilo strehe na cerkvji je veljalo 4 milijone tolarjev. Nekaj je pri-

magnila mestna skupnost, ostalo pa cerkev. Torej gre zares zgolj za delno pomoč pri obnovi. Mislim pa, da je zadeva preveč spolitizirana. Če bi šlo za sofinanciranje gaislskega doma ali športnega igrišča, se tožilec zagotovo ne bi vtaknil. Obnova cerkve pa je očitno ideološko sporna, ker pač nismo navajeni, da bi pomagali pri takšnih delih," je bil prepričan Mihelčič ter dodal, da bi se glede na podjetje, v katerem je zaposlen, dal kar tožiti.

Tudi Branko Matkovič je menil, da je bil iskren namen svetnikov, da pomagajo pri obnovi cerkve. Narejeni pa sta bili dve napaki: predlog sklepa je bil na seji podan ustno, na položnicah pa ni bilo obrazložitve, da gre za prostovoljni prispevek. Ker tudi za tokratno sejo ni bilo pisnega sklepa, je župan obljudbil, da bodo do naslednje seje pripravili sklep, ki bo pravno sprejemljiv.

M. BEZEK-JAKŠE

VINIŠKI PRAŽNIK - V spomin na 21. oktober 1943, ko je bilo požgano Seče selo in del Vinice, praznujejo v viniški krajevni skupnosti svoj praznik. Ob tej priložnosti so pretekloboto pripravili proslavo, na kateri sta govorila črnomaljski župan Andrej Fabjan in predsednik KS Vinica Niko Simčič, ki je podelil tudi priznanji KS. Prejela sta ju Ivan Mohar za prispevek k izdaji knjige ob 100-letnici gaislskega društva Vinica ter Društvo kmečkih žena Žilje. V kulturnem programu so nastopili recitatorji in pevci iz viniške osnovne šole ter domača folklorna skupina. (Foto: M. B.-J.)

BREZPLAČNO MERJENJE

METLIKA - Na sedežu območnega združenja Rdečega kriza Metlika že od začetka oktobra vsako sredo do 8. do 13. ure merijo ljudem krvni sladkor in pritisik. Merjenje je brezplačno, vabljeno pa so vsi občani.

ZAČETEK GLEDALIŠKEGA ABONMAJA

ČRNOMELJ - V petek, 29. oktobra, bo ob 19.30 v črnomaljskem kulturnem domu na vrsti prva predstava v okviru gledališkega abonmaja v letošnji sezoni, ki ga pripravlja Zavod za izobraževanje in kulturo. S komedijo Art bo gostovalo Slovensko narodno gledališče Drama iz Ljubljane, ker pa gre za izvrstno predstavo o umetnosti prijateljstva, je zagotovo ne gre zamuditi.

PRAVILNIK O DENARNIH POMOČEH

ČRNOMELJ - Črnomaljski svetniki so na zadnji seji sprejeli pravilnik o dodeljevanju občinskih denarnih pomoči v občini. V letošnjem občinskem proračunu je za tovrstne pomoči namenjenih 300 tisoč tolarjev, zanje pa lahko zaprosijo ljudje s stalnim bivališčem v črnomaljskih občini, ki zaradi trenutne materialne ogroženosti nujno potrebujejo pomoč, izkoristili pa so že vse zakske možnosti za rešitev iz socialne stiske. Denarna pomoč je namenjena za nakup šolskih potrebščin, ozimnice, kurijke, doplačila šole v naravi in zdravstvenih storitev ter plačila najemnine za stanovanje.

LITERARNI VEČER

RADOVICA - Ljudska knjižnica Metlika in Sklad ljubiteljskih kulturnih dejavnosti-območna izpostava Metlika vabita na literarni večer, ki bo v četrtek, 28. oktobra, ob 19. uri v knjižnici na Radovici. Predstavil se bo dr. Peter Kapš, avtor knjig Vino in zdravje, Med in zdravje ter Na zdravje, starost. Z avtorjem se bo pogovarjal Matjaž Rus, v kulturnem programu pa bodo sodelovali učenci metliške podružnice Glasbene šole Črnomelj.

DVE ŽALNI SLOVESNOSTI

ČRNOMELJ - Ob dnevu spomina na mrtve bo občinski odbor ZB NOB Črnomelj pripravil v soboto, 30. oktobra, ob 11. uri na Gričku v Črnomelju osrednjo komemorativno svečanost za vse žrtve fašističnega terorja in belokranjske padle borce NOB. Ob 55. obletnici tragične smrti komandanta slovenske partizanske vojske Franca Rozmana-Staneta pa bo v soboto, 6. novembra, ob 11. uri žalna slovesnost s kulturnim programom pri spomeniku na Lokvah.

SPOMINSKA SLOVESNOST

SEMIČ - V nedeljo, 31. oktobra, bo ob 15. uri pri spomeniku na semiškem pokopališču pri sv. Duhu spominska slovesnost. Program bodo pripravili semiški osnovnošolci.

Semiška praznična inventura

Semiška občina ima danes svoj praznik - Veliko pridobitev v letošnjem letu, največja naložba gradnja infrastrukture v poslovno-servisni coni na Vrtači - Številne prireditve

SEMIČ - Semičani prav danes v spomin na ustanovitev prve belokranjske čete praznujejo svoj občinski praznik. Ob tej priložnosti so pripravili številne prireditve, ki se pričele že pretekl petek, zaključile pa se bodo prihajajoči konec tedna. Osrednja prireditev bo slavnostna seja občinskega sveta danes ob 18. uri, na kateri bodo podelili tudi občinska priznanja za letošnje leto.

Občinski praznik je v semiški občini priložnost za inventuro o opravljenem delu v iztekočem letu, ki jo pripravi župan Janko Bukovec. Čeprav je v začetku leta kazalo, da bodo zaradi spremenjenega načina financiranja imelo manjše občine, torej tudi semiška, velike težave in da ne bodo mogle uresničiti vsega načrtovanega, danes v semiški občini upravi ugotavljajo, da so opravili kar veliko dela. Asfaltirali so nekaj cest. Cerovec, Hrib in Kravavči Vrh so dobili vodovod, sani-

rati so semiško čistilno napravo. Največja letošnja naložba v občini pa je gradnja infrastrukture v poslovno-servisni coni na Vrtači. V drugem delu, ki bo na vrsti prihodnje leto, pa bodo v coni asfaltirali cesto in zgradili pločnike ter javno razsvetljavo. Ob naložbah, za katere je bilo potrebno odštetiti veliko denarja, pa so v občini potekale še manjše, ki pa so prav tako pomembne za življenje ljudi in razvoj občine.

Semiška občina je veliko investirala tudi v družbene dejavnosti,

M. B.-J.

NAVDUŠENE TUDI STARJE MAME - Dneva odprtih vrat na osnovni šoli Mirana Jarca se je udeležilo veliko staršev in tudi starih staršev osnovnošolcev. Glede na navdušenje, ki so ga pokazali, bi lahko presodili, da računalniška "okužba" ne prizana nikomur, zlasti pa pri tem ni pomembna starost. (Foto: M. B.-J.)

Računalnik naš vsakdanji

Na črnomaljskih osnovnih šolah predstavili uporabo računalnikov pri poučevanju in učenju - Dan šole posvečen računalnikom

ČRNOMELJ - Na črnomaljskih osnovnih šolah Loka in Mirana Jarca so pretekli teden precej časa namenili računalništvu. V sredo je bil na osnovni šoli Mirana Jarca v okviru kongresa RO (računalniško opismenjevanje) enodnevni seminar uporabi informacijske in komunikacijske tehnologije pri pouku narave in biologije. Naslednji dan pa so na obeh šolah predstavili uporabo programov in tehnologije pri poučevanju, v OSŠ Mirana Jarca pa še odprtih in šole z naslovom "Računalnik - nekoč čudež, danes vsakdanjk".

Tako je šlo za računalniško opremljanje v zadnjih letih na osnovni šoli Mirana Jarca kar nekaj milijonov tolarjev. Načrtujejo, da bodo kmalu povezali med seboj vse računalnike v šoli, priključek za računalnik pa bo v vsaki učilnici. Da je zanimanje za računalništvo med otroki izjemno, pove tudi podatek, da se jih je letos od 507 učencev za računalniški krog prijavilo okrog 300. Da pa si cer precej mislijo na računalnike, so učenci dokazali tudi v kulturnem programu na odprtju dnevnega šole, ko so pripovedovali svoje pesmi in zgodbice o računalnikih.

M. B.-J.

se preko Zavoda za šolstvo in šolskega ministra pojavljajo na slovenskem tržišču. "Imamo pa tudi zelo dobro računalniško opremo. Od 25 modernih računalnikov smo jih 8 kupili sami, 9 s pomočjo šolskega ministra in Zavoda za šolstvo, 7 so jih podarili sponzorji, enega pa smo dobili na natečaju," je pojasnil Mužar.

Tako je šlo za računalniško opremljanje v zadnjih letih na osnovni šoli Mirana Jarca kar nekaj milijonov tolarjev. Načrtujejo, da bodo kmalu povezali med seboj vse računalnike v šoli, priključek za računalnik pa bo v vsaki učilnici. Da je zanimanje za računalništvo med otroki izjemno, pove tudi podatek, da se jih je letos od 507 učencev za računalniški krog prijavilo okrog 300. Da pa si cer precej mislijo na računalnike, so učenci dokazali tudi v kulturnem programu na odprtju dnevnega šole, ko so pripovedovali svoje pesmi in zgodbice o računalnikih.

M. B.-J.

Zavarovana narava tudi zaveznik

Na Šokčevem dvoru v Žuničih, kjer bo informacijski center za krajinski park Kolpa, so predstavili dosedanje delo v parku - Prihodnost v veliki meri odvisna od domačinov

Žuničih dokaz, da na državi misijo resno.

Mira Ivanovič je številnim obiskovalcem predstavila KP Kolpa, ki obsega 6.500 hektarjev, ima 16 naravnih znamenitosti, 41 kulturnih spomenikov ter številne objekte s statusom dediščine. Dušan Stregar iz ZVNKD Novo mesto pa je govoril o domačiji Ane Žunič, kjer so se, potem ko so jo obnovili, pri opremljanju izkazale tudi domačinke iz Žuničev, Miličev in Paunovičev. Skupaj s članicami Društva kmečkih žena iz Adleščev pa so ob predstavitvi parka in informacijskega centra pripravile še prijetno pogostitev.

In če so govoriki ne prestavljajo ponavljali, da bo zavarovana narava lahko zaveženo, če bodo zavarovano območje zaživeljalo, če bodo z njim živelji in videli v njem napredek domačini, potem je prav nedavna predstavitev pokazala, da mnogi v krajinskem parku že vidijo prihodnost in ne, kot je bilo slišati očitke v preteklih letih, rezervat za ljudi.

M. BEZEK-JAKŠE

NADRAVILI PARKU - Predstavitev krajinskega parka Kolpa in bodočega informacijskega centra v Šokčevem dvoru v Žuničih so se udeležili tudi (od leve) državni sekretar na ministerstvu za okolje in prostor Mladen Berginc, nekdanja lastnica dvora Ana Žunič, črnomaljski župan Andrej Fabjan, Mira Ivanovič iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto ter direktor omenjenega zavoda Danilo Breščak. (Foto: M. B.-J.)

Sprehod po Metliki

KORUZA - Odkar je Slovenija samostojna država, je bilo že večkrat slišati namige, da bi glavno metliško ulico preimenovali. A morda bi to res že storili, če bi kdo našel primerno ime. Eden od predlogov je na primer, da bi se Cesta bratstva in enotnosti v prihodnje imenovala Koruza cesta. Še obrazložitev? Ne, ne, takšno ime nikakor ni predlagano zato, ker bi morda ob njej živelji ljudje na koruzi, ampak zato, ker po ulici vozijo in hodijo po koruzi. Prav te dni, ko kmetje vozijo skozi Metliko koruso v sušilnico v Mestni log, je namreč temeljito posuta z trnjem.

AHIL - Nedavno si je Danilo Orlič, ki je znan tudi po tem, da po metliški občini snema za televizijo Vaš kanal, poškodoval Ahilovo kito. Ko je Matjaž Rus, ki tistemu, kar Danilo posname, napiše tekst slišal, da se je njegov sodelavec poškodoval, je bil zelo zaskrbljen. A ko je zvedel, da je takšno poškodbijo gre, si je odzahnil: "Se sreča, da si je poškodoval Ahilovo kito. Samo da je ostala Orličeva cel."

BANKOMAT - Pravijo, da sta najbolj nepotrebitni zadeti na svetu kidanje snega, ker ga pač pobere sonce, in ogorja okrog pokopališča. Ni namreč bojazni, da bi kdo ušel. Tretja najbolj nepotrebna stvar pa je očitno bankomat na novi Petrovski bencinski črpalki v Metliki. Nameščen je že prej mesecev, a še vedno ne dela. Če bi bil potreben, bi najbrž obratoval ali pa bi ga kateri od jenih varčevalcev vsaj razobil.

Črnomaljski drobir

ROKAVICE - Ob predstaviti informacijskega centra v Žuničih pretekli teden je vsak udeleženec dobil tudi majico s kratkimi rokavi in z znakom krajinskega parka. Res ni vladno, da clovek ni hvaljen za tisto, kar dobi zastoji, toda glede na to, da je bilo tisti dan slab vreme in je že dišalo po snegu, bi bili gotovi vsi bolj veseli, da bi dobili volnene rokavice.

KINO - Zaposleni na Zavodu za izobraževanje in kulturo (Zik), v okviru katerga deluje črnomaljski kino, so v nekem zgodovinskem zapisu o kinu v Beli krajini prebrali, da so Belokranjski začeli vse bolj zanemarjati obisk kina, ko so začeli graditi zidanice. Očitno so na Ziku zaposleni nepravljivi optimisti. Nove kinoparature so nameči vse v uporabu prav zdaj, ko v zidanicah najbolj vre mošt...

SAMO ASFALT - Ob zadnjem obisku v Kotu, najužnejši slovenski vasi, je črnomaljski župan Andrej Fabjan obljudil domačinom, da bo še v sedanjem mandatu županovanja v vas pripeljal tudi asfaltalno cesto. Dekleta menda postavlja pogoj, da se bodo počeli v Kotu le, če bo asfalt. Venendar pa deklet župan iz predvidnosti ni obljudil, da ga ne bi morda kdaj držal za besedo. Pri punčah se bodo fantje iz Kota pač morali potruditi sami.

TELEVIZIJA - Župnik iz Starega trga Jože Pavlakovič se boj, kako bo, ko bodo za

Kočevje v samem vrhu po revščini

Po podatkih Centra za socialno delo se v Kočevju z denarnim dodatkom preživlja 1500 do 1600 ljudi - Lani na 12. mestu po številu najrevnejših v državi

KOČEVJE - V kočevski občini je v prvih devetih mesecih leta prejel denarni dodatek 518 upravičencev. Kot pravi vodja centra za socialno delo v Kočevju Danica Fegic, je denarni dodatek pokazatelj revščine in, po njem sodeč, je v kočevski občini 1500 do 1600 revežev.

Po podatkih iz lanskega leta se je kočevska občina uvrstila na 12 mesto po številu upravičencev do denarnega dodatka v državi. Letos so denarni dodatek na novo dodelili 426 družinam in posameznikom. Stalno ga prejema 6 invalidov I. kategorije oziroma starejših od 65 let, ki nimajo lastnih dohodkov, premoženja in nikogar, ki bi jih bil sposoben ali dolžan preživljati. "Gre za izrazito revne, ki jim je denarni dodatek edini vir preživljavanja," pravi Fegic v dodaja, da pa se tej skupini pridružujejo tudi relativno revne družine. Te po prejemkih niso

upravičene do denarnega dodatka oziroma, kot pravi Fegic, zaradi izredno nizkih cenzusov izpadajo pri vseh socialnih transferjih. V prvih 9-ih mesecih leta prejšnjega leta so tako denarni dodatek podelili kar 157 družinam za premostitev trenutne materialne ogroženosti.

Ta zelo visoke številke, ki kočevsko občino uvrščajo v sam vrh po številu revnih družin in posameznikov v državi, so posledica visoke brezposelnosti v občini, številnih družin in nizkih dohodkov, svoje pa k temu prispeva tudi dokaj številna romska populacija. "Največ upravičencev do denarnega dodatka, ki ga prejemajo tako posamezniki kot družine, je starih 18 do 45 let," pravi Fegic v dodaja, da je zelo slaba tudi njihova izobrazbena struktura. Največ po vseh podatkih upravičeno imenovanih "revežev", ki sodijo tudi v kategorijo teže za-

Danica Fegic

RAZSTAVA STARIH SORT JABOLK

RIBNICA - Danes ob 19. uri bodo v nekdanjih prostorih Ljubljanske banke v Ribnici odprli razstavo starih sort jabolk. Razstava organizira ribniška kmetijska svetovalna služba.

Nagrade za najlepše hiše

Dobile so jih Klobučarjeva (Vrh), Petričeva (Kuželj) in Kuklečeva (Podstene) - Nikoliču častni srebrni znak TZS

KOSTEL - V Grajskem hramu pod gradom Kostel je turistično športno društvo Kostel podelilo letošnje nagrade najuspnejšim tekmovalkam za najlepše urejeno okolico kostelske hiše, vikenda ali poslovnega prostora. Za tekmovanje, ki je bilo že peto po vrsti, se je letos prijavilo 37 tekmovalk iz območja vse občine, ocenjevalna komisija pa je med obiskom

naselij ugotovila, da se za tekmovanje niso prijavili mnogi, ki imajo tudi zelo lepo urejeno okolico hiš.

Vrstni red najlepših je bil tak: 1. mesto Maja Klobučar z Vrha 4, 2. mesto Ana Petrič iz Kužela 26 in tretje mesto Ivanka Kuklec iz Podsten 6 itd. Prve tri tekmovalke so prejele za nagrado ure z makedonsko gradom Kostel, izdelek umetnika Marjana Leša, in še darila pokroviteljev Cvetličarne Požar iz Kočevja, Arboretuma Volčji Potok in Drevesnice Pinus iz Kočevja. Vsi tekmovalci so prejeli še spominke, izdelek umetnika Marjana Leša, ter cvetje Cvetličarne Požar in Arboretuma Volčji Potok.

Svečane podelitve nagrad so se med drugim udeležili predsednica projekta "Moja dežela lepa, urejena in čista" pri Turistični zvezi Slovenije Majda Dekleva, predstavnik Arboretuma Volčji Potok inž. Marko Mikuletič, predstavniki občine in drugi gostje. Generalni sekretar Turistične zveze Slovenije Alojz Šoster pa je ob tej priložnosti podelil srebrni častni znak Turistične zveze Slovenije predsedniku turistično-sportnega društva Kostel dr. Stanku Nikoliču za njegovo uspešno delo pri razvoju turizma v Sloveniji.

Za to svečanost je TSD pripravilo tudi razstavo fotografij in drugega gradiva o urejanju okolja v Kostelu, od koder so samo letos odpeljali kar 22 tovornjakov raznih kosovnih odpadkov.

J. P.

Računalniško opismenjevanje

Deset let računalništva v Velikih Laščah

VELIKE LAŠČE - Pred desetimi leti so na osnovni šoli Primoža Trubarja v Velikih Laščah dobili prva dva računalnika, zdaj pa imajo 13 računalnikov v računalniški učilnici pa še CD roms oziroma zvočne kartice, tiskalnike, čitalnik, dva digitalna fotoaparata, povezano z internetom. Računalnike imajo še v knjižnici in po podružničnih šolah itd. Mladi računalnikarji iz Velikih Lašč sodelujejo v okviru projekta "Medvedek bere" z drugimi slovenskimi šolami, vključeni pa so tudi v međunarodni projekt 3L Comenius 1, ki je namenjen računalniškemu opismenjevanju mladih, saj je to opismenjevanje problem vse Evrope. V okviru tega projekta bodo prišli v kratkem na dvodnevni obisk k učencem šole v Velikih Laščah šolarji iz Švedske, sicer pa v okviru tega projekta sodelujejo s šolami v štirih državah.

Za to svečanost je TSD pripravilo tudi razstavo fotografij in drugega gradiva o urejanju okolja v Kostelu, od koder so samo letos odpeljali kar 22 tovornjakov raznih kosovnih odpadkov.

M. L.-S.

RAZSTAVA V RIBNICI

RIBNICA - Varovanci Centra Dolfke Boštjančič Dragi-Ig, ki je enota doma Škofljica, so v galeriji Toni v Ribnici pripravili razstavo ustvarjalnih del. Čeprav gre za osebe s težjo in težko motnjou v duševnem razvoju, pa imajo skoraj vse izjemno razvito umetniško žlico. Posebni izdelki domače in umetne obrti so na ogled v zasebni galeriji v Foto Toni v Ribnici, kjer si lahko kupite posebna novletna darila. Za ohranitev domačnosti tudi v prihodnjem letu so poskrbeli priznani izdelovalci iz lesa in gline, saj njihove stvaritve ponujajo več kot zgolj darilo.

J. P.

posljivih, ima le končano osnovno šolo, sledijo pa jim tisti s poklicno in srednjo izobrazbo.

M. L.-S.

Podelili občinska priznanja

Ob prazniku ribniške občine

RIBNICA - Na petkovi slavnostni akademiji v počastitev občinskega praznika, ki ga v Ribnici praznujejo od leta 1995 v spomin na 23. oktober 1492, ko je cesar Friderik III. podelil ribniško-kračevski patent, so svečano podelili tudi letošnja občinska priznanja. Najvišjega priznanja, naziva častni občan, niso podelili, je pa bilo letos prvič med dobitniki nagrad tudi podjetje.

Ker so občinski svetniki podprli predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki je enega izmed teh podanih predlogov za Urbanovo nagrado - letošnje dobitnike priznanj so predlagala SDS, SKD in Športna zveza - prekvalificirala v Gallusovo priznanje, so podelili le eno Urbanovo nagrado, dve Gallusovi priznanji ter dve priznanji občine Ribnica. Urbanovo nagrado so podelili podjetju Riko Ribnica, d.o.o., ki z nadaljevanjem proizvodnje cestne mehanizacije nekdanjega ribniškega giganta danes pokriva kar 80 odstotkov slovenskega trga in s svojim poslovanjem ustvarja dobitek, ki sodi med najvišje v ribniški občini. Gallusovi priznanji sta prejela ribniški župnik in dekan Maks Ipavec, ki se je po svojem publicističnem delu v zadnjih letih posvetil predvsem obnovi sakralnih objektov na Ribniškem, in zborovodja in organist Alojz Osvald, ki je gonilna sila pevskega amaterskega dogajanja v Ribnici že 30 let. Priznanji občine Ribnica sta za izkazane dosežke predvsem v preteklem in tudi letosnjem letu prejela Rokometni klub Ribnica in triatlonec Damjan Kromar.

M. L.-S.

PREDSTAVILI SOKOLSTVO - Malo manj o sokolstvu nekoč in več o delu Sokolske zveze Slovenije in njenih društvih danes so v Kočevju spregovorili (od leve proti desni): Maja Pirč, starosta Sokolske zveze Slovenije Daniel Knaus, Samo Vojnovič in predsednik ŠD Sokol Kočevje Miloš Špoljar. (Foto: M. L.-S.)

S športom je življenje lepše

V ponudbi Sokolske zveze je tudi brezplačna rekreacija za socialno ogrožene - V Kočevju fitness

KOČEVJE - Minuli petek so v prostorih športnega društva Sokol Kočevje v Šalki vasi predstavili sokolstvo, ki je po ustanovitvi Sokolske zveze leta 1863 največji razvitet doživel med obema vojnoma. Zdajšnjo Sokolsko zvezo so ustanovili leta 1995 in je v začetku združevala le 3, koncem lanskega leta pa že preko 30 društv s preko 30 tisoč članov.

"Raziskave so pokazale, da je 50 odst. ljudi neaktivnih in samo 30 odst. takšnih, ki se vsaj enkrat tedensko ukvarjajo s športom," je povedal vodja največjega projekta Sokolske zveze "S športom je življenje lepše" Samo Vojnovič. Da bi ljudi pripravili do športnega udejstvovanja, so v sodelovanju z ministrstvom za šolstvo in šport pripravili projekt in programe, med katerimi je poleg programov za nosečnike in materje z majhnimi otroki, tudi program Hrast, ki je posebej prilagojen za socialno ogrožene. "Namenjen je brezposelnim in ostalim, ki si plačane vadbe ne morejo privoščiti," je povedala vodja programa Maja Pirč. Med konkretno ponudbo brezplačne športne rekreacije za socialno ogrožene je omenila, da

jim bo v Kočevju na voljo fitness.

Poleg omenjenega vseslovenskega projekta sta pomembna projekta Sokolske zveze tudi športna kartica Sokolka, ki je, kot je povedal Vojnovič, po številu članov že na prvem mestu kartic v Sloveniji, in revija Sokol, ki je edini mesečnik v državi, ki pokrije področje športne rekreacije. Kot je povedal Vojnovič, zaradi vseh teh projektov pričakujejo, da se bo število članov še letos podvojilo.

M. L.-S.

ZDRAVSTVENA POSTAJA KONČNO PRODANA

DRAGA - Zdravstvena postaja v Dragi že kar nekaj let ne služi več svojemu namenu. Trenutno je v njej še župnišče, v kletnih prostorih pa manjši šivalni obrat. Lastnik poslopja je občina Loški Potok in je bilo v času obstoja že kar nekaj predlogov, za kaj naj bi razmeroma dobro ohranjen stavbo sploh uporabili, med njimi najbolj pozitiven ta, da se v njej vpelje kako podjetje. Prva licitacija ni uspela zaradi previsoke cene, pa tudi dragarski župnik ni mogel kar na vrat na nos na cesto. Zdaj se zadeve nekako urejajo. Župnija obnavlja staro župnišče, sedanji najemnici Marija Vidervol pa je kupčija uspela in bo proizvodnjo gotovo razširila, kar bo KS Draga oziroma brezposelnim veliko pomenilo. Stavba je bila prodana za 4,5 milijona tolarjev.

A. K.

KOMEMORACIJA BO V NEDELJO

LOŠKI POTOK - Osrednja komemoracija, ki jo pripravlja KO ZZB Loški Potok, bo v nedeljo, 31. oktobra ob 10.30 ob osrednjem spomeniku padlim v NOV. Ta spomenik je bil v preteklem mesecu prestavljen k prav tako prenovljeni stari osnovni šoli, v katero se bo preselila občinska uprava. Tudi spomenik je bil deležen delne obnove. Slovesnosti se bo priključila šolska mladina, ki bo izvedla kulturni program.

Iz kraja v kraj in končno do Sodražice

V Sodražici so počastili jubilej najstarejših orgel z nožnim registrom na Slovenskem - Po stoletjih romanja so orgle končno našle svoje mesto

SODRAŽICA - Ob praznovanju 300-letnice Fallerjevih orgel so društvo prijateljev glasbe, soraška župnija in občina pripravili v nedeljo v župniškem domu v Sodražici predstavitev zgodovinskih orgel ribniške pokrajine. Sledil je koncert v župniški cerkvi, na katerem je zbor študentov akademije za glasbo pod vodstvom Toneta Potočnika izvedel gregorijanski koral, organist Dalibor Miklavčič pa je obujal baročne orglske zvoke na znamenitih Fallerjevih orglah.

Ob predstavitvi z diapositivimi vseh najmanj 100 let starih mehanskih orgel na širšem ribniškem območju je organizator inž. Brane Košir iz Sodražice povedal, da imajo po cerkvah na Ribniškem orgle kar dveh treh vseh orglarjev, ki so delovali na Slovenskem. Največje med njimi imajo 26 registrov in stojijo v ribniški župniški cerkvi, 300 let stare Fallerjeve orgle, ki stojijo od leta 1987 na koru župniške cerkve sv. Magdalene v Sodražici, pa imajo 8 registrov in so najstarejše orgle z nožnim registrom na Slovenskem.

Kot je povedal inž. Košir, ki je Fallerjeve orgle obnovil, imajo orgle, ki so bile v sodraško cerkev prenesene iz muzeja, kjer so bile več kot pol stoletja eksponat brez natančnejših podatkov, za seboj dolgo in zanimivo zgodovino. Izdelal jih je orglarski mojster Janez Faller iz Ljubljane leta 1699. Prvotno so bile v kapucinskem sa-

mostanu, in ker ni podatkov, v katerem, se predvideva, da v enem tistih, ki jih je cesar Jožef II. v letih od 1784 - 1785 ukinil. Takrat naj bi še orgle v Mengšu in od tam, kjer so bili nove, kmalu na Horjec, kjer pa tudi niso ostale dolgo. Tudi tu so jih zamenjali z novimi.

M. LESKOVŠEK-SVETE

PREDSTAVILI ZGODOVINSKE ORGLE - Z zgodovinskega in kulturnega vidika pomembne orgle na Ribniškem in med njimi podrobnejše Fallerjeve orgle iz leta 1699 je s pomočjo diapositivov predstavil soraški organist Brane Košir. (Foto: M. L.-S.)

Nov vir pitne vode na Trebelnem

Vrtina jugozahodno od cerkvice Sv. Petra v globini 210 m daje 3 do 4 litre vode v sekundi
- Komunala računa na prispevki občine 25 milijonov tolarjev za nov vodovod

TREBELNO - Kdo se ne bi spomnil razburjenja kranjanov Trebelnega in okolice v letošnjih zimskih mesecih, ko je iz vodovodnih pip namesko pitne vode pritekla po gnojnici smrdeča tekočina. Strokovnjaki so takrat ugotovili, da je prišlo do onesnaženja starega vodnega vira s fekalijami. Ker so morali zaradi gnojnike v tem vira nanj pozabiti za lep čas, drugi vodni viri pa niso bili dovolj izdatni, so se na trebanjski občini odločili, da je potrebno v najkrajšem času poiskati nov vir zdravo pitno vodo.

To nalogo so zaupali izkušenemu "mačku" za tovrstne zadeve, inž. Zvonetu Menceju, ki se je s svojim podjetjem Hidroconsulting iz Ljubljane izkazal že marsikje po Sloveniji. Mencej je izvršil na nadmorski višini 510 m jugozahodno od cerkvice Sv. Petra 210 m globoko vrtino. Črpanje je dalo pozitiven rezultat za vodovodni sistem Trebelno, saj znaša izdatnost vrtine 3 do 4 litre pitne vode na sekundo. Prve analize kažejo kemijsko neoporečno pit-

no vodo. Mikrobiološko pa je v vodi trenutno še preveč aerobnih bakterij, saj vrtina še ni očiščena. Plasti pri vrtanju so do globine 30 metrov triadne (lapor), od te globine naprej pa gre za dolomitske sloje.

Komunala Trebnje je kot upravljalnika vodovodnega sistema na Trebelnem imela precej težav pri zagotavljanju zadostnih količin pitne vode. "Voda je sicer pogojno užitna, pričakujemo pa dokončno razrešitev problematike vodooskrbe v naslednjem letu, saj smo v letnem planu našega javne-

ga podjetja zagotovili za ureditev vodopreskrbe 5 milijonov tolarjev. Upamo, da bo manjkača sredstva v višini približno 25 milijonov tolarjev za izgradnjo črpališča in povezovalnega cevovoda zagotovila trebanjska občina v proračunu za leto 2000," je povedal direktor Komunale Trebnje inž. Pavel Jarc. P. P.

MRLIŠKA VEŽICA NA TREBELNEM - Mrliska vežica z okrog 120 m² površin ima odprt nadstrešek za poslovni prostor, avlo, po dva prostora za pokojnike in svojce, sobo z manjšo kuhinjo, sanitarije in shrambo za pogrebno opremo. (Foto: P. P.)

Do vežice v pičlih dveh mesecih

Mrliska vežica na Trebelnem - Recept, kako v dveh mesecih zgraditi objekt, kakršnega "pacajo" drugje več let - Pravi ljudje na pravem mestu - Še razširitev pokopališča za 60 grobov

TREBELNO - Na trebanjskih občinskih svetih bi izgubljali manj časa in se prerekali, koliko denarja naj bi še dobil kdo iz proračunske malhe za izgradnjo mrliske vežice, če bi se tako organizirali in podvizi, kot so se Mirnčani ali v krajevni skupnosti Trebelno. In ker gre za manjšo, gospodarsko šibko krajevno skupnost, nas je zanimalo, kako so se izgradnje mrliske vežice lotili na Trebelnem. Še zlasti zato, ker smo se pretekli petek lahko prepričali, da ni prav nič iz trte izvita napoved, da bodo zgradili objekt v rekordnih dveh mesecih!

V krajevni skupnosti Trebelno so se, podobno kot še marsikje, odločili, da gradnjo mrliske vežice podprejo tudi s krajevnim samoprivokom. Od trebanjske občine so zaenkrat dobili le milijon tolarjev pomoči. Zaposili so občino še za dodatnih 9 milijonov tolarjev. Ker pa je bilo denarja komaj zadost, da bi okrog 27 milijonov tolarjev vredno naložbo v izgradnjo vežice in razširitev pokopališča za 60 grobov končali v najboljšem primeru v 5 letih, so se odločili, da pospešijo gradnjo z najemom posojila. Na javnem razpisu so izbrali za izvajalca trebanjsko Komunalno, ki je ponudila osnovno ceno 22,2 milijona tolarjev. Svet KS Trebelno je sklenil s Komunalno gradbeno pogodbo le za 17,7 milijona tolarjev, kajti investitor (KS) se je odločil, da bo sam poskrbel za izdelavo lesene strešne konstrukcije, krovskih, kleparskih, ključavnica, keramičarskih del in za razširitev pokopališča. Podjetniški duh in dobre zvezne predsednika KS Trebelno Antona Cvetana, mesarja v Mokronogu, pa so pocenile naložbo s protiuslugami. Podrobnosti, ali gre za mesarske posle ali storitve z gradbeno mehanizacijo, ki je Cvetan tudi premore kar nekaj, nismo uspeli zvrati. S Komunalno so se dogovorili še za dodatna dela v vrednosti 2,4 milijona tolarjev, za izdelavo armiranobeton-skega opornega zidu ob glavni

cesti, za popravilo škarpe starega pokopališča, za ureditev dodatne parkirišča in dostopne ceste.

Komunalci so z deli pričeli 1. septembra, po razpisu je bil rok za končanje del junij 2000, investitorju pa so obljubili, da bodo gradbišče zaključili v drugi polovici novembra, če le vreme ne bo preveč ponagajalo. Ko so v vodstvu KS Trebelno ugotovili, da bi lahko zaključili naložbo celo do letošnjega dneva mrtvih, 1. novembra, so s še večjim zanosom nadaljevali z deli in prosili tudi komunalce, naj karseda pohite. (Ne)uradni datum otvoritve mrliske vežice je 30. oktobra ob 14. uri. Za pogrebne storitve so že izbrali Petra Blatnika iz Škocjanja.

P. P.

PRI SEVNIŠKIH GASILCIH - Pri PGD Sevnica posvečajo veliko skrb vzgoji mladih gasilcev. Tako so se tudi v letošnjem mesecu požarne varnosti zvrstili še številnejši obiski vedenjeljnih otrok kot med letom. Otroci so naredili veliko tematskih likovnih izdelkov in napisali dosti spisov, ki so na ogled tudi na panjih po trgovinah. Danes, 28. oktobra, ob 17. uri pa se bodo v jedilnici OŠ Sava Kladnika učenci osnovnih šol pomerili na že tradicionalnem kvizu. (Foto: P. Perc)

RAČUNALNIŠKO OPISMENJEVANJE

TREBNJE - Na trebanjskih osnovni šoli bodo v četrtek, 28. oktobra, ob 16. uri tudi širši javnosti predstavili računalniško opismenjevanje na šoli in dejavnosti po predmetih. Na ogled bo tudi razstava izdelkov, narejenih s pomočjo računalniške tehnologije.

Trebanjske iveri

BLATNE POTI DO SLAVE - Prokurist podjetja Tom, Oblaznjeno pohištvo Mokronog, Bruno Gričar, uspešen poslovnež, čigar "lovke" segajo še v firmo Presek in Še kam, je skozi umazani in nori svet pribeljal do četrtega križa. Za 40. rojstni dan je Bruno povabil kar okrog 50 svojih priateljev, ki so mu pomagali vleči voz na njegovih marsikdaj težko prehodnih in blatinih poteh, v gostilno Javornik na Rakovniku, ki jo domačini bolj pozajmo po imenu Pri Ivki ali Pri Goranu, po svojem šefu, ki slovi po kulinaricnih umetnostih. Projekcija: ko se bo Bruno Gričar srečal z Abramom, bo že (so)lastnik in župan Mirnske doline in bo povabil 500 gostov in priateljev kar na pečenega vola, podobno kot kanniški župan, bivši novinar Tone Smolnikar...

DOKTORJEVA ZALA - Mag. Marko Koščak se je ne le v trebanjski občini in na Dolenskem uveljavil kot strokovnjak za odkrivanje in predstavitev lepot našega podeželja, z željo, da bi se ohranila zanamcem, hkrati pa dobro vnovčile kot turistični proizvod. O preobrazbi slovenskega podeželja ob slovensko-hrvaški

meji bo imel Marko gotovo veliko povedati ta petek na ljubljanski filozofski fakulteti, kjer bo zagovarjal doktorsko disertacijo s tem naslovom. Ne dvomimo, da bo uspel, niti o tem, da bo Markova 8-mesečna hči Zala (v načrtu mamice Branke med počodom Po Steklasovi poti) vsaj tako pridna, kot je bila ves čas pohoda, ko jo je očka nosil v "kenguri" in nabiral moči za petkov pomembni dan. (Foto: P. P.)

Sevnški paberki

BREZ ZAVISTI... - Medtem ko nekateri ljudje, ki imajo opraviti z računalniki in internetom, naravnost ljubosumno skrivajo določene naslove in povezave, kako do več informacij in znanja, je profesorica angleščine na sevniški osnovni šoli Romana Ivačič vedno na voljo potprežljivo pojasnit kaj bodisi kolegom ali učencem. To se je pokazalo tudi konč preteklega tedna, ko je Romana kolegom pomagala pri interaktivnih nalogah z orodjem Hot Potatoes (Vroči krompirji) in pozneje v sproščenem klepetu. Tudi tako hitreje postajajo celo računalniki - prijatelji, ne pa nadloga!

...IN Z ZAVISTJO - Slovenci brez te pač ne bi shajali. Nekoliko presenetljivo pa vendarle zvezni, da je bilo v sevniških logih slisati komentarje, zakaj je na Jelenškem srečanju 3 x 3 mali mercedes A 140 našel pot do srečenja v bližnje Trebnje, ne pa tudi v Sevnici.

SEVNIŠKI B. B. - Da ne bi bili tisti, ki si "prisvajajo" razne Brigitke, Brigite, in Britte B. preveč domišljavi, pozor! Tudi Sevnica premore osebo z začetnicami B. B., ki pa, kljub temu da ni nežnejšega spola, zna občutkom vihteti čopič, kar dokazuje pri barvanju mreže pri TVD Partizanu. Seveda gre za Boruta Bizjaka, sekretarja Športne zveze Sevnica,

Že četrta generacija računalnikov

Nenehna posodobitev je nuja

SEVNICA - Podobno kot na večini slovenskih osnovnih šol segajo začetki računalništva na sevniški OŠ v čas, ko so opremili prvo računalniško učilnico z računalniki Commodore 64. Uvod v novo era računalništva na šoli je po besedah koordinatorja informacijske dejavnosti in vodje projekta Ro Draga Slukana pomenil nakup treh ROBI-jev 110, nakar so opremili knjižnice in kabinete s PC-ji 386.

Med prelomnico uvršča Slukan nakup novih računalnikov v računalniški učilnici in leta 1993, ko so šolo imenovali kot osrednjo šolo za uporabo računalnika pri pouku angleškega jezika ter ko so ob izdatni podpori države nabavili opremo še za eno računalniško učilnico. Za računalniki so opremili pisarne in "osrednjo učiteljico".

PLAZ V ŽURKOVEM DOLU

SEVNICA - Dela pri sanaciji plazu v Žurkovem Dolu potekajo že nekaj časa. Ker je zaradi plazu onemogočen dostop do novozgrajene stanovanjske hiše, se bodo moralni dogovoriti o prestavitev dovozne poti in naposled zaključiti sanacijo plazu, da ta ne bo več ogroža hiše in gospodarskega poslopa.

VALERIJ DERMOL NOVI DIREKTOR JUTRANKJE

SEVNICA - Nadzorni svet Jutrankje, d.d., je, potem ko je na razpis za novega direktorja družbe prejel 7 prijav, v ožji krog izbral 3 kandidate, po temeljnih pogovorih pa se je v petek, 22. oktobra, nadzorni svet, ki mu predseduje sevniški odvetnik Franc Pipan, odločil, da za upravo družbe imenuje 36-letnega Valerija Dermola iz Litije. Dermol je diplomiral na ljubljanski elektrotehniški fakulteti, na ekonomski fakulteti pa je opravil še magisterij. Poleg gospodarstvenikov ga poznavajo tudi dijaki novomeške srednje ekonomskih šole, na kateri je 5 let predaval računalništvo.

KONCERT SEVNIŠKE GLASBENE ŠOLE - Potem ko je septembra letos sevniška glasbena šola postala samostojna, je v.d. ravnateljice Betka Čimperšek pretekli petek povabila starše in goste na otvoritveni koncert. Zahvalila se je za dosedanje pomoč ravnateljici OŠ Sava Kladnika Anici Pipan. Sevniški župan Kristijan Janeček pa je obljubil pomoč šoli, ki ima že 180 učencev. Uspešni koncert v dvorani šole v zgornji bivši šoli pod gradom je lepo zaključil ansambel violin (na posnetku) ob klavirski spremi Urški Zelenovič. (Foto: P. Perc)

Brebus ostaja med prvimi stotimi

Potem ko je Integral Brebus Brežice leta 1990 začel poslovati samostojno, se je obdržal in razvil - Direktor Baškovič: vodilni v občini ter delu Posavja in Dolenjske - Nova poslovna stavba

BREŽICE - Potem ko je današnji Integral Brebus Brežice leta 1990 začel poslovati kot samostojno podjetje, se je do danes obdržal in razvil, čeprav so tedaj nekateri pričakovali zlom. "Takrat je bila osamosvojitev našega podjetja pogumno dejanje," danes komentira tedenje poslovno odločitev Jože Baškovič, direktor firme, ki so jo vpisali v sodni register med prvimi 100 podjetji v Sloveniji.

Po direktorjevih navedbah je v avtobusnem prometu podjetje obdržalo vodilno vlogo v brežiški

občini ter delu Posavja in Dolenjske. Trenutno avtobusi Integrala Brebusa prepeljejo na 78 primestnih linijah dnevno 2.500 šolarjev in delavcev. V medkrajevnem prometu so avtobusi omenjenega podjetja na cestah med Brežicami, Novim mestom in Ljubljano. Vse do danes je obravnavana brežiška gospodarska družba obstala tudi v mednarodnem avtobusnem prometu. Pred tremi leti je namreč pridobila koncesijo za prevoze med Slovenijo in Nemčijo skozi Ljubljano, za zdaj edina v državi.

Poleg avtobusnih prevozov ima Integral Brebus turistični agenciji

"NAJ" KOPALIŠČE - Terme Čatež so osvojile med 17. termalnimi kopališči 1. mesto v letošnji akciji "Naj" slovensko kopališče. Na 2. mestu so Atomske toplice, na 3. Terme Zrče, na 5. Šmarješke Toplice, na 10. Dolenjske Toplice, na 12. Zdravilišče Strunjan itd. Terme Banovci na 8. mestu in Terme Rogaška na 9. so prejeli posebno priznanje Gorenjskega glasa in Dolenjskega lista. Med 11 sodelujočimi naravnimi kopališči je 1. mesto osvojil Bled, 2. Bohinj, 3. Simonov zaliv, 7. kopališče Podzemelj na Kolpi, ki je prejelo posebno posebno priznanje prej omenjenih časopisov, 9. avtokamp Vinica itd. V skupini 11 bazenskih kopališč je 1. mesto pridalo letnemu kopališču Radovljica, 2. letnemu kopališču Tržič, 3. mestnemu kopališču Slovenske Konjice itd. Letno kopališče Vršansko na 10. mestu je prejelo posebno priznanje Gorenjskega glasa, Dolenjskega lista in Radia Zeleni val. Na sliki: Dalibor Fackovič (desno), direktor termalne riviere in kampa Term Čatež, prejema na petkovih sklepni prideliti priznanje iz rok sekretarja brežiške turistične zveze Viljema Pavliča. (Foto: L. M.)

ZAPLESALI - Nedavno se je v krškem gasilskem domu pred žal maloštevilnim občinstvom predstavila romska otroška plesna skupina, ki vadi pod mentorstvom Tatjane Avsec. Mladi plesalci, ki obiskujejo osnovno šolo v Leskovcu pri Krškem, so zaplesali pred predavanjem o Romih. (Foto: L. M.)

Še dva izredna prevoza v Posavje

Na poti plinski turbini za TE Brestanica - Dolenjska pretesna

BRESTANICA - Te dni bodo iz koprsko luke odpeljali še en velik tovor, in sicer 184 t težko plinsko parno turbino za Termoelektrarno Brestanica; pozneje bodo še eno. Tudi ta prevoz dokazuje, da nedavni prevoz parogeneratorjev za NE Krško ni bil prevoz stoletja. Prevozna kompozicija za TE Brestanica je dolga skupno 64 m, po višini pa presega krški tovor za 40 cm. Širina tokratnega tovora je 5,5 m višina 5,10 m. Dodatno vlečno vozilo za večje vzpone bo kompozicijo podaljšalo še za 11,54 m. Zato tudi niso mogli izbrati prevoza po Dolenjki. Tamkajšnji podvozi ne dopuščajo prevoza nad 5 m, poglobitve pa bi bile predrage. Od Ljubljane dalje so določili trase skozi Trojane, Celje in Rogaško. Potovanje bo dosti hitrejše kot pri uporjalnikih, in sicer do 30 km/h. V ponedeljek za prevoz še niso imeli dovoljenja ministrstva za promet in zveze, tako da "stonoga" iz Kopra ni krenila v torek, kot so mislili.

Omenjeni prevoz, ki ga izvaja italijanski Fagioli in slovenski Transig, bo vsekakor zanimiv za ogled. Posebnost tega prevoza bo

• Omenjeno Strategijo razvoja turizma na območju občine Krško, ki jo je ob podpori krške občine in sodelovanju mnogih ustanov in posameznikov zasnoval Podjetniški center Krško, je nedavno obravnaval in sprejel krški občinski svet.

S petkovim dnevnim odprtih vrat v srednji ekonomski in trgovski šoli Brežice - Cilj je prijazna šola - Želijo telovadnico in odprta vrata na atletski stadion - Izbremen mednarodni uspeh

konkurenčno energijo v novo tišoletje" pokrivala potrebe v slovenskem elektroenergetskem sistemu po iskani vršnji energiji ter rezervni moči. Brestaniška elektrarna bo po novem tako po uporabi vrste goriv kot v drugih pogledih prilagodljiv energetski objekt.

Omenjeni prevoz, ki ga izvaja italijanski Fagioli in slovenski Transig, bo vsekakor zanimiv za ogled. Posebnost tega prevoza bo

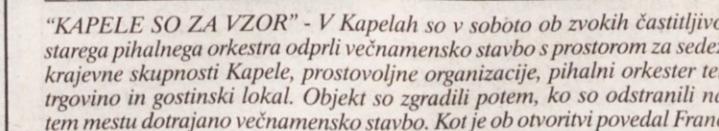
• Omenjenimi novostmi se ni konec presežnikov na območju Brestanice. V sosednjem Senovem v Metalni izdelujejo veleprodajnik s premerom celih 8 m in višino 65 m. V Brestanicu so domala neopazno pripeljali po železnici oba generatorja, težka pa 200 t. Od brestaniške postaje so ga prepeljali v elektrarno z avtomobili.

večkratno prelaganje na manjše prikolice. Kompozicija ima tako kot pri uporjalnikih dve prikolici z mnogimi osmi in kolesi ter značilni labodov vrat.

A. ŽELEZNICK

"KAPELE SO ZA VZOR" - V Kapelah so v soboto ob zvoki častitljivo starega pihalnega orkestra odprli večnamensko stavbo s prostorom za sedež krajevne skupnosti Kapela, prostovoljne organizacije, pihalni orkester ter trgovino in gostinski lokal. Objekt so zgradili potem, ko so odstranili na tem mestu dotrajano večnamensko stavbo. Kot je ob otvoritvi povedal Franc Urek, predsednik KS Kapela, prejšnje zgradbe ni bilo mogoče obnoviti. Naložba v novo stavbo z ureditvijo okolice je veljala 43 milijonov tolarjev. Vlado Deržič, župan občine Brežice, je ob otvoritvi povabil Kapela in dejal, da podpira obstoj krajevnih skupnosti. Tem je po njegovem potrebu dati denar, saj z njim znajo zelo dobro gospodariti. Delavne so kar vse izmed 19 krajevnih skupnosti v brežiški občini. "Kapelci in Kapela pa so za vzor celi občini," je pribil župan Deržič. (Foto: L. M.)

DOLENJSKI LIST

ELEKTRARNE NA SAVI

- Miroslav Mikeln, znani Krčan, je na letošnji nedavni okrogli mizi o gradnji hidroelektrarn na spodnjem Savi dejal, da so, kot zdaj spet beremo, spodnjesavske elektrarne na horizontu. Horizont pa pomeni, kot se je poučil v slovarju slovenskega knjižnega jezika in kot je povadal, namišljena črta, kjer se stikata nebo in Zemlja. - Malce bo problem na tej lokaciji postaviti temeljni kamen, ne?!

ELEKTRARNE NA SAVI II - Na letošnji nedavni okrogli mizi o gradnji hidroelektrarn na spodnjem Savi je Jože Pati, sicer iz brežiške občine, izrazil veselje nad tem, da so ga povabili na ta delovni shod. Zapisil je, naj ga spet povabi na podobno okroglo mizo čez deset let. Tedaj bi spet lahko poslušal lepe oblube o gradnji spodnjesavske elektrarni, tako kot jih je poslušal letos in kot jih je poslušal že pred desetletjem in kot so jih poslušali že nekoč prej ... Ali so si organizatorji zapisali željo, se ne ve, gotovo pa bo čez deset let spet podobno okroglo mizo hrepanja.

ŠTEVILNI - V Krškem se v zadnjem času pojavlja veliko različnih razvojnih centrov. To bi lahko pomnilo za prihodnost Krškega dvoje: da bosta mesto in občina naredila partnerski razvojni skok ali pa, da se množica centrov ne bo mogla zmeniti med seboj, kateri od njih je najpomembnejši, in zato sploh ne bodo razvijali nikogar in ničesar, še najmanj pa Krško.

JOŽETU LORBERJU

NAGRADA ZA SVEČNIK

KRŠKO VAS - Jože Lorber iz Krške vasi je prejel 2. nagrado za svečnik, s katerim je sodeloval na natečaju za Turistični spominik Slovenije 1999, ki ga je razpisala Turistična zveza Slovenije skupaj z Združenjem spominkarjev Slovenije in v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije, Centrom za promocijo turizma Slovenije in Pospeševalnim centrom za malo gospodarstvo. Prvo nagrado na omenjenem natečaju je dobilo podjetje Biovez iz Slovenske Bistrike za lanene prtiče, 3. nagrado so podelili Ivanu Kašniku iz Slovenj Gradca za pletene košare.

JEDRSKA ELEKTRARNA V SEPTEMbru

KRŠKO - Jedrska elektrarna v Krškem je v septembri, ko je dosegla 100-odstotno razpoložljivost in 98,2-odstotno izkorščenost, poslala v omrežje 43.456 MWh električne energije. Njeni vplivi na okolje so se gibali v mejah dovoljenega. V septembri je elektrarna uskladiščila 4 sode s srednjeraadioaktivno vsebino. S tem je število sodov z radioaktivnim materialom naraslo na 3.985.

Novo v Brežicah

BARVE - "Fasada na stavbi ni rdeče barve, kot so nekateri napovedovali." Tako je navzočim rekel Franc Urek, predsednik kapelske krajevne skupnosti, ob sobotni otvoritvi večnamenske zgradbe v kraju. Ta kapelska vašča, ki jo je omenjal predsednik, res ni rdeča, očitno pa je, da se pri izbiri barve za kapelsko fasado odločajo med rdečim in črnim. Da so izbrali nekaj vmes, je za zdaj najbrž še najbolje za ta lepi, a čisto majčeno skregani kraj.

DAROVI I. - Ob nedavni otvoritvi hladilnice so na prireditveni prostor v nekem trenutku vstopile težko pričakovane ženske z bogato obloženimi vozički. Njihov prihod bi bil čisto vsakdanji prihod žensk z vozički, če ne bi, tik preden so se pojavile, navzoči župnik v otvoritveni ceremoniji predlagal molitev za dobro in bogato letino. V takih razmerah so navzoči (tiste) ženske doživljali kot nekakšen dar božji po hitri pošti.

DAROVI II. - Ob otvoritvi hladilnice se je župnik obrnil s prošnjo za ustrezno prijaznost na Boga, prav na koncu pa podobno tudi na kmetijskega ministra. Minister je omenjeno pozornost z najvišjega mesta razumel seveda kot prošnjo, naj bi v občino Brežice prinesel kar največ dejanja za kmetijstvo. Verjetno pa bi minister raje in laže kot denar zagotovil Brežicam malo milosti.

Občinske informacije s Posavskim obzornikom

Krška občina prebivalstvu

KRŠKO - Potem ko je krška občina nekaj čas iskala način, kako bi javnosti kar najbolje predstavila in približala svoje delo, je pred kratkim začela izdajati Informacije občine Krško. Prva številka je izšla kot priloga časopisa Posavski obzornik in tako bo tudi z naslednjimi številkami. Posavski obzornik, ki bo prinašal omenjene informacije, bo odslej dobitoval vsak mesec brezplačno vso gospodinjstvo v občini Krško. Informacije občine krško pripravljajo uprava občine Krško in Matej Drobnik.

Prva številka občinskih informacij bo dobrodošel kažipot po glavnih križiščih občinskega odločanja, saj so na njihovih straneh avtorji predstavili med drugim občinske organe na čelu z županom, odbore in komisije ter člane občinskega sveta.

da v njej dosegajo rezultate. Na poti do take šole je po njegevem zelo pomembno, kakšna šolska kultura se oblikuje, kakšne so vrednote, "kako diha učiteljski zbor in vsi zaposleni na šoli in kako se s tem dihanjem ujame dihanje dijakov."

S petkovim dnevnem odprtih vrat, doslej prvič te vrste, je šola pokazala obiskovalcem ne samo svojo novo zgradbo, ampak tudi delo v njej, saj so redni pouk izvajali 5 ur pred očmi obiskovalcev.

Zadnji dve uri so izjemoma prilagodili odprtju dneva in takrat predstavili interesne dejavnosti in dosegke šole.

Na petkovem druženju v šoli so vsaj bežno omenjali tudi "hišne" želje. Med temi je na prvem mestu telovadnica, ki jo pričakujejo v letu 2002. Zunanje telovadne površine bodo, tako vsak upa ravatelj, dijakom na voljo na prav-

kar nastajajočem brežiškem atletskem stadionu prav blizu šole. Vroča želja šole je tudi, da bi v naslednjih letih za zdaj neizkorščene podstrešne prostore preuredili za potrebe izobraževalnega programa ekonomski tehnik. Tako bi na podstrešju zaživel načelna učna firma, ki je za zdaj še neobvezna sestavina pouka in ki bo v prihodnje obvezen del predmetnika v šolah, kot je omenjen brežiška.

Srednja ekonomika in trgovska šola Brežice izobražuje za ekonomsko komercialnega tehnik, trgovca in v poklicno tehniškem programu ekonomsko komercialni tehnik. Ekonomsko gimnazijo obiskujejo dijaki v okviru gimnazije v Brežicah.

Šola si prizadeva pridobiti višješolski izobraževalni program za potrebe trgovine. Pri tem se dogovarja z ustrezno šolo v Novem mestu, s katero si bosta nekako razdelili delo. Brežice naj bi izobraževalne za komercialista trgovskega poslovanja, medtem ko bi Novo mesto skladno z že podpisano partnersko izjavo izobraževalo za poslovne sekretarje.

L. M.

• Med dosegki šole, predstavljenimi tudi na petkovem dnevu odprtih vrat, izstopa izjemni uspeh v mednarodnem sodelovanju v okviru mednarodne mreže I*EAR. V tej mreži, v kateri šole z vsega sveta izmenjujejo izobraževalne projekte, ime Srednja ekonomika in trgovska šola Brežice pohvaljuje dijaki in učitelji iz preko 40 držav. Brežiška šola se je s projektom Planet prijateljstva namreč uvrstila na 2. mesto v mednarodnem tekmovanju izobraževalnih projektov preko Interneta. Letošnje konference mednarodne mreže šol v Puerto Ricu sta se kot predstavnika šole udeležila Branko Marčetič in daj Aljaž Gmajnar.

Občinske informacije s Posavskim obzornikom

Krška občina prebivalstvu

KRŠKO - Uprava za obrambo v Krškem bo v izpostavah v Krškem, Brežicah in Sevnici novembra opravila nabor. Nabor bo v Krškem 3., 4., 5., 8. in 9. novembra, vsakokrat ob 8. uri v občinski stavbi v sejni sobi A. Sevniki naborniki se bodo oglasili 10. 11. in 12. novembra, vsakič ob 8. uri v sevnškem gradu v poročni dvorani. V Brežicah bo nabor 24. in 25. novembra, tudi ob 8. uri, v izpostavi za obrambo Brežice na Cesti svobode 15 v sejni sobi.

NABOR V POSAVJU

KRŠKO - Uprava za obrambo v Krškem bo v izpostavah v Krškem, Brežicah in Sevnici novembra opravila nabor. Nabor bo v Krškem 3., 4., 5., 8. in 9. novembra, vsakokrat ob 8. uri v občinski stavbi v sejni sobi A. Sevniki naborniki se bodo oglasili 10. 11. in 12. novembra, vsakič ob 8. uri v sevnškem gradu v poročni dvorani. V Brežicah bo nabor 24. in 25. novembra, tudi ob 8. uri, v izpostavi za obrambo Brežice na Cesti svobode 15 v sejni sobi.

DOLENJSKI LIST

Št. 43 (2618), 28. oktobra 1

ROŽE ZA TATJANO FINK - Predsednik GZS Jožko Čuk je menedžerko leta Tatjano Fink iz Trima Trebnje označil za eno prvih med menedžerji, ki jih pridobila potreba znanja za kakovost v podjetju. Finkova je poudarila, da je številnih šopkov vesela, ker govorijo o napredku v kakovosti odnosov. Ravnato tako je ponosa na sprejem, ki so ji ga privedeli sodelavci, ker je potrdil, da je v podjetju prevaldalo ustvarjalno in pozitivno vzdusje, zato kateri si je leta in leta prizadevala. (Foto: B. D. G.)

TURIZEM - RAZVOJNA MOŽNOST PODEŽELJA

LJUBLJANA - Državni svet in Turistična zveza Slovenije sta včeraj v mali dvorani državnega sveta pravila posvetovanje o turizmu kot razvojni možnosti za podeželje. Govorili so vseh vidikih razvojnih možnosti turizma na podeželju, med drugim tudi o vinskih cestah, vlogi kmetijskega svetovanja, lokalnih turističnih društv, programov CRPOV in turističnih kmetij. Med dvajsetico predavateljev sta bila tudi dva naša rojaka: Tone Hrovat, dipl. inž. kmetijstva in predsednik državnega sveta, je osvetil, kako se spreminja filozofija gospodarjenja na podeželju, tudi v smeri turizma; prof. Vida Hlebec iz Srednje kmetijske šole Grm v Novem mestu pa je spregovorila o mladini, turizmu in podeželju.

NA ČATEŽU O POLOŽAJU AVTOBUSNIH PREVOZNIKOV

ČATEŽ OB SAVI - O tem, v kakšnem položaju so avtobusni prevozniki in kako jim kaže v bodoče, bodo razpravljali v sredo dopoldne na okrogli mizi, ki jo pripravlja brežiški Integral Brebus. O navezenem bodo spregovorili predstavniki večjih avtobusnih prevoznikov in samostojni podjetniki, na drugi strani pa tudi predstavniki obrtnic in gospodarske zbornice, zelenic, prometnega inšpektorata ter ministrstva za promet in zveze. Kot napovedujejo, naj bi se okroglo mizo udeležil tudi minister Anton Bergauer.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Izeka se čas za zamenjavo

Zgodba o tujih na naši borzi se vleče kot jara kača brez želenega konca. Tujci so prisotni, vendar žal na napačni strani, saj se ponovno pojavljajo zgorj v vlogi prodajalcev Lekovih delnic, zaradi česar so zdrsnili tudi drugi tečaji. Le objavi povzetka analize, da je japonska investicijska banka Nomura svojim strankam priporočila delnico Leka, in pričakovanju velikega povečanja dobička v prihodnjem letu, ne pa toliko podatkom o tekočem poslovanju, se lahko zahvalimo, da zdris tečajev ni bil še večji.

Cepav so se borzni kotaciji in prosti trg kar nekaj tednov gibali v nasprotnih smereh, je končno tudi indeks pooblaščenih investicijskih družb zabredel v rdeče številke. Kot da so po nakupovalni mrzlici investorji šele zdaj spregledali, da so se zamajala tla "starim" delnicam, kar je vplivalo na zmanjšanje knjigovodskih vrednosti delnic investicijskih skladov. Ker pa so glavno gibalo trgovanja pričakovanja o nadaljevanju koncentracij lastništva in ker so po splošnem prepričanju delnice pidov še vedno podcenjene (kar pomeni, da tisti, ki kupi delnico polnega pidu, kupi tržni portfelj po ceni, ki je nizja od tiste, ki bi jo dosegel s samostojnimi nakupi na borzi), je tre-

Duh kakovosti je zajel Dolenjsko

Tokrat že drugič dan kakovosti Dolenjske in Bele krajine - Izmenjava izkušenj o poteh v vse večjo kakovost - Tatjana Fink: "Sopki dokazujejo napredek v kakovosti odnosov!"

OTOČEC - Odbor za kakovost pri območni gospodarski zbornici Novo mesto je sredi preteklega tedna že drugo leto zapored pripravil dan kakovosti Dolenjske in Bele krajine. Strokovno srečanje, ki ga je obeležila predvsem izmenjava izkušenj gospodarskih in negosподarskih organizacij na poti v kakovost, je kot pokrovitelj podprtla delniška družba TPV Novo mesto.

Udeležencem je o pomenu kakovosti in poti v odličnost govoril predsednik GZS Jožko Čuk, ki se je ob tej priložnosti v imenu Slovenskega združenja za kakovost s šopkom zahvalil direktorici trebaškega Trima Tatjani Fink, letošnji menedžerki leta, ker si vzame čas tudi za predavanja o kakovosti.

Menedžerka leta je udeležencem Dneva kakovosti na kratko predstavila vtise iz Švedske, kjer se je pred kratkim mudila na poslovni konferenci odličnosti. Poudarila je, da tam zgrabijo in preizkusijo vsako idejo, saj se iz nje kaj

naučijo, čeprav se izkaže za neuspešno in pomeni le strošek. "Tudi pri nas je dovolj idej, pa ne pridejo skozi," je dejala. Pozvala je slovenska podjetja, naj se odprejo navzven, pogumno stopijo na tuje trge in postanejo multinacionalna podjetja. Poskrbijo naj za odprte poslovne prostore, v katerih se slišijo ideje, kajti "če delaš sam, je prepočasi, saj se svet prehitro vrati".

Predstavnikom družb s področja Dolenjske in Bele krajine so svoje izkušnje in prizadevanja za kakovost predstavili direktorji Adrie Mobil, Laboda, Bramaca,

Novolesa in Iskre Kondenzatorji. Obračnavali so tudi kakovost v negosподarstvu, predvsem na področju izobraževanja, pri čemer so poslušali izkušnje Visoke šole za upravljanje in poslovanje ter Društva vinogradnikov Dolenjske in Bele krajine.

B. D. G.

Lažje v zemljiško knjigo

DRŽAVNI ZBOR SPREJEL ZAČASNİ ZAKON, KI JE POENOSTAVIL VPIS ETAŽNE LASTNINE V ZEMLJIŠKO KNJIGO

LJUBLJANA - Po novem bo postopek vpisa etažne lastnine v zemljiško knjigo poenostavljen, saj so preteki četrtek v državnem zboru sprejeli začasnki zakon o posebnih pogojih za vpis lastninske pravice na posameznih delih stavbe, ki bo veljal 5 let. V Sloveniji je po podatkih ministra za pravosodje okrog 650 tisoč stanovanj, ki še nimajo urejenega zemljiškognišnega stanja, kar pomeni, da pravi lastnik ni vpisan v zemljiški knjigi.

Doslej so vpisi v praksi naleteli na več ovir. Najbolj se je zatikal pri notranjih načrtih zgradb in pri pridobivanju listin o predhodnem lastništvu, postopek pa je morda v največji meri dražila in zavirala prav določitev funkcionalnega zemljišča. Z novim začasnim zakonom bo mogoče v zemljiško knjigo vpisati tudi samo tisto zemljišče, na katerem je zidana stavba, medtem ko bo vpis funkcionalnega zemljišča lahko počakan. Po novem tudi ni več potrebno, da s pričetkom postopka za vpis v zemljiško knjigo soglašajo vsi lastniki.

B. D. G.

DOLENJSKE PEKARNE NA SEJMU - Prejšnji teden je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani potekal sejem Narava - zdravje, na katerem so sodelovali tudi Dolenjske pekarne iz Novega mesta. Predstavile so se z izdelki, ki imajo znak varovalnih živil, ki ga podeljuje Društvo za zdravje srca in ožilja. To so še posebej zdravina in zato praporčljiva živila, saj vsebujejo malo maščob, holesterola, soli in sladkorja, imajo pa veliko prehranskih vlaknin. Znak varovalnega živila so si pridobili tudi kruhi Sonce, ki so jih obiskovalci sejma ob njihovi stojnici radi poskušali. (Foto: L. Murn)

KMALU GARANCIJSKI SKLAD ZA POSAVJE

KRŠKO - Območna gospodarska zbornica Posavje bo tudi naslednje leto budno spravljanja dogajanja v zvezi s podpisom pogodbe o podelitevi koncesije za uporabo vodnega potenciala spodnjega toka reke Save za energetske potrebe. S svojim delom bo še naprej podpirala ustanavljanje višje strokovne trgovske šole v Brežicah ter nadaljevala s pritiski za čimprejšnjo izgradnjo razdelilno-transformatorske postaje 400/110 kV v Krškem, ki bo pri pomogla k boljši oskrbi območja z električno energijo.

Regijski pospeševalni center za malo gospodarstvo naj bi skupaj z občinskim centrom v Brežicah in Krškem bolje začivel v začetku prihodnjega leta s kadrovsko okrepitevijo. Pripravili naj bi vse potrebno, da budi posavje dobro dobitno garancijski sklad, nekje v sredine leta pa tudi strategijo razvoja regije.

V januarju posamevajo podelitevi priznanja območne zbornice, spomladi pa pripraviti srečanje z gospodarsko zbornico iz Zagreba. Načrtujejo tudi več razprav o aktualnih temah in novi zakonodaji ter izobraževalnih posvetov.

ZAKON S KOMENTARJEM

RADOVLJICA - Radovljica Skriptorij KA, Hiša odprtih vrat, je te dni v zbirki Jus izdala Zakon o računovodstvu s komentarjem. Ta je bil objavljen že v aprili letos, uporabljati pa se bo začel s 1. januarjem 2000. Zakon je temelj za pregledno poslovanje občin, javnih zavodov, javnih gospodarskih zavodov in tudi za društva.

MARJETKA ČIČ
Dolenjska borzaposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

Trg zahteva nič napak!

Tisti, ki prodajajo svoje izdelke v deželi zahodne Evrope, presneto dobro vedo, kaj je kakovost. Med njimi je tudi Adria Mobil, ki se, kot pravi glavna direktorica družbe Sonja Gole, zaveda, da so ključ za uspeh na trgu kakovosti izdelki, razvjeta prodajna mreža in timsko delo. Kakovost so v podjetju zadnja tri leta izboljševali z letnimi plani za kakovost po sektorjih, s krožki kakovosti in letos tudi z delovnimi skupinami. "Poseben poudarek namenjam obvladovanju nabavnih tokov in zalog, kar ni enostavno opravilo, saj je za prikolico potrebnih preko 3.000 različnih sestavnih delov. Če upoštevamo povečanje proizvodnje, smo že uspeli zmanjšati težave v oskrbi del, " je dejala Goletova. Poleg tega bolj skrbijo za izobraževanje zaposlenih, mo-

izpolnjevati domače in mednarodne standarde, skrbeti za ekološko prijazno proizvodnjo in stalno izobraževanje," je povedala.

"Da se je naše podjetje izpolnilo iz težav, je za nas tak doseg, da zasluži predstavitev. Če smo znali prebroditi sanacijo, bomo zmogli tudi na vrh poti kakovosti," je dejala namestnica direktorja Novolesa iz

Jernej Klemenc Cirila Zajc

Straže Cirila Zajc. Vsa podjetja poslovnega sistema imajo enotno politiko zagotavljanja kakovosti in poslovni kakovosti, toda štiri samostojne družbe imajo tudi štiri ločene certifikate kakovosti, hkrati pa je obvladovanje kakovosti, za katere je potrebna centralizacija, prepričeno nižji ravni. V zadnjih dveh letih so stroške za izobraževanje povečali za trikrat.

B. D. G.

JANEZ ŠTEFANIČ. Iskra Kondenzatorji iz Semiča: "Naša družba se na zahtevnih trgih sodeluje med milijon izdelki, ne sme biti med milijon izdelki enega z napako. Trg je še pred tekmo leti (1992) dopuščal pri izdelki za odpravo motenj 1000 napak na milijon izdelkov, zdaj pa terja 20-krat več natančnost - sprejme le še do 50 napak na milijon izdelkov. Pri kondenzatorju, od katerih je odvisna tudi varnost, je še težje. Za sprejemljivo velja, če je 10 napak na milijon izdelkov, toda v praksi se dogaja, da že pri eni sami napaki na takoj količino kupec zahteva posebna jamstva. Tako je cilj že absolutna kakovost in nič napak!"

Koalicija - da ne vleče vsak zase

Skupaj za razvoj: obe zbornici, občina in upravna enota, zavod za zaposlovanje, kmetijski svetovalci, Ljudka univerza, podjetniki ter regijski in lokalni pospeševalni center

KRŠKO - Občini Krško je delež odraslih, ki so brez poklica, precej večji, kot je povprečje v državi, zato pa je toliko manj višje in visoko izobraženih prebivalcev. Ne gre zgolj za statistične podatke, ampak za pomembno oviro v razvoju gospodarstva, kmetijstva, turizma in malega gospodarstva v občini. V Krškem so zato sklenili v Lokalno razvojno koalicijo povezati sile številnih ustanov, ki se ukvarjajo z razvojem, izobraževanjem, iskanjem novih programov, vzpodbljanjem podjetništva in inovatorstva ter odpiranjem novih in ohranjanjem sedanjih delovnih mest.

Obrniki posebej poudarjajo, da nobeno leto ne pozabijo obiskati osnovnih šol in vabiti šolarjev k vpisu v dualni sistem izobraževanja. Ljudska univerza v Krškem ponuja številne programe izobraževanja za odrasle: osnovnošolske, poklicne in tudi visokošolske. V sodelovanju z zavodom za zaposlovanje ima tudi programe za brezposelne, vodi klub za iskanje zaposlitve, pripravlja delavnice ter seminarje za podjetnike in podjetje.

polago vse več oblik za pospeševanje zaposlovanja in samozaščitovanja. Med njimi je tudi

POSvet O VARSTVU IN ZDRAVJU PRI DELU

NOVO MESTO - V torek je bil v novomeškem Revazu posvet z glavnim inšpektorjem RS za delo Borutom Brezovarem, osrednja tema pa je bil Zakon o varnosti in zdravju pri delu. Posvet sta pripravili Društvo za kadrovsko dejavnost Dolenjske in Bele krajine ter Medobčinsko društvo varnostnih inženirjev Novo mesto. Udeleženci so si po udovni besedi in razpravi o zakonu ogledali proizvodnjo avtomobilov, nato pa prisluhnili še Miljanu Repoluskemu in Jožetu Avbarju, ki sta predstavila varstvo pri delu in ergonomike analize delovnih mest v Revazu. Več o posvetu prihodnjih.

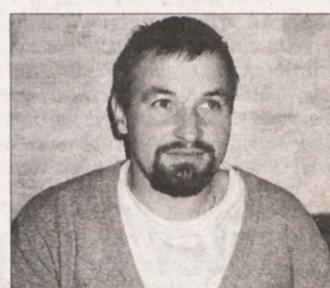
B. D. G.

Kjer ni kmetov, ne more biti članov!

Člani strojnega krožka Urban opozarjajo na problem enotnega kriterija za vso državo
- Če bo letos še šlo, prihodnje skoraj zagotovo ne bo več

RIBNICA - Da bi zadostili pogoju ministrstva za kmetijstvo za pridobitev polovice potrebnega denarja za svoje delovanje, bi strojni krožek Urban moral v svojem četrtem letu delovanja združevati 75 članov. Na Ribniškem, kjer se kmetijstvo čedalje bolj opušča, je ta kriterij, ki velja za vso državo, skoraj nedosegljiv.

Strojni krožek Urban, ki deluje na območju občin Ribnica, Velike Lašče, Loški Potok in Sodražica, trenutno šteje 65 članov. "Včlanjajo se samo tisti, ki kaj nudijo, ne pa tudi tisti, ki storitve potre-

Jože Marolt

pomenilo, da strojnega krožka na Ribniškem ne bo več. Članarina je namreč minimalna in ne zadošča za kritje vseh stroškov. "Že dve leti znaša 1.500 tolarjev, če bi jo povečali, pa bi imeli danes še manj članov," pravi. Letos so za delo krožka porabili 150 tisoč tolarjev. Ker ne gre za veliko denarja, pričakujejo, da bo ministrstvo ugodilo njihovi prošnji za sponziranje. V nasprotnem primeru bo aktivni strojni krožek Urban prenehal delovati.

M. LESKOVŠEK-SVETE

IZDELovanje CVETLIČNIH ARANŽMAJEV

METLIKA - Kmetijska svetovalna služba Metlika vabi kmečke žene in dekleta na prikaz izdelovanja cvetličnih aranžmajev za okrasitev grobov. Prikaz, ki bo danes, torek, 28. oktobra, ob 20. uri v sejni sobi metliške Vinske kleti, bo vodil cvetličar Robert Šikonja.

Ko je v hlevu 50 glav živine

Na kmetiji Rmanovič s Skrovnikom
- Imeli že celo 70 pitancev

SKROVNIK - Nepisanega pravila, naj bi najstarejši sin ostal na kmetiji za gospodarja, že nekdaj niso preveč spoštovali, kaj šele danes. 68-letni kmet, Aleksander Rman s Skrovniku pri Tržiču je prevzel kmetijo kot najmlajši sin. Na pol v šali pove, da so bili trije starejši bratje pač bistrejši in so šli naprej v šole, nekdo je pa moral ostati doma. Sandi, kot ga kličejo domači, ni bil nikoli v službi kot denimo njegov najstarejši sin Mirko, ki dela v krmeljskem Inkusu in pridno pomaga doma očetu. Mama je bolna, zato je pomoč še toliko več vredna.

Sandijev oče Alojz je nasledil manjšo kmetijo v Šentjanžu. Šel je s trebuhom za kruhom in se po 13 letih dela v Ameriki, kjer je dobro zaslužil, vrnil domov. Zamenjal je kmetijo z Majenovimi, ki so kmetovali na Skrovniku. Zdaj Sandi kmetuje na okrog 14 ha zemlje (6 ha je obdelovalne), še 6 ha zemlje pa imajo Rmanovi v najemu. To je nujno, če želijo zagotoviti dovolj krme za okrog 50 glav živine, kolikor je imajo običajno privezane v hlevu. S silažo so napolnili tri koritaste silose s po 90 m³, letos pa so prvič pripravili 8 bal, baliranje se zdi Rmanovim predrago.

Rmanovi so se v preteklosti ukvarjali pretežno s služnostnim pitanjem, so kooperanti oz. člani sevnische kmečke zadruge. V zadnjem času imajo le svoje pitance. Vzeli bi jih lahko tudi na služnostno pitanje, saj jim kot enim izmed največjih rejcev v sevnische občini v zadruži zaupajo. "Kakšnega posebnega zasluga pri tem našem delu zdaj ni. Je bilo pa včasih bolje. Teleta sta draga, bikce nam pa premalo plačajo. Z zadrugo se včasih tudi spremo, a brez nje ne moremo. Oni pač gledajo nase, mi pa nase," pravi gospodar Sandi.

M. B.-J.

Leon Srblin

Srblin pravi, da bi prodajalno lahko poimenovali kar salon volne, saj bodo v njej na voljo le volneni izdelki. Vendar pa bodo ovčerejci, ki marsikdaj niso vedeli kam z ovčjo volno, lahko njihove izdelke delno "plačali" tudi s to volno, seveda po znanih menjalnih pogojih.

P. P.

VSE O KORUZI - Zelo delavnice društva podeželskih žena Kočevske, ki šteje 150 žensk, so v okviru pete tradicionalne jesenske razstave v Likovnem salonu Kočevje pripravile posebno razstavo z naslovom Vse o koruzi. Med drugim je bilo na ogled tudi petdeset vrst hrane, v kateri je koruza nepogrešljiv priboljšek. Čeprav je na Kočevskem več sto hektarjev zasejanega s (silažno) koruza, pa je zelo malo uporablja v prehrani. Pri pripravi razstave so tudi letos tvorno pomagali varovanci vseh vrtcev iz Kočevja in tudi učenci osnovnih šol. (Foto: M. Glavonjč)

IMATE ZANIMIVE KMETIJSKE PRIDELKE?

SEMIČ - Društvo kmečkih žensk Semič pripravlja prireditve Praznovanje jeseni, zato vabi vse, ki so pridelali velike, težke ali kako drugače zanimive kmetijske pridelke, da jih prinesejo na ocenjevanje in razstavo. Pridelke bodo zbirali v petek, 29. oktobra, od 13. do 15. ure v semiškem penzionu Smuk, kjer bodo od 19. ure tudi na ogled.

SEMINAR O EKOLOŠKEM KMETOVANJU

RIBNICA - Kmetijska svetovalna služba v Ribnici organizira tridnevni izobraževalni seminar, ki bo potekal od 3. do 5. novembra v Ribnici. Tema seminarja bo ekološko kmetovanje. Vse zainteresirane vabijo, da se prijavijo lokalnim kmetijskim svetovalcem do 15. octobra. V okviru seminarjev, ki jih pripravlja Kmetijski zavod Ljubljana in bodo potekali tudi po nekaterih drugih slovenskih krajih, je seminar v Ribnici namenjen zainteresiranim za ekološko kmetovanje s celotnega območja zahodne Dolenjske.

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

Tudi prejšnji teden je bila ponudba na tržnici dobra, kot se za jesenski čas spodobi. Branjeve so ponujale: jajca po 30 tolarjev, zelje po 55 do 100 tolarjev za kilogram, blito po 300, špinaca po 500, feferone po 300 do 400, paradižnik po 200 do 250, bučke po 200, česen po 400, čebulo po 150, korenje, redkev in kolerabo po 200, radič in cvetačo po 250, paprika po 340 do 400, krompir po 50, grozdje po 200, fižol po 500, orehe po 1.000 do 1.500, liter jabolčnega kisa po 200, grozdje po 200 do 250 tolarjev kilogram, jabolka po 70 do 120, hruške po 150, grozdje po 150 do 250 in suho sadje po 400 tolarjev. Na voljo je bilo še tudi nekaj kostanja po 250 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 105 do 3 mesecev starih prašičev, 16, starih 3 do 5 mesecev, in 23 starejših. Prvih so prodali 31 po 280 do 290, drugih 9 po 250 do 270, tretjih pa 8 po 230 do 240 tolarjev kilogram.

kmetijski nasveti

PRIPOROČANA REŠITEV

Ogrevano gnezdo za pajske

Pravkar rojeni pujsek je zlasti pozimi oz. v mrzlem hlevu prav nebogljeni stvaritev narave. Moker, brez zaščitne podkožne maščobe in s sorazmerno veliko površino se naglo ohlaja, začne ga zebsti, stiska se v gručo skupaj z drugimi novorojenimi, podse spodbija drobne nožice, ko leže, kar vse dokazuje, da je v stiski. Začetne ure in dnevi so najbolj kritičen čas za njegovo življenje in preživetje.

Ogrevanje hleva po prasitvi ni tako sama po sebi razumljiva in preprosta rešitev, kot bi pričakovali. Težava je v tem, da ima pujščeva mati, to je doječa svinja, čisto drugačne zahteve glede topotele kot njen naraščaj. Če bi hlev segrel tak, kot bi ustrezalo in godilo pujškom, bi prej ali slej doživel topotni stres. Razlike so tako velike, da je treba v istem hlevu ustvariti dvojne topotne razmere, ene za pajske in ene za svinje. Običajno rejec to doseže s kombinacijo talnega ogrevanja in dodatne infražarnice, ki greje občutljiv priraščaj.

Dodatno ogrevanje pa zahteva tudi dodatne stroške, ki pa jih je treba, kolikor je le mogoče, zmanjšati, da bo reja donosna. Zato je skupina raziskovalcev pod okriljem oddelka za zootehniko biotehniške fakultete v Grobljah pri Domžalah s pomočjo strokovne literature in lastnih zamisli preizkušala, kakšna bi bila najboljša praktična rešitev. S pomočjo natančnih meritev je ugotovila, da je najboljša naprava posebnega zaprtega gnezda za pajske, ki ima drugačno temperaturo, ne da bi šla dodatna potrebna topota v izgubo. Zaprt gnezdo je dolgo 120 cm, široko 60 in visoko 60 cm, narejeno pa je tako, da se pujški lahko vanj zatečejo, kadar želijo, pomeni pa jih tudi toplo pribelašče pred nerodno materjo, da jih ne pomendra.

Prednost posebnega zaprtega gnezda za pajske je znatno manjša potreba po energiji za ogrevanje. Stroški ogrevanja s stalno gorečo 250-vatno žarnico so v zaprtem gnezdu s termostatom kar za dve tretjini manjši od tistih v odprttem hlevu. Na njihovo dejansko višino seveda vplivajo mnoge okoliščine, od letnega časa, do zunanjih temperature in topotele v hlevu samem. Vsekakor pa je razlika dovolj velika, zato raziskovalci priporočajo zaprt gnezda tudi v vsakdanji rejski praksi.

Inž. M. L.

KMETIJSKE PRIDELKE?

RIBNICA - Da bi zadostili pogoju ministrstva za kmetijstvo za pridobitev polovice potrebnega denarja za svoje delovanje, bi strojni krožek Urban moral v svojem četrtem letu delovanja združevati 75 članov. Na Ribniškem, kjer se kmetijstvo čedalje bolj opušča, je ta kriterij, ki velja za vso državo, skoraj nedosegljiv.

Strojni krožek Urban, ki deluje na območju občin Ribnica, Velike Lašče, Loški Potok in Sodražica, trenutno šteje 65 članov. "Včlanjajo se samo tisti, ki kaj nudijo, ne pa tudi tisti, ki storitve potre-

bomenilo, da strojnega krožka na Ribniškem ne bo več. Članarina je namreč minimalna in ne zadošča za kritje vseh stroškov. "Že dve leti znaša 1.500 tolarjev, če bi jo povečali, pa bi imeli danes še manj članov," pravi. Letos so za delo krožka porabili 150 tisoč tolarjev. Ker ne gre za veliko denarja, pričakujejo, da bo ministrstvo ugodilo njihovi prošnji za sponziranje. V nasprotnem primeru bo aktivni strojni krožek Urban prenehal delovati.

M. LESKOVŠEK-SVETE

OCENJEVANJE MLADIH VIN

ČRNOMELJ - Društvo vinogradnikov Črnomelj tudi letos pripravlja tradicionalno martinovanje, vzorce mladih vin za ocenjevanje pa bodo zbirali v petek, 5. novembra, od 12. do 20. ure v črnomeljski restavraciji Grad. Steklencne morajo biti zaprte s kronske zamaški, za oceno vsakega vzorca pa bodo člani društva odštelci 1.500, nečlani pa 2.000 tolarjev. Ocenjevanje bo vodil dr. Mojmir Wondra, pisna priznanja pa bodo vinogradniki prejeli na martinovanju, ki bo 12. in 13. novembra v Jurjevanski dragi.

M. LESKOVŠEK-SVETE

IZDELovanje CVETLIČNIH ARANŽMAJEV

METLIKA - Kmetijska svetovalna služba Metlika vabi kmečke žene in dekleta na prikaz izdelovanja cvetličnih aranžmajev za okrasitev grobov. Prikaz, ki bo danes, torek, 28. oktobra, ob 20. uri v sejni sobi metliške Vinske kleti, bo vodil cvetličar Robert Šikonja.

Ko je v hlevu 50 glav živine

Na kmetiji Rmanovič s Skrovnika
- Imeli že celo 70 pitancev

SKROVNIK - Nepisanega pravila, naj bi najstarejši sin ostal na kmetiji za gospodarja, že nekdaj niso preveč spoštovali, kaj šele danes. 68-letni kmet, Aleksander Rman s Skrovniku pri Tržiču je prevzel kmetijo kot najmlajši sin. Na pol v šali pove, da so bili trije starejši bratje pač bistrejši in so šli naprej v šole, nekdo je pa moral ostati doma. Sandi, kot ga kličejo domači, ni bil nikoli v službi kot denimo njegov najstarejši sin Mirko, ki dela v krmeljskem Inkusu in pridno pomaga doma očetu. Mama je bolna, zato je pomoč še toliko več vredna.

Sandijev oče Alojz je nasledil manjšo kmetijo v Šentjanžu. Šel je s trebuhom za kruhom in se po 13 letih dela v Ameriki, kjer je dobro zaslužil, vrnil domov. Zamenjal je kmetijo z Majenovimi, ki so kmetovali na Skrovniku. Zdaj Sandi kmetuje na okrog 14 ha zemlje (6 ha je obdelovalne), še 6 ha zemlje pa imajo Rmanovi v najemu. To je nujno, če želijo zagotoviti dovolj krme za okrog 50 glav živine, kolikor je imajo običajno privezane v hlevu. S silažo so napolnili tri koritaste silose s po 90 m³, letos pa so prvič pripravili 8 bal, baliranje se zdi Rmanovim predrago.

Sandijev oče Alojz je nasledil manjšo kmetijo v Šentjanžu. Šel je s trebuhom za kruhom in se po 13 letih dela v Ameriki, kjer je dobro zaslužil, vrnil domov. Zamenjal je kmetijo z Majenovimi, ki so kmetovali na Skrovniku. Zdaj Sandi kmetuje na okrog 14 ha zemlje (6 ha je obdelovalne), še 6 ha zemlje pa imajo Rmanovi v najemu. To je nujno, če želijo zagotoviti dovolj krme za okrog 50 glav živine, kolikor je imajo običajno privezane v hlevu. S silažo so napolnili tri koritaste silose s po 90 m³, letos pa so prvič pripravili 8 bal, baliranje se zdi Rmanovim predrago.

P. P.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanč

Bliža se prvi pretok vina

Po uspešno zaključenem alkoholnem vrenju mošta je prva skrb vinjarja pretok vina. Od pravilno izbranega časa prvega pretoka je v veliki meri odvisna kakovost vina. Vsako vino ima svoj trenutek, ko bi mu najbolj ustrezal pretok. Da bi pretoki vino čim bliže njegovemu optimumu, je potreben vino opaziti. Ni nujno, da se samo od sebe očisti pred prvim pretokom, čeprav je takoj samodejno čiščenje vina dober znak. Lahko pa zrak, ki se ga vino med pretakanjem navzame, pospeši samodejno bistrenje, toda ne pri vsakem vnu.

Vinska posoda ima svoj vpliv na čas prvega pretoka vina. Če je potreben bioški razkis, je bolje, da ostane vino še na drožeh. Naravno razkisovanje, ki poteka s pomočjo bakterij, pa steče le, če je temperatura v vinu najmanj 15°C, še boljšje pa je, če je med 18 in 22°C. V mrzli zidanici zastopan je čakamo na padanje kisline. Sicer tudi, ker se pri nizkih temperaturah izloča iz vina tartarat, ki je sol vinske kisline. Toda za tako zmanjševanje kisline niso potrebne droži.

Letos je pH vina večinoma nad 3,1 zato bodo bakterije delovalne. V vinu je več bakterij, takšni rodovi, ki popravijo kakovost vina, pa tudi nezaželeni. Tako kot kvasovke se kupijo tudi štartne kulture bakterij. Nobene selekcione bakterije pa se ne bodo dobro počutile, če jih bomo kot suha zrnca stresli direktno v sod. Svetujem pripravo bakterijskega nastavka v mešanici vina in vode, ki naj bo ogreta na 20 do 22°C. Biološki razkis traja različno od 20 do 80 dni in več.

(Nadaljevanje sledi

Nove upodobitve dolenjske krajine

V galeriji Krka v Novem mestu so odprli razstavo del, ki so nastala julija letos na 20. Krkinem srečanju slikarjev na Otočcu - Udeležilo se ga je šest slikarjev

NOVO MESTO - Med likovnimi kolonijami, ki potekajo v različnih krajih Dolenjske, Bele krajine in Posavja, si jih ne prav veliko lahko zares upravičeno lasti oznako tradicionalna. Krkina srečanja slikarjev na Otočcu vsekakor sodijo mednje. Letos so se že dvajsetič zapored v prvih dneh julija v tem prelepnem kotičku zbrali izbrani slovenski slikarji in v organizaciji Kulturno-umetniškega društva Krka in pod pokroviteljstvom Krkine uprave ustvarjali nova dela ter z njimi obogatili svoje ustvarjalne izkušnje v slikarskem soočanju s krajino in hkrati dopolnili zakladnico slikarskih upodobitev Dolenjske, nastalih v dveh desetletjih Krkine kolonije.

Na jubilejnem 20. srečanju je ustvarjalo šest slikarjev različnih generacij in likovnih usmeritev: Jure Cihlar iz Lucije, Jože Kotar iz Novega mesta, Franc Novinc iz Škofje Loke, Polde Oblak iz Sežane ter Savo Sovre in Marko Zatler iz Ljubljane. Za temo so imeli dolensko krajino, vsekakor motivno bogat likovni izvir, ki je spodbudil različne in zanimive likovne uresničitve. Nekatere slikarje je očarala skrivnostna Krka s svojimi odsevi, mehkoba dolenskih gričev in valovitost polj, druge vinogradi z belimi zidanicami ali pa kar starožitno Novo mesto v objemu Krke.

POSTAVILA IN PREDSTAVILA RAZSTAVO - Umetnostna združinarka Tatjana Pregl Kobe je na otvoriti predstavila razstavljenega dela.

NOVO MESTO V MREŽI ZA MOBILNOST TEATRA

NOVO MESTO - V projekt Mreža za mobilnost teatra, ki so ga letos začeli uresničevati z namenom, da bi tudi zunaj Ljubljane videli pomembnejše predstave, je vključen tudi Kulturni center Janeza Trdine iz Novega mesta. Prvi predstavi, lutkovna predstava Minotaver in plesna predstava Gina & Miovanni, sta bili na sporedu minuli torek, v sredo, 3. novembra, ob 19.30 pa bo v veliki dvorani centra gledališka predstava Ion. Predstava je na 29. tednu slovenske drame v Kranju marca letos prejela veliko nagrado za najboljšo predstavo in najboljše slovensko dramsko besedilo.

Dela, ki so nastala v petdnevni koloniji, so razgrnili na ogled javnosti na razstavi, ki so jo odprli v Krkini galeriji v poneljek, 25. oktobra, zvečer. Posvetili so jo spominu na slikarja Marka Zatlerja, udeleženca srečanja, ki je mnogo prezgodaj z zmeraj odložil čopič in ugasil ustvarjalni ogenj. Otvoritev je vodila Barbara Barbič Jakše, o slikarjih in ustvarjenih delih je spregovorila avtorica razstave umetnostna združinarka Tatjana Pregl Kobe, z glasbo pa sta otvoritveni

Jubilej likovnega društva

35-letnica Društva likovnikov Brežice - Otvoritev skupinske razstave v galeriji Posavskega muzeja

BREŽICE - Društvo likovnikov Brežice letos slavi 35 let svojega delovanja. Likovniki iz brežiške občine, povezani v društvu ter v Zvezi kulturnih društev in od nedavnega tudi v Zvezi likovnih društev Slovenije, že tri in pol desetletja po svojih močeh soustvarjajo kulturno dogajanje v Posavju, ki so ga med drugim obogatili z več kot sto skupinskimi in

Sedanja predsednica društva Mojca Planinc pred svojo skulpturo.

par, o društvu je govorila njegova predsednica Mojca Planinc, otvoritev pa je popestrla Dragica Dani, ki je ob spremljavi violinista Jureta Godlerja brala svoje novejše pesmi.

Kot je razvidno iz razstavljenih del, večina likovnih prizadavanj članov društva okvirjata romantični realizem in naiva, modernizem privlači le manjši del članov. Slikajo krajino in mestne vedute, tihotížje, figure in portrete, uporabljajo pa različne tehnike, od akvarela in akrila do grafičnih tehnik. Nekateri člani tudi modelirajo.

MiM

Smeh in solze moje doline

Pisatelj Miha Mate je predstavil svojo najnovejšo knjigo, s katero zaključuje tetralogijo svoje mladosti

RIBNICA - Pisatelj, prevajalec in esejist Miha Mate je prejšnji tork v Miklovih hišah predstavil svojo najnovejšo knjigo Smeh in solze moje doline. Knjiga sodi v sklop pisateljevih del za otroke in mladino, z ilustracijami jo je obogatila Marjanca Jemec Božič, izšla pa je pri založbi Kmečki glas kot zadnja iz tetralogije o avtorjevi mladosti.

V knjigi je zbranih 24 kratkih zgodb, ki so pred leti izhajale v reviji Kekec. Skupaj z deli Leskovca mladost, Bosopeta druščina in Kurja vojska sestavlja cikel prirodevji iz avtorjevega otroštva in najstniškega dozorevanja. Matevoto otroštvo, ki ga je preživel v Ribnici, se v knjigi razgrinja kot mozaik podob, kot je dejala urednica Kmečkega glasa Vlasta Kunej, "zanimivih vaških obrazov, hudomušnih, jezičnih in ubranih po svoji logiki". Za razliko od njegovih zgodnejših del za mladino, ko so bili glavnih junakov otroci, so tokrat v ospredju knjige odrasli. "Za vse like je značilno, da so pristni Ribničani, ki nimajo dlake na jeziku," je povedal Mate in dodal, da mu je knjiga še posebno ljuba, ker je v njej prikazal ribniške posebneže.

Humornost je značilna sestavni vseh Matetovih mladinskih del. Mojster zgodbe, kot ga je predstavljal direktor založbe Mladika in

večer oplemenitila vrhunska glasbenika Stanko Arnold s trobento in Maks Strmčnik z elektroniskimi orglami.

M. MARKELJ

KONCERT KITARSKEGA DUA

NOVO MESTO - V Evangelijski cerkvi v Trdinovi ulici bo v nedeljo, 31. oktobra, ob šestih zvečer sedmi koncert iz cikla Novomeškega glasbenega festivala. Nastopila bosta kitaristi Andrej Grafenauer in Katja Povorne. Pokroviteljica koncerta Dolenjska banka je omogočila, da vstopnine ni.

KUMROVA RAZSTAVA V ŠOLSKEM CENTRU - V prostorih skupnih služb v Šolskem centru v Novem mestu so v poneljek, 25. oktobra, dopoldan odprli likovno razstavo. Z avtorskim izborom slik se predstavlja akademski slikar Jože Kumer, ki je za to priložnost pripravil nekaj več kot deset slik, tematsko ubranih na krajino, novomeške vedute in figuro, vse seveda v njegovem značilnem slogu ekspressionističnega in kubističnega abstrahiraju resničnosti. Slikarja, nekdajga učitelja na tej šoli, je predstavil direktor Šolskega centra Štefan David, umetnik pa je tudi sam sprogovil o svojih slikah predvsem mlademu občinstvu. Ob razstavi je na voljo tudi barvni katalog. Izkupiček od njegove prodaje je Kumer namenil podpori za študij mladega glasbenika Igorja Lumpreta v Ameriki. (Foto: MiM)

Odločna usmeritev v nepredmetnost

V galeriji Dolenjskega muzeja so odprli pregledno razstavo del diplomiranega slikarja Janka Orača iz Novega mesta - Glasbene improvizacije Lada Jakše

NOVO MESTO - V prenovljeni galeriji Dolenjskega muzeja so v petek, 23. oktobra, zvečer slovensko odprli novo likovno razstavo. Tokrat je gost elitnega novomeškega razstavišča diplomirani slikar Janko Orač iz Novega mesta. Na ogled je postavil izbor svojih del, nastalih v obdobju zadnjih šestih let, ki sta ga zaznamovala intenzivno študijsko delo in odločen prehod v abstraktno slikarstvo.

Janko Orač se je s svojimi deli predstavil v istem razstavnišču pred enajstimi leti, v malo dvorani Dolenjskega muzeja pa pred osmimi leti. Od takrat je v njegovem slikarskem razvoju prišlo do pomembnega premika, ki so ga sicer nakaževala že poprejšnja dela, nihajoča med predmetnostjo in abstrakcijo, vendar se je preusmeritev dogodila še po slikarjevi odločitvi za študij na Šoli za risanje in slikanje - visoki strokovni šoli v Ljubljani, kjer je tudi diplomiral kot eden prvih slušateljev. Orač se je odločno preusmeril v izrazito nepredmetno, abstraktno slikarstvo, četudi njegovo motivno izhodišče včasih še ostaja krajina. V teh okvirih išče lasten likovni izraz in v njem skuša združiti osnovne likovne prvine, kot so barva, ton in struktura, v izvirne slikarske kompozicije. Oračeva ustvarjalna kompleksnost se kaže tudi v pestri in inovativni izbiri formatov, ki segajo od manjših do velikih slik in ob-

likovanja monumentalnih formator sestavljanjem dveh, treh do devetih večjih ali manjših platen, ki v nekaj primerih, kot je denimo delo Šteber spomina, seže tudi v prostorsko postavitev.

Otvoritev razstave se je udeležil lepo število obiskovalcev, ki jih je najprej pozdravil direktor Dolenjskega muzeja Zdenko Picelj, nato pa je o Oračevem slikarstvu govoril višji kustos Jožef Matijevič. Razstava je v županovem imenu odpril podžupan Boris Dular. Za

BORCI BI RADI SVOJO ZBIRKO

SEVNICA - Na sevnškem gradu je poleg galerije, muzejske učilnice, galerije krasilne umetnosti Ivana Razborščka, gasilske zbirke, razstave akademškega slikarja Alojza Konca tudi zbirka izgnancev. Sevnški borce bi radi na sevnškem gradu postavili še svojo stalno zbirko, o čemer so se že pogovarjali z upravljavcem sevnškega gradu - Zvezko kulturnih društev Sevnica in tukajšnjim županom.

Janko Orač ob prostorsko postavljeni sliki Steber spomina.

sovjernstvo doživetje je na otvoriti poskrbel Lado Jakša z glasbenimi improvizacijami ob posameznih Oračevih slikah.

Razstavo, ki bo na ogled do 5. decembra, je pospremil katalog z barvnimi reprodukcijami razstavljenih del ter z razmišljajni o Oračevem slikarstvu izpod peresa Jožefa Matijeviča in ALENKE DOMJAN.

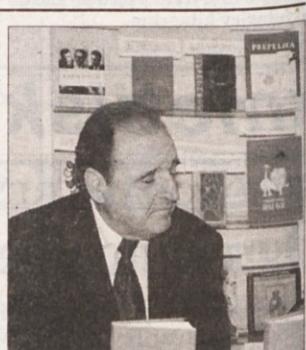
M. MARKELJ

Pesmi lahko še navdušijo

Kulturni večer z Janezom Menartom v Knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu zelo dobro obiskan

NOVO MESTO - Velika čitalnica študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca je bila v četrtek, 21. oktobra, zvečer po daljšem času spet premajhna za vse, ki so prišli na kulturni večer. Saj ne da so se Novomeščani čez noč tako ogreli za predstavitev knjig in besednih ustvarjalcev, ki jih knjižnica marljivo pripravlja za prevečkrat maloštevilno občinstvo, razlog za velik odziv je bil gost večera Janez Menart, eden od tistih slovenskih pesnikov, ki jih ljudje še veliko berejo in poznavajo.

Knjižnica je večer pripravila ob izidu Menartovih Izbranih pesmi (uredil jih je novomeški rojak Marjan Brezovar) in v počastitev pesnikove sedemdesetletnice. Višja bibliotekarka Jadranka Matič Zupančič je predstavila Menartovo življenjsko in ustvarjalno pot, ki so jo odločilno zaznamovali izvirno pesniško ustvarjanje, prevajanje tuje poezije, urednikovanje in družbenega dejavnosti, pesnik sam pa je v pogovoru razgrnil več zanimivih podrobnosti iz svojih srečanj z Dolenjsko, Novim mestom in Belo krajino. V Novem mestu, denimo, se mu je rodila hči, tu je hodila v šolo njegova žena in tu je iskal zdravniško pomoč pri dr. Marijanu Polenšku; v Belo krajino, od koder je doma njegova žena, pa je tako večkrat zahajal. S širšo Dolenjsko ga povezuje tudi urednikovanje, saj je pripravil obsežno antologijo Pesmi dolenjske dežele, eno prvih pokrajinskih pesniških antologij pri nas. Beseda je tekla tudi o pogledih na umetnost in

Janez Menart v Knjižnici Mirana Jarca.

poezijo pa o nekaterih osnovnih bivanjskih vprašanjih, s katerimi se pač ukvarja vsaka prava umetnost. Ugleden in svojski položaj v slovenski literaturi si je Menart pridobil predvsem z doslednim vztrajanjem pri komunikativnosti in oblikovni dognanosti svojih verzov, ki jih je s prevdromi skupaj napisal več kot 60.000. Posebno doživetje večera je bilo, ko je pesnik sam prebiral svoje pesmi in poželjno zanje navdušilno ploskanje, ponovno potrdilo, da zna seči v srcu ljubiteljev poezije.

Z glaso je kulturni večer obogatil kitarist Dušan Pavlenič, Jadranka Matič Zupančič pa je za priložnost pripravila tudi razstavo Menartovih knjig, ki je s štirimi panoji in bližu osemdesetimi knjigami nazorno pričevala, da besede o bogatem ustvarjalnem življenju Janeza Menarta niso bile vlijednostne fraze.

M. MARKELJ

Miha Mate

glavni urednik Kekca Janez Mušič, tudi tokrat ni razočaral. Knjiga odraža, kot je dejal Mušič, avtorjev odnos do življenja v njegovem otroštvu in naklonjenost do mladih, ki jim zgodbo pripoveduje, v njej pa je več smeha kot otožnosti. "Ni smeha brez solza in tudi v Ribnici ga ni, vendar pa je tu obrnjeno tako, da zdaj boža, zdaj bode," je o svojem značilnem humorju dejal Mate, ki velja za edinega mladinskega pisatelja, ki še piše na temo kmečkih otrok in podeželja.

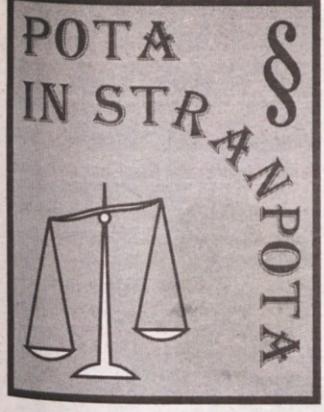
M. LESKOVŠEK-SVETE

SPOMINI NE DAJO MIRU

BREŽICE - Danes bodo ob sedmih zvečer Knjižnici Brežice predstavili knjigo Iva Graula Spomini ne dajo miru. Prireditev, ki je v sklopu praznovanj v počasti tev občinskega praznika, bo odprta pod založbo Milena Jesenko.

OKO DRUGAČNOSTI

KRŠKO - Društvo ljubiteljev fotografije Krško vabi jutri, 29. oktobra, ob šestih zvečer v dom starejših občanov na odprtje razstave fotografij Oko drugačnosti. Mojster zgodbe, kot ga je predstavljal direktor založbe Mladika in

dežurni poročajo

UKRADEL MOTOR TOMOS - Neznanec je med 17. in 19. oktobrom iz gospodarskega poslopa v okolini Pišec ukradel bencinski motor znamke Tomos. Škoda znaša 50 tisoč tolarjev.

TELEVIZOR, DA MU NE BO DOLGČAS - Če verjamete ali ne, neznanec je v trgovini Big Bang v Brežicah izkoristil nepazljivost prodajalca in steklene police ukradel barvni televizor znamke Roadstar, vreden preko 61 tisoč tolarjev. Kje ga gleda, še ni znano.

DENAR NAŠEL V DENARNICI - 21. oktobra med 10. in 12. uro je neznanec v Loški vasi prisel v odklenjeno stanovanjsko hišo ter iz denarnice, ki jo je našel v kuhinji, vzel 65 tisoč tolarjev.

NAVDUŠEN LIKOVNIK - 23. oktobra je neznanec na parkirnem prostoru pred gostinskim lokalom Bife Dvor z zeleno barvo polil osebni avto znamke Daewoo Racer, last M. P., ter avto nato z ostrom predmetom še poškodoval. Škoda znaša 160 tisoč tolarjev.

TOMOS, ADIJO! - A. V. iz okolice Novega mesta si bo zapomnil 24. oktober in nočni obisk diskoteke Kosov hram v Gorenjem Vrhpolju. Neznanec mu je namreč s parkirišča odpeljal kolo z motorjem znamke Tomos A 35, vredno 33 tisoč tolarjev.

ZAMIKALI SO GA DOKUMENTI - Iz odklenjenega osebnega avta na parkirišču pred tovarno Iskra v Semiču je neznanec uradel voznisko dovoljenje, osebno izkaznico, čekovno kartico in blankete, več nabojev različnega kalibra in manjše klešče. V. P. je oškodovan za 100 tisoč tolarjev.

PO VINO IN ŽGANJE - Neznanec je v vinorodnem okolišu Lisek vzlomil v zidanico in J. H. iz Ljubljane in ukradel 50 litrov vina in 33 litrov domačega žganja v vrednosti okrog 50 tisoč tolarjev.

Z VEČ KOT 200 KM/ H PO CESTI

DRNOVO - Policisti so 22. oktobra na hitri cesti št. 1 izven naselja Drnovo ustavili hrvaškega državljanina I. M., ki je z avtom znamke Mercedes Benz S 500L vozil kar 204 km/h. Podan je predlog za uvedbo postopka pri sodniku za prekrške.

POŽAR V VIKENDU

VELIKA DOLINA - Gasilcem PGD Velika Dolina je 22. oktobra ponoči uspelo pogasiti požar v vikendu hrvaškega državljanina. Ta je zakuril v kuhinjskem štedilniku, dimnik pa se je tako pregral, da se vnela izolacija okrog njega. Škoda znaša okrog 25 tisoč tolarjev.

STE PRIPRAVILI AVTO NA ZIMO? - To ste lahko te dni storili s pomočjo Avto-moto zveze Slovenije (AMZS), ki letos praznuje 25 let vsakih letnih brezplačnih preventivnih akcij. Letošnja jubilejna akcija je potekala teden dni in tudi na AMZS Otočec so vrata odprli za vse, ki so že zeli rad telefonira, si je s karticami naredil pravo zalogu. Med 12. avgustom in 4. oktobrom je prišel v trgovino Kovinotehne v Bršljinu, na neugotovljen način odprl vitrino ter iz nje ukradel kar 70 Mobi kartic različnih vrednosti. Trgovina je oškodovana za 269 tisoč tolarjev.

Prometna varnost se je poslabšala

Delo PU Krško v prvih devetih mesecih leta - 7 odstotkov več prometnih nesreč - V Sloveniji 264, na območju PU Krško 12 mrtvih - Povečanje ilegalcev, največ iz ZRJ

KRŠKO - "Stanje prometne varnosti je v prvih devetih mesecih letošnjega leta na območju naše PU podobno kot v ostali Sloveniji slabše, čeprav skušamo storiti vse, kar je v naši moči," je na nedavni novinarski konferenci povedal direktor policijske uprave (PU) Krško Miha Molan. Skupaj s sodelavci je predstavil delo uprave od 1. do 30.9.1999 še na področju mejnih zadev in tujcev.

Posledice prometnih nesreč so slabše kot v enakem lanskem obdobju (slednje številke so v oklepajih). Zgodilo se jih je za 7 odstotkov več in sicer 825 (771), največ v krški občini. Mrtvih je bilo 12 (8), 56 (42) hudo telesno poškodovanih, 144 (105) lažje telesno poškodovanih, 671 (646) nesreč se je končalo z materialno škodo. Kot je povedal načelnik Inšpektorata krške policije **Zlatko Pirš**, je tudi nasprotnik v Sloveniji zaslediti porast prometnih nesreč za 10 odstotkov (29062), več je bilo hudo in lahko telesno poškodovanih in več z materialno škodo. V Posavju je bilo v nesrečah udeleženih 55 (52) otrok in mladostnikov, en otrok in mladoletnik sta umrli, 36 (30) pa je bilo telesno poškodovanih. Kot sekundarni vzrok za nesrečo je bil alkohol ugotovljen v 79 (96) primerih, kar je 9,27 odstotka vseh povzročiteljev. Povprečna stopnja alkoholiziranosti voznikov v nesrečah pa znaša 1,86 (1,73) promila alkohola v krvi ali zraku.

Sicer pa je raziskava pokazala, da je najpogosteji vzrok prometnih nesreč nepravilna stran ali smer vožnje - kar v 217 primerih (179), nato neprilagojena hitrost 175 (175), izsiljevanje prednosti 141 (126), neustrezna varnostna razdalja 105 (75) itd. Krški policisti so obravnavali tudi 5,5 odstotka vseh nesreč s pobegom, v večini primerov so povzročitelje našli. Izrekli so več mandatnih kazni, največ zaradi prekoračitve hitrosti, manj pa je bilo predlogov sodniku za prekrške. "Ugotovili smo povečano uporabo varnostnega pasu in varnostnih čelad, sicer bi bile posledice nesreč verjetno še slabše. Z raznimi preventivnimi akcijami, kot so na primer

PRTLJAGO STRESEL PRED POLICISTA

DOBOVA - 19. oktobra je policist opravil temeljito mejno kontrolo na mejnem prehodu za mednarodni promet Dobova. Hrvaški državljan D. M. mu na vlaku ni hotel pokazati prtljage, razburil se je nad policistom in začel nanj kričati. Ko bi moral izstopiti, je strezel tobco v sesebino po sedežu v kupeju. Odpeljali so ga v prostore mejnega prehoda.

POLICISTU ZAPELJAL ČEZ NOGO

SEVNICA - Krški policisti so 24. oktobra v Sevnici ustavili voznika J. M., ki mu je alkotest pokazal 1,38 g/kg alkohola v izdihanem zraku. Med postopkom se je vedel nedostojno in je kljub prepovedi odpeljal naprej, pri tem pa policistu zapejal čez desno nogo. Ponovno so ga ustavili in pridržali do iztreznitve. Zoper njega bo podana kazenska ovadba in predlog sodniku za prekrške.

Zlatko Pirš

MOTORIST, STOPIMO IM TEME, HITROST UBIJA, VARNO NA KOLU ITN., ZA DRZDELITVO RAZNICH ZLOZENK IN PODOBNIH SKUŠAMO ZAJEZITI TREND VEČANJA PROMETNIH NESREČ, TODA VSE KAŽE, DA POLICICA NE MORE STORITI VSEGA," JE POVEDAL PIRŠ.

Na petih mejnih prehodih PU Krško je v prvih devetih mesecih letošnjega leta mejo prestopilo 10.298.291 potnikov (13 odstot-

kov več), od tega 78 odstotkov tujcev in 22 odstotkov naših državljanov. Zaradi neizpolnjevanja pogojev so takoj zavrnili vstop v državo 6.290 tujcem, kar je 10 odstotkov manj kot lani. Za 43 odstotkov se je povečal ilegalni prestop državne meje - policisti so prijeli 862 (601) oseb, največ državljanov ZRJ - 404, nato Romunije - 171, Makedonije - 60, Turčije - 50, in državljanov BiH - 49. Pri ilegalnem sprovajanju oseb čez državno mejo so prijeli 45 (38) organizatorjev in vodilcev, zanimivo, da je največ - 26 državljanov Republike Slovenije.

L. MURN

PONAREJENIH TISOČ DEM

NOVO MESTO - Neznanec je 22. oktobra dopoldne v menjalnici Tradetour na Novem trgu skušal zamenjati dva bankovca po tisoč DEM, in sicer 1500 za tolarško protivrednost, 500 jih je hotel nazaj. Ko je delavka ugotovila, da je bankovec ponarejen, je pobegnil. Odšel je v menjalnico Publikum, kjer je hotel vnovčiti tisoč DEM, toda zgodilo se je isto. Ponaredke so zasegli, neznanca pa še iščejo.

USPELA VELIKA GASILSKA VAJA - V mesecu požarne varnosti je Gasilska zveza Novo mesto v petek, 22. oktobra, popoldne pri novem nakupovalnem centru Mercator na Cikavi pripravila dve veliki gasilski vaji. Sodelovalo je okrog 70 gasilcev iz 17 PGD iz šestih občin v okviru zveze ter profesionalna enota Gasilskega reševalnega centra Novo mesto. Pri prvi vaji je ogenj izbruhnil v skladisču trgovine in se širil naprej, gasilci pa so posredovali iz vseh štirih koncev, tudi iz višine. Uporabili so avtocisterne in tudi avtolestev, rešili so poškodovance, ki so jih oskrbeli gasilke CZ PGD Kamence (na sliki). Pri drugi gasilski vaji so štiri enote izvedle verižno črpance vode z večimi motornimi brizgalnami iz bližnjega potoka. Kot je zatrdiril poveljnik GZ Novo mesto Tine Filip, sta bili obe akciji uspešni. (Foto: L. Murn)

po dolenjski deželi

OZIMNICA - Na zimo se je treba pripraviti, pa ne le s kurjavo, pač pa tudi s prehrano. Neznanec se je znašel čisto po svoje. Od 20. do 22. oktobra je v Dolnjih Lakinah vzlomil v klet ter ukradel več kilogramov česna, čebule, več kozarcev domače masti, več kilogramov fižole, več kozarcev vloženih gob tri pletenke. Toda to mu ni bilo dovolj, vzlomil je v garažo in odnesel krožno žago, vblodno žago, dva vrtalna stroja, dve motorni žagi, nahrbino ksilinico, prenosni tuš, električni kabel in nekaj drugih predmetov. Lastnika J. S. je oškodovana kar za okrog 500 tisoč tolarjev.

RAD TELEFONIRA - V Sloveniji je vse več mobilnih telefonov, ki postajajo nepoškodljivi, toda brez kartic ne gre. Neznanec, ki očitno zelo radi telefonira, si je s karticami naredil pravo zalogu. Med 12. avgustom in 4. oktobrom je prišel v trgovino Kovinotehne v Bršljinu, na neugotovljen način odprl vetrino ter iz nje ukradel kar 70 Mobi kartic različnih vrednosti. Trgovina je oškodovana za 269 tisoč tolarjev.

ŠEST NAJBOLJŠIH KRŠKIH POLICISTOV - Da bi javnosti približali delo policije in za motivacijo med policisti ter za izboljšanje odnosov z občani, je ministrstvo za notranje zadeve RS letos prvič organiziralo akcijo "Izboljšanje najboljšega policista za leto 1998/99". Ocenjevanje je tudi na PU Krško potekalo v dveh delih. Policijske enote so ocenjevale po strokovnih kriterijih (strokovna usposobljenost, kreativnost, partnersko sodelovanje, samostojnost pri delu itd.), posebna komisija PU pa je prišela še glasove javnosti. Rezultati so naslednji: v kategoriji klasično operativno delo je 1. mesto dosegla Sonja Molan, sledita Jožef Bežan in Safer Halkič; v kategoriji preventivno delo pa je na 1. mestu pristal Anton Žbül, sledita Ivan Kostanjšek in Andrej Burja. Prva v obeh kategorijah sta se uvrstila na izbor najboljšega policista na državnem ravni. Izbor in razglasitev bo konec oktobra. (Foto: L. Murn)

NA NASPROTNI PAS

SENUŠE - 19. oktobra voznik kombiniranega vozila B. R., ki je vozil iz smeri Straže pri Raki, hitrosti ni prilagodil cestiču in ga je v Senušah zaneslo na nasprotni vozni pas. Trčil je v avto S. K., ki ni bila pripeta z varnostnim pasom in je utrpela hude poškodbe na glavi.

ZASEGLI GUMIJEVKO IN BODALO

RIGONCE, OBREŽJE - Pri hrvaškem državljanu so policisti na MP Rigonce 22. oktobra našli policijsko gumijevko, dva dni pozneje na MP Obrežje pa nož bodalo z ročajem pri slovenskem državljanu. Oboje so zasegli.

OKRADLI DISKOTEKO ATLANTIS

NOVO MESTO - V noči na 23. oktober je neznanec vzlomil v diskoteko Atlantis na Novem trgu in ukradel glasbeni stolp, kasete, poslovni kovček z dokumenti in denarjem. A. K. iz Ljubljane je oškodovan za 160 tisoč tolarjev.

NA ZEBRI Z ZRCALOM ZBIL PEŠCA

METLIKA - V pondeljek, 25. oktobra, se je ob 6.50 na Cesti bratstva in enotnosti v Metliki zgodila prometna nesreča, v kateri se je hudo poškodoval 47-letni pešec M. Š. iz Metlike. Do nesreče je prišlo, ko je 33-letni D. B. iz Grabrovcu peljal proti semaforiziranemu križišču in je zaradi gostega prometa spregledal pešca, ki je stopil na prehod za pešce, ter ga z zunanjim vzvratnim zrcalom zadel v bok. Zalotili so ju policisti.

Makedonski državljan je skušal 21. oktobra zvečer vstopiti v R Slovenia brez mejne kontrole. Do MMP Obrežje se je pripeljal kot potnik v tovornem avtomobilu, pričemer mu je pomagal makedonski državljan. Oba so policisti pridržali. V naselju Nova vas pri Moricah so policisti 22. oktobra pri ilegalnem prestopu državne meje iz Hrvaške v Slovenijo prijeli državljan Romunije. V glavnem so tuje vrnili na Hrvaško.

Makedonski državljan je skušal 21. oktobra zvečer vstopiti v R Slovenia brez mejne kontrole. Do MMP Obrežje se je pripeljal kot potnik v tovornem avtomobilu, pričemer mu je pomagal makedonski državljan. Oba so policisti pridržali. V naselju Nova vas pri Moricah so policisti 22. oktobra pri ilegalnem prestopu državne meje iz Hrvaške v Slovenijo prijeli državljan Romunije. V glavnem so tuje vrnili na Hrvaško.

Zvezni komisar za statistiko in demografijo državljani so v letu 1998 izbrali 16-letnega romunskega državljanina, ki je živel v Ljubljani. Istega dne so na MMP Obrežje zavrnili dva romunska državljanina, ki sta se do bližine meje pripljala s taksijem, toda niso ju spustili, ker nista imela sredstev za preživetje. Nato sta se zadreževala na območju Bregane in naslednji dan ilegalno vstopili v našo državo. Zalotili so ju policisti.

Makedonski državljan je skušal 21. oktobra zvečer vstopiti v R Slovenia brez mejne kontrole. Do MMP Obrežje se je pripeljal kot potnik v tovornem avtomobilu, pričemer mu je pomagal makedonski državljan. Oba so policisti pridržali. V naselju Nova vas pri Moricah so policisti 22. oktobra pri ilegalnem prestopu državne meje iz Hrvaške v Slovenijo prijeli državljan Romunije. V glavnem so tuje vrnili na Hrvaško.

Makedonski državljan je skušal 21. oktobra zvečer vstopiti v R Slovenia brez mejne kontrole. Do MMP Obrežje se je pripeljal kot potnik v tovornem avtomobilu, pričemer mu je pomagal makedonski državljan. Oba so policisti pridržali. V naselju Nova vas pri Moricah so policisti 22. oktobra pri ilegalnem prestopu državne meje iz Hrvaške v Slovenijo prijeli državljan Romunije. V glavnem so tuje vrnili na Hrvaško.

Zvezni komisar za statistiko in demografijo državljani so v letu 1998 izbrali 16-letnega romunskega državljanina, ki je živel v Ljubljani. Istega dne so na MMP Obrežje zavrnili dva romunska državljanina, ki sta se do bližine meje pripljala s taksijem, toda niso ju spustili, ker nista imela sredstev za preživetje. Nato sta se zadreževala na območju Bregane in naslednji dan ilegalno vstopili v našo državo. Zalotili so ju policisti.

Zvezni komisar za statistiko in demografijo državljani so v letu 1998 izbrali 16-letnega romunskega državljanina, ki je živel v Ljubljani. Istega dne so na MMP Obrežje zavrnili dva romunska državljanina, ki sta se do bližine meje pripljala s taksijem, toda niso ju spustili, ker nista imela sredstev za preživetje. Nato sta se zadreževala na območju Bregane in naslednji dan ilegalno vstopili v našo državo. Zalotili so ju policisti.

Zvezni komisar za statistiko in demografijo državljani so v letu 1998 izbrali 16-letnega romunskega državljanina, ki je živel v Ljubljani. Istega dne so na MMP Obrežje zavrnili dva romunska državljanina, ki sta se do bližine meje pripljala s taksijem, toda niso ju spustili, ker nista imela sredstev za preživetje. Nato sta se zadreževala na območju Bregane in naslednji dan ilegalno vstop

ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE POSOJILOJEMALCEV

V zavarovalnici Tilia smo se ob prehodu v novo tisočletje odločili ponuditi novo vrsto življenjskega zavarovanja, ki je namenjeno posojiljemalcem.

Vzamete posojilo, sklenete to zavarovanje, mi pa se obvezemo, da v primeru smrti ali invalidske upokojitve posojiljemalca odplačamo celoten, še preostali del posojila.

Premijo vam bomo skozi leta odplačevanja prilagajali še neplačanemu delu posojila.

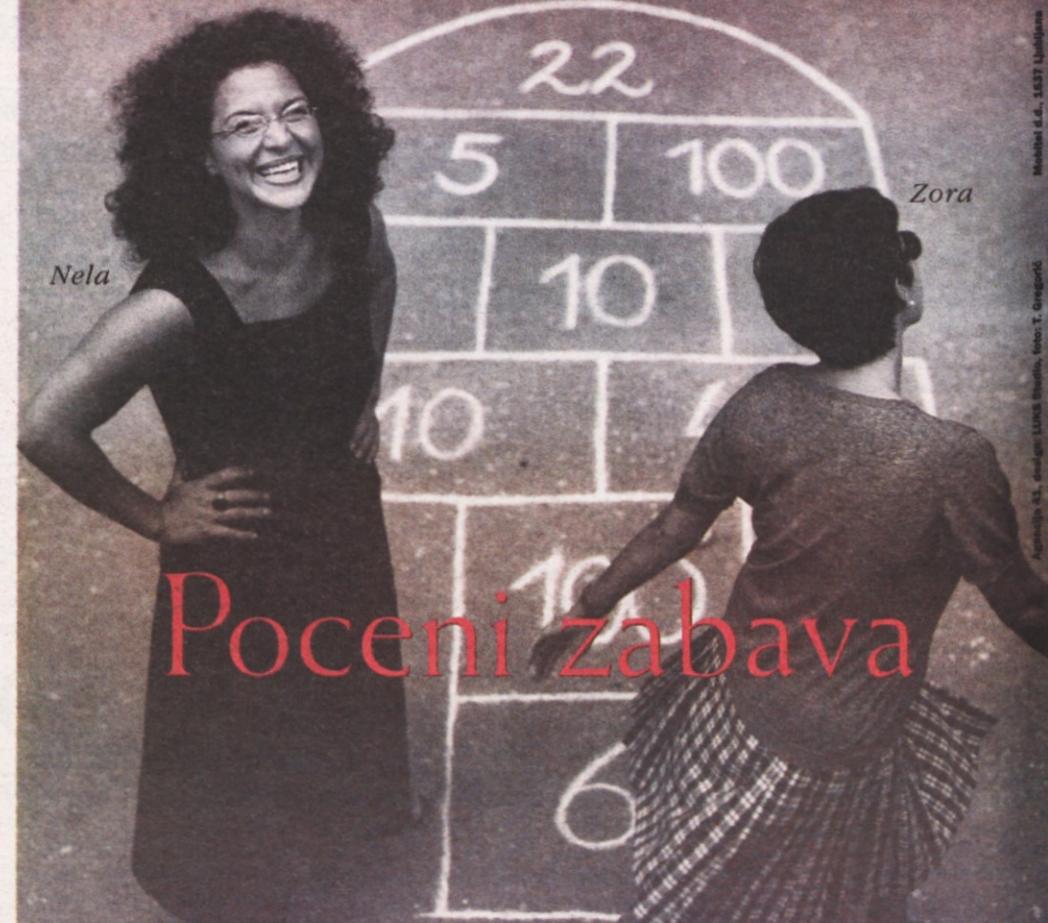
Mi smo pripravljeni na novo tisočletje, kaj pa vi?

zavarovalnica tilia

pripravljeni na novo tisočletje

IR IMAGE

POCENITEV OD 5 DO 100 ZA 450.000 MOBITELOVIH UPORABNIKOV

OD 1. OKTOBRA 1999 SO NAŠE STORITVE V SISTEMIH MOBITEL GSM, MOBITEL NMT IN MOBI CENE ŠE OD 5 DO 100 ODSTOTKOV. POCENITEV V SISTEMU MOBITEL GSM ZNAŠA OD 5 DO 46 ODSTOTKOV, V SISTEMU MOBITEL NMT OD 6 DO 100 ODSTOTKOV, V SISTEMU MOBI PA Približno 10 ODSTOTKOV. V STRUKTURU NAROČNIŠKIH PAKETOV SMO VNESLI NEKATERE IZBOLJŠAVE, ZNIŽALI SMO CENO PRIKLJUČNI TAKSI, ALI PA JO CELO UKINILI, PRAV TAKO SMO POCENILI MESЕČNE NAROČNINE V VSEH PAKETIH, PREDVSEM PA SMO ZNIŽALI CENE POGOVOROV. PODROBNE INFORMACIJE O NOVOSTIH IN ZNIŽANJU POSREDUJE OSEBJE V MOBITELOVIH CENTRIH IN V CENTRU ZA POMOČ NAROČNIKOM, KI POSLUJE NEPREKINJENO.

NOVOSTI PREDSTAVLJAMO TUDI NA NAŠI SPLETNI STRANI.

www.mobitel.si

mobitel

SLOVENSKI OPERATOR NMT & GSM

sloboden kot ptica

POSLOVNI PROSTORI

PETROL, Slovenska naftna družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50 objavlja

RAZPIS ZA ODDAJO POSLOVNega PROSTORA Z ZBIRANJEM PONUDB

Oddamo poslovni prostor za poslovno dejavnost

v Brežicah, Lenart 1 za daljše obdobje. Poslovni prostor zajema:

- skladiščni prostor v izmeri 400 m²
- 2 pisarni v izmeri 45 m²
- jedilnica 20 m²
- sanitarije
- na voljo so tudi parkirna mesta in odprt manipulativni prostor

Pisna ponudba mora vsebovati ponujeno mesečno najemnino za poslovni prostor, kratek opis dejavnosti ter predviden začetek poslovanja.

Poslovni prostor ne oddajamo v najem za opravljanje dejavnosti trgovanja z nafto in naftnimi derivatimi.

Pisne ponudbe pošljite priporočeno v 30 dneh po objavi na naslov:

PETROL d.d., Ljubljana, Enota Novo mesto - veleprodaja, Kočevarjeva 9.

Kontaktna oseba je g. Stane ŠKALER, tel. 068/373-0208, kjer so na voljo tudi dodatne informacije.

Ogled poslovnega prostora je mogoč po predhodnem dogovoru.

Najugodnejši ponudnik bo izbran v mesecu dni po zaključenem zbiranju ponudb. Ponudniki bodo o izboru obveščeni v 8 dneh. Ponudnik je dolžan pogodbo skleniti v 15 dneh po prejetem obvestilu, da je izbran kot najugodnejši ponudnik, sicer se šteje, da odstopa od ponudbe.

Pridržujemo si pravico, da po opravljenem zbiranju ponudb ne izberemo najugodnejšega ali kateregakoli ponudnika.

UPRAVA DRUŽBE

PETROL

Majhna pozornost, veliko presenečenje.

Te prekrasne vrtnice in še veliko drugih dodatkov bo dalo vašemu LX telegramu poseben pečat.

Seznam vseh LX telegramov in dodatkov najdete na vseh poštah in v Telefonskem imeniku Slovenije.

POŠTA SLOVENIJE

<http://www.posta.si>

e-pošta: info@posta.si

DOLENJSKI LIST

OTVORITE V

27. oktober '99

TRGOVINA SPAR V NOVEM MESTU

- dnevno sveža ponudba sadja in zelenjave
- velika izbira sirov
- velika izbira mesa in mesnih izdelkov
- več kot 200 kakovostnih izdelkov lastne trgovinske znamke SPAR po ugodnih cenah
- v trenutku prihranite čas in denar: več kot 150 izdelkov označenih z "Našo najnižjo ceno" v blagovni skupini (najcenejši jogurt, mleko, moka, ...)

- 2 x mesečno akcijska ponudba izdelkov
- čista in pregledna trgovina
- prijazna postrežba in osebje
- 140 brezplačnih parkirnih mest
- našim kupcem prijazen delovni čas:

DOBRODOŠLI!

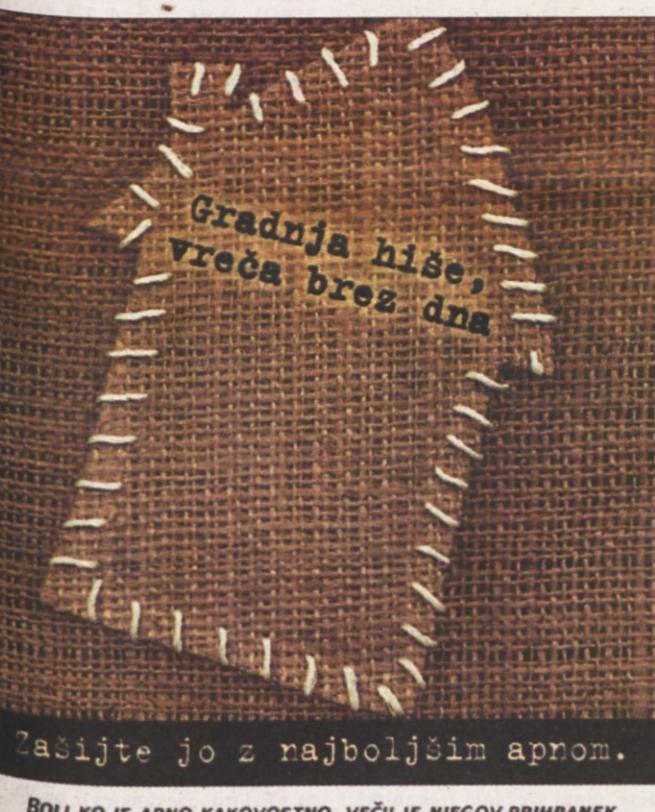
PON. - PET. 8^h - 20^h
SOBOTA 8^h - 17^h
NEDELJA 8³⁰ - 13^h

TRGOVINA

SPAR

SPAR SLOVENIJA d.o.o., Ljubljana, Šmartinska 152G

Zašijte jo z najboljšim apnom.

BOLJ KO JE APNO KAKOVOSTNO, VEČJI JE NJEGOV PRIHRANEK
PRI GRADNJI. V SCT IAK SE LAHKO POHVALIMO Z IZJEMNO
KAKOVOSTNIM IN NAJBOLJ BELIM APNOM NA TRŽIŠČU. PRI
GRADNI DVOSTANOVANSKE HIŠE BOSTE TAKO PRIHRANILI
TUDI DO DVE TONI APNA IN SI HKRATI ZAGOTOVILI KAKOVOSTNO
GRADNJO IN ZIDOVE, KI BODO DIHALI. ZDRAVA LOGIKA.

SCT IAK D.D., KRESNICE 14, 1281 KRESNICE
TEL: 061 877 080, FAX: 061 877 007logika kvalitete sct industrija apna Kresnice d.d. **iak**
SCT

ZALOŽBA KMEČKI GLAS

VSE SÖRTE JE ŽÈ BLOU

Marija Krejan

Izšla je že devetnajsta knjiga iz zbirke slovenskih folklornih pripovedi Glasovi.

Avtorka Marija Krejan je izpolnila svoje življenjsko poslanstvo, saj je pri zbirjanju gradiva ugotovila, da o krajinah, od koder so zbrane zgodbe, ni še nihče pisal.

Gre za krajevne skupnosti Veliki Trn, Sveti Duh, Gora – v okolici Krškega. Poleg starodavnih motivov, ki so prisotni v vseh folklornih pripovedih, je v pričajoči zbirki veliko spominov na bridki čas izseljenstva.

**BRALCEM DOLENJSKEGA LISTA PONUJAMO
25 % POPUST.** Običajna cena je 7.344 SIT, cena s popustom pa 5.508 SIT.

Da, naročam knjigo Marije Krejan VSE SÖRTE JE ŽÈ BLOU s 25% popustom po 5.508 SIT, cena ne vključuje stroška poštnine. Knjigo bom plačal po povzetju.

Ime in priimek: _____

Naslov: _____ Telefon: _____

Datum: _____ Podpis: _____

Naročilnice pošljite na naslov: ČZD Kmečki glas, Železna cesta 14, 1000 Ljubljana.

D
DOLENJSKA
BANKA

TEL 100

Od ponedeljka do petka
od 8. do 18. ure

Ekstra lahko zimo, prosim!

ELKOekstra
lahko
kurično
olje

- brezplačna in hitra dostava
- preprosto naročanje po telefonu
- ugodni plačilni pogoji
- možno obročno plačevanje na 3 ali 6 obrokov
- za večje količine dajemo dodatne popuste
- dober izkoristek energije
- okolju prijaznejše kurično olje

Že prihajam!!!

Obiščite najbližje prodajno mesto

OMV ISTRABENZ-a ali pokličite na telefon:

068 342 531 Novo mesto

0608 62 770 Brežice

OMV ISTRABENZ

Žužemberk je presenetil favorite

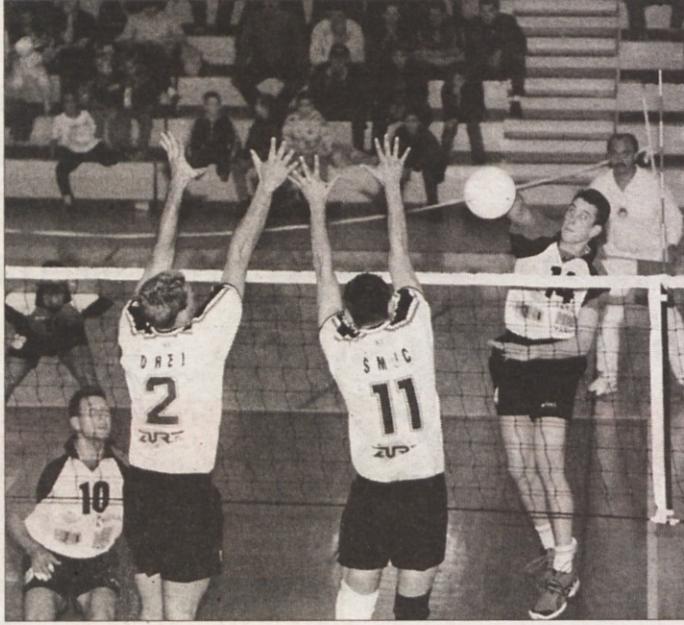
Žužemberčani po zlahka izgubljenem prvem nizu v nadaljevanju tekme 4. kola zasluženo ugnali Kamničane - Novomeščanke začele z najmočnejšima ekipama in ostale praznih rok

ŽUŽEMBERK, NOVO MESTO - Žužemberški odbojkarji so z lepo zmago nad kamniškim Žurbom Teamom, ki je tako izgubil drugo mesto na lestvici, dokazali, da letos sodijo bolj na sredino lestvice kot v krog klubov, ki se borijo za obstanek, saj lahko računajo na točke tudi v dvobojih z boljšimi klubami, medtem ko so jih v minuli sezoni v prvi ligi obdržale le točke, ki so jih osvojili v medsebojnih srečanjih s kandidati za izpad. Za obojkarice TPV-ja se bo prvenstvo zares začelo še v tretjem kolu, saj na tekma s prouvrvščenima ekipama niso mogle upati na uspeh.

Razen ob zmagi nad Astecom Triglavom v drugem kolu obojkarskega prvenstva v prvi ligi Žužemberčani do sedaj niso imeli sreče, saj dobre igre proti Olimpiji v prvem kolu in Granitu v tretjem kolu niso znali vnoviti, tako da so ostali brez točk, za kar je bilo krivo predvsem popuščanje ob zaključkih posameznih nizov. Očitno so se iz tega nekaj tudi naučili, saj te napake na tekmi četrtega kola proti favoriziranemu kamniškemu Žurbu Teamu niso ponovili.

V prvem nizu so Kamničani že na začetku niza prišli do lepe prednosti in je niso izpustili iz rok vse do kon-

ca. Drugi niz je bil precej bolj izenačen, večji del so sicer vodili Žužemberčani, ki so s 25:20 izid v nizih izenačili. Tudi tretji niz je bil izenačen, a je pri 20:23 že kazalo na uspeh gostov, s petimi zaporednimi točkami pa so ga le dobili Žužemberčani. Četrти niz je bil najbolj izenačen, več sreče na koncu pa so imeli gostje. Skrajšana igra v petem nizu je spravila na noge do tedaj precej mirno stoglavu množico gledalcev na novi tribuni. Gostom je večji del odločilnega niza kazalo nekoliko bolje, pri 6:10 je že kazalo na poraz Žužemberčanov, ki pa so se v odločilnem trntru le pobrali in

ROK MIMO BLOKA - Klub temu da se je Žužemberčanom v zadnjem času pridružilo kar nekaj bivših igralcev novomeške Krke in kočevskega Kovanjara, mladi domaći obojkarji igrajo čedalje pomembnejšo vlogo v moštvu trenerja Bojana Brulca, med njimi pa je tudi Rok Pucelj, ki je žogo takole udaril mimo kamniškega bloka in dosegel točko. Žal se za redni trening z moštvom letos ni odločil eden najmočnejših tolkačev v Sloveniji Gregor Novak, ki pa ga v klubu vseeno še niso povsem odpisali. (Foto: I. V.)

Presenetljiv poraz v Saporti

Košarkarjem Krke Telekoma je spodrsnilo na Češkem, kjer jih je premagal zadnjevrščeni Novi Jičin - V domaćem pokalu Ten Krško na pragu presenečenja - Novomeščani zlahka

NOVO MESTO, KRŠKO - S tretjim porazom v pokalu Saporta, ki so ga košarkarji Krke Telekoma doživelj v Novem Jičinu na Češkem proti zadnjevrščenem moštvo skupine H, so se Novomeščani precej oddaljili od mest, ki vodijo v nadaljnje tekmovanje. Novomeščani so precej zaostali že v prvem polčasu, ki se je končal devetimi točkami prednosti za domaćine, pet minut pred koncem pa so Čehi vodili že s 77:64. V zaključku tekme so košarkarji Krke Telekoma poskušali izid obrniti sebi v prid, se približali na 76:80, a jim več ni uspelo. Tudi razmerje med osebnimi napakami obe moštva lahko veliko pove; 27 osebnih napak Krke Telekoma in le 13 košarkarjev Novega Jičina daje vedeti, da sta bila sodnika bolj na klonjenja domaćim košarkarjem.

Redno kolo državnega prvenstva so konec minulega tedna zamenjali

MЛАДИНЦИ ИН КАДЕТИ КАР ЕНАКО

NOVO MESTO - Mladinska in kadetska vrsta novomeškega Elana sta v preteklem tednu gostovali pri ljubljanski Svobodi in iztržili enak izid 2:2. Tudi obe vrsti dečkov, ki nastopata v medobčinski ligi Ljubljana sta igrali v Ljubljani; mlajši dečki so s Slovanom izgubili 1:2, starejši dečki pa z 0:2.

POKAL OSILNIČANOM

KOSTEL, OSILNICA - Mladi do 17 let iz Občolja so se 16. oktobra v Fari pomerili v malem nogometu. Sodelovalo so ekipe Osilnice, Fare in Kužlja, v kateri so nastopali tudi mladi iz Broda na Kolpi (Hrvaška). Rezultati: Kostel-Osilnica 0:4, Kuželj- Osilnica 0:3 in Kostel-Kuželj 3:0. Po končnem turnirju so se ekipe prijateljsko še enkrat pomerile, a tokrat so v ekipi Kostela igrali tudi starejši igralci. Zdaj so okrepljeni Kostelci premagali Osilnicane s 4:0, Osilničanje pa Kuželje z enakim rezultatom.

SMUČARSKI TRENINGI

NOVO MESTO - Smučarsko društvo Krka Rog ima redne kondicijske treninge za predšolske in šolske otroke vsak pondeljek in četrtek od 16. do 17.30 v športni dvorani Marof. Vsa dodatna pojasmila dobite ob pondeljkih med 18. in 19. uro v klubskih prostorih v nekdanjem Domu športov na Loki ali ob isti uri po telefonu 21 487.

VODI KOCJANČIČ

NOVO MESTO - Na klubskem prvenstvu novomeških klejhačev med 32 tekmovalci vodi s 892 podrtimi klegljemi Rok Kocjančič, drugi je Miro Miklavčič (869) in tretji Vlado Bruner (864). (N. G.)

SPORTNIKI INVALIDI HVALEŽNI - Novomeški metalec disk Igor Princ (levo) je v petek zvečer v restavraciji Tango na Otočcu na prireditvi Slovenski športniki za športnike invalida predstavil dokumentarni film o invalidskem športu in zgoščenko Igor the Prince. Prireditvi, ki so se je udeležili tudi nekateri najboljši slovenski športniki in športniki invalidi, je humanitarnega značaja, saj bo ves izkupiček namenjen pomoci športu invalidov. V imenu športnikov invalidov se je Igorju zahvalil predsednik njihove organizacije Ernest Jazbinšek (desno), bivši evropski prvak v strelenju v dvakratni finalist paraolimpijskih iger. (Foto: I. V.)

BESEDO IMAO ŠTEVILKE

KOŠARKA

Pokal Saporta, skupina H, 5. kolo - NOVI JIČIN : KRKA 87:84 (43:34); NOVI JIČIN : Okač 21, Sanders 23, Jelinek 20, Simpson 9, Medvecký 5, Panaček 8, Durček 1; KRKA: Dražovič 5, Jevtovič 2, Petrov 21, Smođić 20, Deschriger 2, Grum 8, Drobniak 4, Šćekić 2, Nakić 20 (2:2). Met za tri točke: Novi Jičin 8:14, Krka Telekom 11:27 (Petrov 5, Smođić 3, Nakić 2, Dražovič 2). Osebne napake: Novi Jičin 13, Krka Telekom 27.

OSTALA IZIDA: Radnički Beograd (Jugoslavija) : Vilnius (Litva) 80:77 (43:41), Helsinki (Fin) : Frankfurt (Nem) 62:100 (30:49) LESTVICA: 1. Vilnius 9, 2. Frankfurt 8, 3. Radnički 8, 4. Krka Novo Mesto 7, 5. Novi Jičin 7, 6. Helsinki 6.

Pokal Slovenije, osmina finala: 2. skupina: Ten Krško : ZM Maribor 82:84 (43:44); 3. skupina: Kempoplast : Krka 69:105 (39:63).

ROKOMET

1. SRL, moški, zaostala tekma 2. kola - RADEČE : TREBNJE 19:33 (9:15); TREBNJE: Torlo, Burdjan 3, Begovič, Blagojevič 5, Šavrič 5, Stojakovič 2, Likavec 11, Gradišek 2, Žvižej 5.

6. kolo - DOBOVA : SLOVAN 29:24 (14:14); DOBOVA: Kostrevc, Vrtovšek, Džapo 4, M. Urbanč 1, Martinčič 5, Bogovič 1, Škop, Deržič 4, D. Urbanč 4 (4), Kukavica 8, Kranjčič 2, Voglar, Barišić, Urek.

INLES RIKO : JADRAN 25:23 (10:8); INLES RIKO: Grm, Špoljarič 1, Lesar 1, Ilc 3, Hojč 9, M. Hojč 1, Ivanec 1, Zbačnik, Pajnič 2, Henigman 3, Bartolj 2, Đokić 2, Ne. Hojč, Đukić.

PREVENT : TREBNJE 24:23 (11:9); TREBNJE: Torlo, Ostanek, Mežnaršič, Burdian 2, Radelj, Blagojevič 3, Šavrič 4, Stojakovič 4, Likavec 8, Pekolj, Žitnik, Gradišek, Žvižej 2, Zupančič.

LESTVICA: 1. Celje P. Laško 12, 2. Prule 67 10, 3. Trebnje 10, 4. Gorenje 9, 5. Prevent 8, 6. Inles Riko 6, 7. Dobova 5, 8. Termo 4, 9. Radeče 4, 10. Slovan 2, 11. Jadran 2, 12. HM Portorož 0.

2. SOL, ženske, 2. kolo - INFOND BRANIK : TPV NOVO MESTO 3:0 (16, 13, 19); TPV NOVO MESTO: Muhič, Čoralčič, Rajak, Grabič, Horvat, Guštin, Majstorovič, Nemčeva, Kopilova, Vernig.

LESTVICA: 1. Infond Branik 6, 2. HIT Nova Gorica 6, 3. Šentvid 6, 4. Formis Bell Rogač 3, 5. Kemiplas Koper 3, 6. Marsel Ptuj, 7. ZM Ljutomer 3, 8. TPV Novo mesto, 9. Jeti Sport Bled 0, 10. Asics Tabor 0. V tretjem kolu bodo Novomeščanke v soboto, 30. oktobra, igrale doma z ekipo Jeti Sport Bled.

2. SOL, moški, 3. kolo - Krka Novo mesto : Fužinar II 0:3 (-24, -21, -20); Šoštanj Topolšica : Kočevje 3:0 (18, 22, 17). Lestvica: 1. Šempeter 9... 10. Kovinar Kočevje 2, 11. Krka 1 itd. V četrtjem kolu bo Krka igrala doma z IGM Hoče, Kovinar pa prav tako doma s Termom Lubnikom.

3. SOL, moški, zahod, 3. kolo - Salont Anhovo II : Pneuma center Mokronog 3:1; Lestvica 1. Hoteli Simonov žaliv 9... 4. Pneuma center Mokronog 6 itd. V četrtrem kolu bodo Mokronožani v soboto, 30. oktobra, igrali doma s Termom Lubnikom II.

3. SOL, ženske zahod, 3. kolo - TPV Novo mesto II : Črnomelj 0:3, Vimprom Izola : Breštanica 3:0, Semič : Kočevje 3:0. Lestvica: 1. Kočevje 9... 3. Črnomelj 9... 5. Breštanica 5... 11. TPV Novo mesto II 1, 12. Semič 0. V četrtrem kolu bodo Breštančanke igrale doma s Semičankami, Črnomaljke doma s Vimprom Izolo in Novomeščanke v gosteh z Astro Telekomom.

NOGOMET

Pokal Slovenije, četrtnjek, 2. tekma - ELAN : HIT GORICA 2:0 (0:0); Strelca: 1:0 Žagar (59. minuta), 2:0 - Plevnik (90); skupni izid obenh tekem: 4:5; v polfinalu se je uvrstil HIT Gorica.

2. SNL, 12. kolo - ELAN : NAFATA 3:1; Strelci: 1:0 - Sever (17. minuta), 2:0 - Čučić (25), 3:0 -

Trebanjci so prvič klonili

Trebanjci klub delnemu izidu 5:0 v zadnjih minutah niso dobiteli Preventa - Dobovčani z zmago nad Slovanom na sredino lestvice - Tretja zmaga Ribničanov

Preventa

Trebanjci so sredi tedna odigrali zaostalo tekmo drugega kola z Radečami, ki so jo prestavili zaradi gostovanja v Izraelu. Radečani so bili za Trebanjce tudi na domaćem terenu preslabi, da bi jih lahko ogrozili na poti do zmage, drugače pa je bilo v sobotu v Slovenij Gradcu, kjer so Trebanjci doživelj prvi poraz v sezoni. Glede na derbi na Kodeljevem, kjer so rokometaši Prulj 67 prvič pošteno zamajali slovensko rokometno trdnjava Pivovarno Laško in pokazali, da ne povsem brez razloga napovedujejo, da se bodo resno potegovali za naslov prvaka, ostalim moštvo z zgornjeleta dela lestvice preostaja boj za tretje mesto, za katerega se poleg Trebanjev resneže poteguje še Gorenje, s katerim so imeli Trebanjci v prvem kolu kar nekaj težav, da so jih premagali, in tokratni nasprotnik, slovenjgrški Prevent.

Slovenjgrščani so si sredi drugega polčasa prigrali že lepo prednost šestih zadetkov (24:18), a je zadnjih sedem minut srečanja trebanjski vratar Mustafa Torlo zaklenil svoja vrata, njegovi napadalcji pa so bili kljub petim zaporednim zadetkom za las premalo učinkoviti, da bi svojemu moštvo prigrali vsaj točko.

Tudi v Dobovi, kjer so domaći rokometaši imeli v gosteh Slovana, je v zadnjih minutah tekme glavno vlogo igral vratar. Tekma je bila vse do sredine drugega polčasa izenačena, potem pa je na sceno stopil domaći vratar Gorazd Škop, ki je do

konca srečanja dobil le dva zadetka, kar so dobovski napadaci dobro izkoristili in dosegli pomembno zmago, s katero se je dobova le priključila moštvo na sredini lestvice.

Ribničani so se moralni pošteno potruditi, da so ugnali predzadnjeg uvrščenega Jadran. Inles Riko strl odpor gostov šele sredi drugega polčasa, ko je v 45. minutih povedel z 18:14, kar je bilo ob ob dobiti obrambah vratarja Boštjana Grma in natačnih strelih Natana Hojca do mire zaključek srečanja.

V sedmem kolu se Dobovčanom in Ribničanom slabno piše, morebitna zmaga pa bi bila prava senzacija. Dobovčani bodo nameči igrali v Celju s Pivovarno Laško, Ribničani pa v Trebnjem, kjer si domaćini po porazu v Slovenij Gradcu ne bodo privoščili še enega spodrljaja.

NOVOTERM IN KRKA

NOVO MESTO - Na kegljaškem turnirju delavskih športnih iger Novega mesta je med 16 ekipami med moškimi zmagala Krka Novoterm, med ženskimi pa Krka. (N. G.)

konca srečanja dobil le dva zadetka, kar so dobovski napadaci dobro izkoristili in dosegli pomembno zmago, s katero se je dobova le priključila moštvo na sredini lestvice.

Ribničani so se moralni pošteno potruditi, da so ugnali predzadnjeg uvrščenega Jadran. Inles Riko strl odpor gostov šele sredi drugega polčasa, ko je v 45. minutih povedel z 18:14, kar je bilo ob ob dobiti obrambah vratarja Boštjana Grma in natačnih strelih Natana Hojca do mire zaključek srečanja.

V sedmem kolu se Dobovčanom in Ribničanom slabno piše, morebitna zmaga pa bi bila prava senzacija. Dobovčani bodo nameči igrali v Celju s Pivovarno Laško, Ribničani pa v Trebnjem, kjer si domaćini po porazu v Slovenij Gradcu ne bodo privoščili še enega spodrljaja.

DOLENJSKE TOPLICE - Na teniškem turnirju v Dolenjskih Toplicah je v soboto, 16. oktobra, zmagal Igor Rus iz Gradeca v Beli krajini, ki je v finalu premagal organizator turnirja Klemen Vuico. V tolažilni skupini je bil najboljši Andrej Lavrič.

RUS V DOLENJSKIH

DOLENJSKE TOPLICE - Na teniškem turnirju v Dolenjskih Toplicah je v soboto, 16. oktobra, zmagal Igor Rus iz Gradeca v Beli krajini, ki je v finalu premagal organizator turnirja Klemen Vuico. V tolažilni skupini je bil najboljši Andrej Lavrič.

V light contactu Novomeščanom trije naslovi

Tradicija karate kluba Novo mesto se nadaljuje

NOVO MESTO - Na tretjem oziroma zaključnem turnirju za državno prvenstvo v light contactu v Novi Gorici so člani karate kluba Novo mesto osvojili kar petih mest. Med člani letos ni nastopal vrsto let najboljši slovenski tekmovalec v kategoriji do 89 kg Franjo Skok, ki se je iz Novega mesta preselil v Zagreb, a ga je zelo dobro zamenjal Toni Turk, ki je v isti kategoriji zmagal že na turnirjih v Ormožu in Mariboru, zdaj pa še v Novi Gorici, ter tako s popolnim izkupičkom osvojil prvo mesto tudi v skupnem vrstnem redu.

Med mladinci so od Novomeščanov v Novi Gorici zmagali Dušan Stojanovič v kategoriji do 56 kg, Darko Milanovič (do 63 kg), Primož Konda (do 71 kg) in Petrit Izairi (do 79 kg). Izairi in Milanovič sta zmagala tudi v skupnem vrstnem redu, Stojanovič in Konda pa sta na koncu osvojila drugo mesto v državi. S tem varovanci trenerja Šemsia Šehića nadaljujejo uspešno tradicijo karate kluba Novo mesto, ki že od leta 1976 osvajajo medalje na državnih prvenstvih, ves ta čas pa je imel klub tudi državne reprezentante, tako v prejšnjih državah kot tudi od leta 1991 v samostojni Sloveniji. Na letošnjem članskem svetovnem prvenstvu novembra v Caorlah v Italiji bo Slovenijo izmed Novomeščanov zastopal Toni Turk.

I. V.

Množično na Brežiškem oktobru

Državno prvenstvo v uličnih tekih med osnovniki Konjičanom, med srednješolci pa mariborskim gimnazijem

BREŽICE - Atletski klub Brežice je v petek popoldne pripravil že 21. cestni tek Brežiški oktober, ki je štel tudi za 7. državno prvenstvo osnovnih in srednjih šol v cestnih tekih. Nastopilo je 467 teklačev iz kar 42 osnovnih in srednjih šol in 7 atletskih klubov. Kot je v navadi, so gostoljubni brežiški atletski delavci za najboljše pripravili kopico praktičnih nagrad, pokroviteljstvo nad prireditvijo pa sta prevzela brežiški župan Vlado Deržič in Ministrstvo za šolstvo in šport.

Med osnovnimi šolami je zmago slavila OŠ Ob Dravinji iz Slovenskih Konjic, druga je bila OŠ Franceta Bevka iz Tolmina in tretja OŠ Tabor iz Logatca, najbolje uvrščena šola z

našega konca pa so bile Dolenjske Toplice, ki so zasedle peto mesto. Med srednješolci je zmagaila II. gimnazija Maribor nad srednjo trgovsko šolo Celje in šolskim centrom Novo mesto, brežiška gimnazija pa je bila četrta. Osnovniki in dijaki prvega in drugega letnika so tekli na 1720 m dolgi proggi s štartom in ciljem na brežiškem stadionu, dijaki tretjega in četrtega letnika ter člani pa so moralni preteči dva kroga oziroma 3120 m.

Od teklačev z našega konca sta se

z zmagama med starejšimi učenkami oziroma učencami izkazala Šentjernejčana Janja in Jože Bučar,

Mario Droždan iz osnovne šole Sava Kladnika iz Sevnice je bil dru-

HITER START - Na štartu cestnega teka Brežiški oktober je bila velika gneča, mnogi manj izkušeni tekmovalci pa so na začetku teka preenili svoje sposobnosti in jim je proti koncu zanje precej dolge proge zmanjkovalo moči. Po pričakovanju so bili najuspešnejši mlađi teklači, ki vadijo v atletskih klubih in že znajo pravilno razporediti moči za celo proggi. (Foto: I. V.)

REPUBLIKANI PRVI MED BELOKRANJCI

SEMIČ - Končala se je belokranjska liga v malem nogometu. Končni vrstni red: 1. Republikanci (Vinica) 35, 2. Gostinstvo Cvet (Semič) 34, 3. Krokar (Metlika) 33, 4. Pivnica Socdec (Metlika) 25, 5. Partizan (Semič), 24, 6. Dragovanja vas 18, 7. Veterani Bele krajine (Črnomelj) 18, 8. Pekarna Presta (Lokove) 12, 9. Svip (Slamna vas) 6. Najboljši strelec je bil Uroš Štukelj (Gostinstvo Cvet), ki je na 16 tekma dosegel 23 golov. Pokal za fair play je dobil Krokar.

KATANI DOMAČI TURNIR

DOBOVA - Na ju-jitsu turnirju za pokal občine Brežice, ki ga je v soboto, 23. oktobra, v Dobovi pripravilo društvo Katana, je nastopilo 9 klubov iz Slovenije in 1 iz Hrvatske. V ekipnem vrstnem redu je zmagala domača Katana, drugo je bilo Celje in tretji Ippon Rucanor iz Sevnice.

PRVENSTVO V GOJU - Od 21. do 24. oktobra je v Zdravilišču Šmarješke Toplice potekalo državno člansko prvenstvo v goju. Udeležilo se ga je 16 igralcev, od tega 5 iz novomeščega društva, ki je že dolgo eno najboljših v Sloveniji. Prvak Slovenije v goju je postal Novomeščan Leon Matoh, 2. je bil Igor Bizjak iz Maribora, 3. mesto pa je zasedel Novomeščan Dušan Jukič. Na fotografiji: v igri dveh novomeščkih igralcev je bil boljši Tamar Čeferin (desni), ki je osvojil skupno 5. mesto, mladi, komaj 19-letni Matevž Harlander, pa je bil na koncu 8. (Foto: A. B.)

Šport iz Kočevja in Ribnice

• KOČEVJE - V 4. kolu druge rokometne lige je Grča brez večjih težav s 35:18 premagala Radovljico. Andreja Selana, ki je na pokalni tekmi potez Švišu dosegel ducat zadetkov, je dobro zamenjal Gregor Bizjak.

• KOČEVJE - V 5. kolu v drugi državni ligi so košarkarji Snežnika v Portorožu izgubili s 76:87, čeprav bi glede na igro lahko tudi zmagali.

• RIBNICA - Na prijateljski meddržavni tekmi v ragbiju sta se v Ribnici pomerili reprezentanci Hrvatske in Slovenije. Po izenačenih igri v prvem polčasu so Slovenci udeležence letošnjega svetovnega prvenstva premagali z 20:10. Na predtekmi so pomerili kadeti Ribnice in zagrebške Lokomotive. Gostitelji so z boljšo igro v drugem polčasu zmagali s 40:35.

• RIBNICA - Na svetovnem prvenstvu v ironman triatlonu na Havajih je bil Matjaž Šink 308., Damjan Kromar pa na 321. RIBNICA - V 13. kolu občinske lige Ribnice v malem nogometu so bili dosegzeni naslednji izidi: Grafit : Sodražica 3:3, Elin Kot : Biba Market T 6:2, Turjak : Tornado Agaton 2:3. Divji jezdci so bili prosti. Vodi Agaton Tornado, končni zmagovalec pa bo znan po tretjem krogu, ki ga bodo odigrali v dvorani. Ob občinskem prazniku so nogometniki igrali še za pokal Ribnice. V tekmi za 3. mesto je Grafit premagal Turjak s 5:1, v finalu je Sodražica premagala Tornado Agaton s 6:4.

Mladenović z Elanom v prvo ligo

Po treh zaporednih porazih Elan dobil novega trenerja - Cilj prva liga - Moštvo dobro, a brez kondicije - Mladenović obljudablja gole in gledalcem všečen nogomet

Srečko Katanec, nazadnje pa je pred dobrim letom pripeljal Koper nazaj v prvo ligo. Od tedaje je več kot leto dni čakal na ponudbo, a zanj ni bilo dovolj zanimanja.

Mladenović, ki se ima za prvoligaškega trenerja, pravi, da je ponudba Elana sprejel, ker je to ambiciozen klub, ki si želi v prvo ligo. Po enem tednu vadbe in dveh tekma Elanovo prvo moštvo ocenjuje kot dobro in sposobno uredničti smele načrte uprave, opaža pa, da je

večina igralcev kondicijsko slabno pripravljena, a se do konca jesenskega dela držoligaškega prvenstva na tem področju ne da veliko napraviti. Elan v naslednjih tednih čakajo tri izjemno pomembne tekme z neposrednimi tekmcem za vrh. Najprej se bodo v Kopru srečali z Mladenovićevim bivšim klubom, kasneje pa še s Taborom in Smartnim. Prav od teh treh nastopov je odvisno, ali bo Elan sploh še ostal v igri za napredovanje v prvo ligo.

PREDSEDNIK IN ODREŠITELJ - Predsednik nogometnega kluba Elan Marjan Mihelčič (levo) je zadovoljen z prvima tekma, ki jih je vodil trener Vlado Mladenović; le-ta mu je v pogovoru ob kavici v hotelu Krka obljubil, da bo igra moštva, ki ga je prevzel, všeč gledalcem. Mladenović je kot igralec igral v napadu, zato tudi kot trener daje velik pouček strelnom na gol. Bo tako filozofija pripeljala Elan v prvo ligo? (Foto: I. V.)

KRKA ZDRAVILIŠČA HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

• LIGA KRAJEVNIH SKUPNOSTI - V teniškem centru Otočec pripravljajo novost v ponudbi rekreativnih teniških tekmovanj, ligo krajevnih skupnosti. Ekipi krajevnih skupnosti bodo štele od 4 do 6 igralcev, ki morajo imeti stalno bivališče v krajevni skupnosti, za katero nastopajo. Ekipi se bodo pomerile po sistemu vsaka z vsako. Na posamezni tekmi bodo igrali 3 posamične dvoboje in dve igri

dvojic, posamezni dvoboje pa se bodo igrali na en niz, na sedem dobljenih iger. Ekipi za posamezno tekmo morajo sestavljati najmanj 4 igralci. Vse tekme lige krajevnih skupnosti bodo ob petkih, sobotah in nedeljah. Igrali, ki so uvrščeni na jakostnih lestvicah Teniške zvezde Slovenije, v ligi ne morejo nastopati. Skrajni rok prijav je 12. november, vsa dodatna pojasnila pa dobite po telefonu 75 458.

KRAGELJ KOT KRAGULJ - Skupno zmago je slavil Sašo Kragelj (na sliki), ki je dobil prvo in drugo vožnjo, v tretji pa je že po štartu povedel najboljši hrvaški motokrosist Nenad Šipek, ki ga je Kragelj prehitel, a se borbeni Hrvat ni dal in je še enkrat prevzel vodstvo. (Foto: I. V.)

Odgovori, popravki in mnenja

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznika pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opredeljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljam prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zančevanja, ali če so resorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

MIRJAM BEZEK-JAKŠE
novinarka

Tako ali drugače povezana z vojsko

DL št. 42, 21. oktobra

Ob praznovanju stoletnice šole v Kočevski Reki je bilo slišati kar nekaj pikrih pripombe na račun kočevske občine in obrambnega ministrstva. Največ obtožb je padlo na račun propadajočega kulturnega doma, v katerem se nahaja neuporabna telovadnica. Govorili in pisali so o veliki sramoti: o učencih, ki delajo v nemogičnih razmerah; zakaj je strelisce dovolj denarja, za telovadnico pa ne; naj dom odkupi občina in ga obnovi, in podobno. Za pravilno razumevanje stanja pa je potrebno poznati vsaj nekaj zgodbine.

Najprej je koristno vedeti, da so kulturni dom zgradili krajanji Kočevske Reke in je zato v njihovi lasti. Po letu 1990 so skrbeli podjetje Snežnik in specialna brigada Morris. Na predlog takratnega novega obrambnega ministra Jelka Kacina je vlada imenovala za direktorja podjetja Snežnik Janeza Peskarja, ki se je za podeljeno funkcijo primereno oddolžil in kot dobroščeni dedek Mraz poklonil kulturni dom obrambnemu ministru v brezplačno upravljanje. To se je zgodilo brez soglasja kranjanov. Prizadevanja lastnikov, da bi z domom še naprej upravljali, so bila zamaš. Razumljivo, da je bilo nezadoljivo veliko, še posebej, ker v domu ni bilo več načrtovanih programov, kot so bili dolej. Današnje zahteve po vračanju doma občini oziroma krajevni skupnosti pa so semešne, saj so kranjani še vedno lastniki tega doma. Vsekakor občina Kočevje in zdajšnje vodstvo slovenske vojske za propadajoči in neuporabni kulturni dom nista prav nič kriva. Če bi bile takratne Kacinove in Peskarjeve odločitve naravnane v dobroljudem, to je, če bi objekt smeli oskrbovati krajanji (KS oziroma občina), bi bil zagotovo v boljšem stanju, kot je danes, in bi tudi služil potrebam kranjanov in učencem tukajšnje osnovne šole.

Najlepši pripravljeni proslavili ob stoletnični solem smo prisotni pogrešali vsaj enega predstavnika ministrstva za šolstvo. Krajanji se zato upravičeno sprašujemo, ali ima ministrstvo tako podcenjevalen odnos do učencev in šolnikov na podeželju ali pa ima preveč težav samo s seboj.

IVE A. STANIČ

V Metliki je vedno več prekrškov

DL št. 42, 21. oktobra

Omenjeni članek s podatki, ki naj bi utemeljevali navedbo v naslovu, da je v metliški občini vedno več prekrškov, posega v področje sodnika za prekrške Črnomelj (v nadaljevanju: organ za prekrške), ki kot samostojni državni pravosodni organ teritorialno pokriva celotno Belo krajin-

dolžina služnostne poti (takšen termin je uporabljala tudi sodnika) in njena uporaba. Prav tako predmet ogleda na Selih ni bilo asfaltiranje poti. Da pa je predmet spora prav pot, bi bilo, vsaj iz tiste, kar se je dogajalo ob mojem obisku na Selih, očitno vsakemu laiku. Gotovo pa je res nekaj: o tem, kako se bo spor končal, bo razsodilo sodišče. Te pravice si v Dolenjskem listu niti slučajno ne jemljam, pa če vam je prav ali ne.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE
novinarka

no s 26.889 prebivalci. Podatki v članku niso resnični:

Stevilo prekrškov, spremljano skozi vložene kazovalne predloge, je bilo pri našem organu za prekrške od osamosvojitve Slovenije v stalnem porastu do leta 1996. Od takrat naprej pa stalno upada, predvsem v metliški občini, kar potrjujejo naslednje številke: v letu 1996 je pripadlo pri našem organu za prekrške skupno 5.357 zadev, od tega iz občine Metlika 1.510 zadev. Od takrat dalje je število pripadlih zadev v stalnem upadanju tako, da je v letu 1998 pripadlo skupno 4.218 zadev, od tega iz občine Metlika 1.197 zadev, v letu 1999 pa je do 30.9. pripadlo skupno 2.696 zadev in od tega iz občine Metlika 883 zadev. Enaka usmerjenost upada pa je tudi pri t.i. mejnih prekrških oziroma mejnih zadevah: v letu 1998 je pripadlo 94 vseh mejnih zadev, od tega iz občine Metlika 67 zadev, v letu 1999 je do 30.9. pripadlo 67 vseh tovrstnih zadev, iz občine Metlika pa 34 teh zadev. Bodimo zadovoljni, da so tovrstne odklonske dejavnosti v upadu.

Tudi ni res, da bi naš organ za prekrške samovoljno prenehal delovati v Metliki, kot je metliški župan Dragovan izjavil na seji občinskega sveta. Tako je namreč odločil minister za pravosodje in to sporočil v dopisu št. 782-2/99 z dn. 9.7.1999, ki sem ga prejel kot predstojnik organa za prekrške in z njim takoj seznanil metliškega župana. Ministrova odločitev je temeljila na mojih preverjenih ugotovitvah in podprtih od predstojnice senata za prekrške Slovenije, da noben organ za prekrške v Sloveniji ne uraduje izven sedeža organa in da takšne potrebe tudi ni v metliški občini, tako zaradi nenehnega upadanja pripada zadev kot tudi ob dejstvu, da je najoddaljenejši kraj v metliški občini dosti bližje sedežu organa v Črnomelju, kot najoddaljenejši kraj v Črnomeljskih občinih; tovrstni očitki občanov iz Črnomaljske kot tudi iz semiške občine so se ponavljali. V Metliki smo odhajali le zasiščevali stranke, da jim ni bilo treba prihajati v Črnomelj, ko pa so sicer morale na sedež organa v Črnomelju, ker so le tam lahko dobile vse željene informacije; vsa dokumentacija z bazo podatkov se namreč vodi le na sedežu organa.

Na intervencijo župana je minister za pravosodje razveljavil svojo prejšnjo odločitev ter odločil, da moramo spet uradovati v Metliki. Ministrovo odredbo sem dolžan izpolniti in jo tudi bom, čeprav še vedno menim, da je to neekonomsko, neracionalno, nepravilno in nepravično do ostalih 18.724 občanov Črnomaljske in semiške občine.

Strinjam pa se s prizadevanjem župana in metliških občinskih svetnikov za samostojnega sodnika za prekrške v Metliki. Sam sem to predlagal že leta 1996, pa Ministrovo za pravosodje temu ni ugodilo. Če bo to storjeno sedaj kljub nekajletnemu upadanju pripada zadev, upad pa bo zaradi pričakovanega ponovnega prenosa na mando kaznovanje policij in inšpekcijskim službam le še večji, bo ministrstvo imelo za to gotovo argumentirane razloge. To pa prej kot ne daje sluttiti, da se bliža čas tistih let, ko je pripad zadev v metliški občini tako padel, da je bilo treba ukiniti tamkajšnji organ za prekrške kot samostojni organ in ga pridružiti Črnomaljskemu. Pa pričojni že vedo, kaj delajo!

Sodnik za prekrške Črnomelj mag. JANEZ KRAMARIC predstojnik

POHOD NA KAMNIŠKI VRH

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto vabi v nedeljo, 7. novembra, na pohod na Kamniški vrh. Odhod bo ob 6. uri zjutraj z novomeške avtobusne postaje. Glede na število prijavljenih bo odvisen način prevoza. Hojo bo cel dan okrog pet ur. Za pomoč pri hoji priporočajo potni palici in dobra čevlje. Stroške prevoza - 1.500 tolarjev bodo pobirali na avtobusu. Prijave zbirajo v društveni pisarni na Glavnem trgu 7, ob torkih od 17. do 19. ure, vsak dan pa na telefon: 041 693 195.

• Iz navadne beračije domačih in tujih ciganov rasejo laži, krive in prazne vere, nam tatovi in roparji zore, ki jih je komunisti ime. (Slomšek)

KOZERIJA

Razlika med Noetom in savsko verigo

Med svetopisemskim Noetom in verigo hidroelektrarn na Savi je velika razlika. Res sta imela oba opraviti z vodo, vendar sta nad savsko vodo že od pamтивka bdeli dve protislomni rimski vodni božanstvi, ki imata vmes prste, da vsi dogovorot za stavo padajo v prav isto vodo. Res je imel prvi za naročnika svoje barke samega Boga očeta, medtem ko sama slovenska vlada, vsaj glede savskih HE, ni mož beseda. Pa si nista prste na njej opekla le bivša slovenska vlada, kot si jih vse bolj zapleta sedanja, temveč že Hitlerjev tisočletni rajh, ki je bil propal, kot bi sredi HE na taist Savi grad Rajhenburg postal otok...

In število pripadlih zadev v stalnem upadanju tako, da je v letu 1998 pripadlo skupno 4.218 zadev, od tega iz občine Metlika 1.197 zadev, v letu 1999 pa je do 30.9. pripadlo skupno 2.696 zadev in od tega iz občine Metlika 883 zadev. Enaka usmerjenost upada pa je tudi pri t.i. mejnih prekrških oziroma mejnih zadevah: v letu 1998 je pripadlo 94 vseh mejnih zadev, od tega iz občine Metlika 67 zadev, v letu 1999 je do 30.9. pripadlo 67 vseh tovrstnih zadev, iz občine Metlika pa 34 teh zadev. Bodimo zadovoljni, da so tovrstne odklonske dejavnosti v upadu.

V Inštitutu, poimenovanem po slovenskem šahistu Miljanu Vidmarju, je že dipl. inž. Vekoslav Korošec načrtoval kar 33 vodnih elektrarn od Jesenic na Gorenjskem do Jesenic na Dolenjskem s prečrpalovalno elektrarno na Pohorju! Prav on je bil piscu teh vrstic povedal to zgodbo in pris�푸ščal še eno: Bistroumno so do slej ti rimski božanstvi ugnali le savski brodarji. Da bi se prikuplili tema božanstvoma, so med tovor po nemirni Savi nizvod brzic pri Zagorju v čolne polagali po en kamen, da bi premagali zakletev še iz časov antičnih iskalcev zlatega runa. Prav po krpanovske bistroumni so za brzicami pri Hrastniku kamen iztovorili in tovorili veselo naprej lažji tovor. Iz tega kamena je zatem zrasla lična katoliška cerkvica pri Hrastniku. Že Šinigojeva vlada je v Uradnem listu pred desetimi leti objavila lokacijski načrt za gradnjo naslednje HE, HE Bostanj. Nadobudni Sevnčani so v neposredni bližini nesojenega gradbišča izkopalni veliko luknjo v grajskih njivah, češ jih bodo že elektrarnari zasuli, in gramoz porabili v novočrnu. Okolina je s pogledom od boštanjskega Sv. Križe še vedno bolj podobna lunini površini. Tudi nova slovenska vlada ni bila bolj srečne roke. Njen razpis koncesije kot nove pridobitve sistema še vedno nima krone v podobi koncesijske pogodbe. To se dogaja, kljub temu da so med najres-

ALFRED ŽELEZNICK

PRIJETNO SREČANJE

MIRNA PEČ - Preteklo nedeljo so se po zaslugu glavnega organizatorja Franca Hrastarja s Sel v gostilni Ogulin zbrali Mirnopečani, ki so se rodili leta 1923. Seveda ne vsi od 110 v mirnopečki fari, saj je kar nekaj že pokojnih - največ fantov je v najlepših letih vzele druga svetovna vojna - nekaj jih živi v tujini, mnogi pa so že tudi bolni in v domovih za ostarele. Pa vendarle se jih je enajst 76-letnikov dobilo in prezivelo prijetno popoldne ob obujanju spominov, tudi na pomembne svetovne dogodke, kot je bila smrt kralja Aleksandra, svetovna gospodarska kriza ipd. "Bilo je težko v tistih časih, pa vendarle tudi lepo," so bili mnenja. Srečanja se je udeležil tudi znani čebelar Alojz Kastelic.

• Komaj da je kaj lepšega kot poslušati, kako kak tepec molči (Jerome)

• Lustracija je nekaj gnusnega (Hribar)

TONI GAŠPERIČ

Nepremišljeno do avtobusnega prometa

V Novem mestu smo dobili mestni avtobusni promet, toda hkrati z njim žal še en dokaz več, da se nekaterih stvari ne gre lotovati nenačrtno in z ihti - Simbolične parkirnine

Avtobusi, ki sedaj vozijo po Novem mestu in za katerih vožnjo bo občina plačala nemalo davkoplakevškega denarja, so skoraj povsem prazni. Sklepali je moč, da bi bilo skoraj bolje, ko bi mesto, namesto da je takole nepripravljeno in nepremišljeno uvedlo avtobuse, s subvencijo raje razširilo oziroma spodbudilo taksi službo.

Ne vem, zakaj se nič ne razburja podjetje I&I, katerega avtobusi tako nerentabilno vozijo po mestu, posledica zelo slabo načrtovane uvedbe tega prometa. Ta pa zahteva kompleksnejšo pripravo in ukrepanje. Ni dovolj da se zagotovi denar za subvencijo, nariše nekaj prog, razdeli nekaj zložen, avtobuse postavi na cesto, dirajo gor in dol.

Zagotavljanje mobilnosti meščanom, ki nimajo lastnega prevoza, ter s tem omogočanje njihovega enakovrednejšega vključevanja v življenje mesta je lahko eden izmed razlogov za uvedbo javnega mestnega prometa, gotovo pa je, da to ne sme biti edini razlog. To bi bilo neracionalno in potratno ob tako veliki naložbi, temveč se mora pri tem pripoznati še ostale, izkoristiti ves potencial, ki ga javni prenos ima, predvsem pa uvesti še kakšno avtobusno linijo, korenito zmanjšati kolikino prometa v osebnih avtomobilih in s tem zmanjšati raznolike negativne posledice, ki jih avtomobili prinašajo za mesto in življenje v njem.

O avtomobilih znamo vsi vedati kaj slabega, malo pa se mu jih je pripravljenih vsaj sem terja odpovedati. Po mestu še vedno vozi enako veliko osebnih vozil oziroma jih je iz dneva v dan več, mesto pa ni storilo nič proti temu, kot da to sploh ni problem.

Pred poletnimi počitnicami je mestni svet sprejel odlok o nadomestilu za uporabo stavbne zemljišča. S tem slabo pripravljenim dokumentom je mesto jasno pokazalo, da ga razsume zgolj kot sredstvo za napolnjevanje mestnega proračuna, še malo pa ne kot instrument usmerjanja mestnega razvoja, kakor očitno tudi ne kot instrument vplivanja na prometno sliko mesta (denimo skozi višino nadomestila za parkirne površine). Na občini so bili in so še slepi za to. Kaj pa, denimo, počno trgovske družbe, ki oglašujejo, da premorejo obsežne parkirne površine za avtomobile, kot to da generira eddalje več avtomobilskega prometa znotraj mesta? Mestni svet se je že prej ukvarjal s parkirnimi v mestu, storil pa je dejansko toliko kot nič. Parkirnine v mestu so še vedno zgolj simbolične in zaradi takšnih kakršne so, sem prepričan, da v avtobusih ne bo nititi enega potnika več. Pa bi lahko bil in bi bilo dobro, da bi bil. Pomislite: ura parkiranja v mestu stane manj kot povratna vozovnica z mestnim avtobusom! To ni zasišano, je pa nezaslišano.

Poleg tega s tarifno politiko glede cen parkiranja naše mesto tudi ne navaja ljudi na kratkotrajno parkiranje. Prva ura je že itak poceni, toda druga ura parkiranja in za njio tudi naslednje so še cenejše. Morda se komu zdi logično, v resnici je pa trapasto. Zakaj bi človek, ki se mu pa nikam ne mudri, parkiral eno uro, če pa so naslednje povsem poceni?

Itak pa lahko brez večjega problema parkiramo nepravilno in torej z malo srečo sploh nič proti temu, kot da to sploh ni problem.

Kakor koli že, v avtobuse bo mesto le težko privabilo kakšnega sicernejšega avtomobilista, če si to želi, ga bo moral skorajda prisiliti v to. Korist bo v končni fazi obojestranska, zato je tako početje povsem legitimno. Morda pa bi mesto moral razmisli na tem, da bi meščanom omogočilo "zastonj" vožnje z mestnimi avtobusmi, torej brez nakupovanja kart, in jim razdelilo zgolj kartice za identifikacijo oziroma za evidentiranje števila voženj. Od kod denar? Ja, od kod pa, mislite, da prihaja sedaj? Iz mestnega proračuna, seveda, na njegovo prihodkovno stran pa bi lahko tedaj vključilo tudi prispevek za javni mestni promet. Tako počno marsikje po svetu. Zakaj se človek ne bi vozil, če je že plačal vožnjo? Ali pa bomo imeli te avtobuse še naprej le zaradi spomenik županu?

TOMAZ LEVIČAR

Dežela suhe robe si utira pot

Realnost povsem drugačna - Ali suhorobarstvo propada?

SODRAŽICA - Vitra, center za uravnošen razvoj podeželja iz Cerknica, je v sklopu šestih posvetov, ki jih ima v programu, 8. oktobra pripravila Evropski dan občine Sodražica. Poleg zanimive razstave Vitriniljev dejavnosti smo lahko videli tudi del izdelkov suhe robe, značilnih prav za Sodražico in okolico.

Vsih prireditve je bilo večerno predavanje o problematiki suhorabarjev. V razpravi, ki je bila zelo konstruktivna, je večina prisotnih obrtnikov menila, da se je nujno lotiti organiziranega trženja in uvedbe blagovne znamke. Menili so, da je dežela suhe robe samo ena, žal pa se podobni, če ne enaki izdelki, množično pojavljajo na evropskem tržišču, le da so ti strojno narejeni ponaredki, ki cenovno konkurirajo našim izdelkom, ki se doma izdelujejo samo ročno kot pred sto in več leti.

Mnogo kritik je bilo izrečenih na račun davčne politike, ki ne zna razlikovati umetne obrti od serijskih izdelkov. Taka davčna politika pa škoduje izdelovalcem in sama sebi. Govorili so o nujnosti kataloga tržnih potreb, povpraševanju in ponudbi. Nihče ni znal odgovoriti, kam gre razlika med proizvodno in prodajno ceno. Večino izdelkov se prodaja skoraj

Roman Kapušin

Gostje želijo o vinu vedeti čim več

Roman Kapušin prvi vinski svetovalec med belokranjskimi gostinci

KRASINEC - Prvi belokranjski somelje je pred nekaj leti postal metliški vinoigradnik Oti Šturm, drugega pa je Bela krajina dobila pred nekaj dnevi. Gostilničarja Romana Kapušina so namreč nedavno v Ljubljani, kjer je zaključil trimesečno izobraževanje, proglašili za someljeja ali vinskega svetovalca.

Kapušinu, ki ima na Krasincu že vrsto let med gosti cenjenogostilnem, ni ušlo, da je kultura pitja na vse višji ravni. "Ljudje pijejo manj, a boljše vino. Ker so mnogi zaključili tečaje za kletjarje, veliko vedo o vinu, seveda pa želijo tudi, da jim svetujem, kakšno vino gre h kateri hrani. Vse to je bilo odločilno, da sem se odločil za dodatno izobraževanje, saj mi doseganje znanje, ki sem ga imel kot gostinac, ni več zadostovalo," je povedal Roman.

Kapušinova gostilna sliovi po dobrì hrani, Roman pa želi, da bi gostje uživali tudi ob dobrem vinu. Zato ima na zalogi nekaj deset sort različnih vrhunskih buteljnih vin iz vse Slovenije, pri odprtih vinih pa se je odločil le za belokranjska, ki so na ocejanjih dobila visoka priznanja. "Pomembno je, da vino pravilno predstavimo gostom, saj jih s tem tudi izobražujemo. Škoda pa, da v Sloveniji temu namenjamo še premajhno pozornost. Zlasti je pre malo vinskih svetovalcev med gostinci," je prepričan Kapušin, ki si je med belokranjskimi gostinci pridobil tazniv. Pravi, da bo prihodnje leto končal še 2. stopnjo, na izobraževanje pa bo poslal tudi svoje natakarje. Kaj se je naučil na letošnjem tečaju, bo pokazal tudi na Martinovo soboto, ko bo v gostilni pripravil pokusujoči v blagovol mladega vina. M. B.-J.

Ceni Slovenijo

Franz Erlach 60 let v Avstriji

Kot mlad fant z 19 leti sem se hočč nočeš odpravil v tujino s trebuhom za kruhom. Zdaj sem že 60 let v Avstriji. Bili so težki časi, učiti sem se moral tujega jezika in slovenščino sem kar močno pozabil. Vsa leta sem spremjal dogodke pri vas, to pa mi je bilo še lažje, ko sem preko prijatelja postal naročnik Dolenskega lista. To je zame nekaj krasnega, med osmrtnicami najdem slike svojih prijateljev in si jih skopiram.

Septembra sem dopolnil 80 let in prišel domov, na grob svojih staršev v Mali Orehek, fara Stopiče. Srečal sem nekaj ljudi in jim povedal, da sem Kostrevčev Francelj. Čeprav me ni skoraj nihče poznal, so me vsi zelo prijazno sprejeli, gostoljubno postregli s klobasami, domaćim kruhom, žganjem in vabili na obisk. Vidim, da so ljudje v Podgorju zadovoljni, srečni, pridni. Še dobro kmetje in delavci. Šel sem v stopičko cerkev, kjer sem bil krščen in birman. Z ženo Rezko in sinom Erwinom smo si natančneje ogledali Slovenijo, tudi Ljubljano in Novo mesto. Mesto ob Krki je krasno, stanovali smo v hotelu Krka. Peljali smo se tudi proti Gorjancem. Sicer vsako leto nekaj dni preživim na otoku Krku.

Na kratko sem povedal, kako sem po takih letih videl svojo rodno Slovenijo. Čim starejši sem, bolj jo cenim in ljubim. Sicer pa to ve samo človek, ki ne živi v svoji domovini. Kdor želi, mi lahko tudi piše.

FRANZ ERLACH
Markt 112
A - 3345 Gostling, Avstrija

LIKOVNA KOLONIJA ŽUŽEMBERK 99

ŽUŽEMBERK - V senci žužemberškega gradu in v oblăčnem jesenskem vremenu so v soboto, 23. oktobra, ustvarjali na 1. likovni koloniji priznani akademski slikarji iz cele Slovenije. Zbrane slikarje so pozdravili žužemberški župan Franc Škufer, ravnateljica šole mag. Jelka Mrvar in akademski slikar Jože Kumer. Na koncu kolonije se je slikarjem zahvalil tudi predsednik gradbenega odbora za obnovo gradu Slavko Gliha. Dela bodo decembra razstavljeni v priziku telovadnice. Pod vodstvom mentorja Martina Šusteršiča so se slikarjem pridružili tudi učenci OŠ Žužemberk. Izkušček od prodanih likovnih del bo odbor za obnovo gradu namenil za obnovitvena dela na gradu.

RAZSTAVA - Ves pretekli tened je bila v prostorih Energetske svetovne pisarne na Ljubljanski cesti v Kočevju na ogled razstava "Izbira kotla centralnega ogrevanja, gorilnika in avtomatične za stanovanjsko hišo". Po Ensvetovi prvi razstavi izolacijskih materialov v Likovnem salonu je bil namen tokratne razstave, ki sta jo pripravila svetovala Marko Piršč (na posnetku) in Vladimir Bizjak ob tednu vseživljenjskega učenja, predstaviti novejše rešitve na področju ogrevalne tehnike. (M. L.-S.)

NOVO ZNAMENJE - Na vinski goriči Brinovka pri Rebri je dekan Povirk pred dnevi blagoslovil novo božje znamenje. Leseni križ je naredil Anton Zupančič, ki je z mojstrsko roko izdelal že več znamenj, tega pa je naredil v spomin na gospodarja Jožeta, ki je v bližnjem gozdu nesrečno izgubil živiljenje. Blagoslova se je udeležilo veliko ljudi, zapele pa so tudi pevke pod vodstvom Kristine Povirk. (Foto: S. Mirtič)

SREČANJE MIRNOPEŠKIH STAROSTNIKOV

MIRNA PEČ - Krajevna organizacija Rdečega Križa (KORK) Mirna Peč bo pripravila v nedeljo, 7. novembra, ob 10. uri v prostorih tamkajšnje osnovne šole vsakoletno srečanje starostnikov. Ob 9. uri bo maša v župnijski cerkvi, nato pa v šoli srečanje, na katero je povabljenih vseh 247 občanov Mirne Peči, starih nad 70 let. Pri prevozu bodo pomagali mirnopeški gasilci. Da bo srečanje prijetno, bodo s kulturnim programom poskrbeli osnovnošolci in malčki iz vrtca Cepetavček pod vodstvom Štefana Bruder, k dobril vojni bo veliko prispeval tudi harmonikar Jože Lukšič. Starejše bodo organizatorji razveselili tudi z darilcem, kar je delo članov krožka RK pod vodstvom Zdenke Mežan.

KONČANA GRADNJA ČISTILNE NAPRAVE

STUDENEC - Na Studencu so končali izgradnjo rastlinske čistilne naprave, ki jo je podprt tudi ministrstvo za okolje. Pretekli teden so se projektanti, s krajevno skupnostjo Studenec in sevniško občino dogovorili, da bodo pričeli priključevati večje objekte v kraju na kanalizacijsko omrežje in na čistilno napravo. Po oceni strokovnjakov so rastlinske čistilne naprave zelo primerne za manjše kraje.

UKRAĐENA "KATRCA"

BIČ - J. K. iz Malega Lipoglavja je neznaneč v času od 18. do 23. oktobra s parkirnega prostora pri podjetju Erotek v Biču ukradel osebni avto znamke Renault 4, bele barve, reg. št. KK 96-82Z, letnik 1989, in ga oskodoval za 150 tisoč tolarjev. PU Novo mesto prosi občane, ki bi karkoli vedeli o ukrazenem avtomobilu, da o tem obvestijo policiste na tel. 113.

Avtomobil za Ivana

Človekoljubna akcija

TRBOVLJE - Med agresijo jugoslovanske armade na Slovenijo je bil 28. junija 1991 med letalskim napadom na RTV oddajnik na Kumu med branilci tega objekta ranjen tudi pripadnik Teritorialne obrambe Slovenije Ivan Starina iz zaselka Župa na Dobovcu. Ivan je ob napadu utpel težke poškodbe, katerih posledica je stodostotna invalidnost. Ostal je nepokrenet, vezan na bolniško posteljo in v celoti odvisen od nege domačih, predvsem skrbne mame.

Ivan mora večkrat v Ljubljano zaradi specialistične zdravstvene oskrbe. Prevoz organizira Zdravstveni dom Trbovlje, vendar z reševalnim vozilom, ki poleg Ivana pelje še nekaj bolnikov. Tak prevoz je zanj zelo težak in utrudljiv.

Mati, ki dnevno oskrbuje sina, ima tudi sama težave z združjem. Pri oskrbi bolnika se srečuje z različnimi problemi, ki so povezani tudi s prevozom. Večkrat mora v dolino, ko ureja zadeve v zvezi z Ivanom. Težave so posebno pozimi, kajti vremenske razmere so takrat tu zelo neugodne.

Jože Čibej, Jurij Schmit in Anton Marinko, gradbeni odbor za adaptacijo Starinove stanovanjske hiše v letu 1992, dobro poznamo razmerje v omenjeni družini. Zato smo predsedstvu Združenja

• V zvezi z akcijo "Avtomobil za Ivana" smo pri Ljubljanski banki, Banki Zasavje, d.d., Trbovlje oprli žiro račun, in sicer 52700-620-112-05-1330110-10121/00 - "Avtomobil za Ivana". Predsedstvo zdarskega območnega združenja prosi, da v okviru možnosti darovalci nakažejo denar na omenjeni račun.

veteranov vojne za Slovenijo dali pobudo, da v okviru združenja organiziramo humanitarno akcijo "Avtomobil za Ivana", ker smo prepričani, da bi z avtomobilom, primerno preurejenim, olajšali težke razmere v družini. Akcija veteranske organizacije bo potekala po vsej Sloveniji. JOŽE ČIBEJ

NA ABILYMPIADI - Nedavno je bila v Črni na Koroškem prva abilympiada v Sloveniji, na kateri so se pomerili varstveno-delovni centri, starejši od 16 let, z zmernimi in težjimi duševnimi motnjami v duševnem razvoju. V 14 ročnih spremstvih je sodelovalo 99 udeležencev iz 27 ustanov. Iz črnomaljskega VDC so se pod mentorstvom Alenke Vrličnič tekmovali udeležile (od leve) Darja Šutej, ki je aranžirala cvetje in zasedla 4. mesto, Mimica Plesec je z oblikovanjem plastične mase osvojila 3. mesto ter Danica Zajc, ki je pri vezenju pristala na 6. mestu. Udeleženke se za sponzorstvo zahvaljujejo podjetju Partner iz Metlike. (Foto: M. B.-J.)

ŠVEDSKI PROIZVAJALCI V TILII - V sredo so v Tilii, trgovskem in proizvodnem podjetju iz Novega mesta, ekskluzivnem uvozniku in zastopniku programa CTC, za svoje poslovne partnerje pripravili srečanje z vodilnimi evropskimi proizvajalcji ogrevalne tehnike. Švedi so med drugim predstavili tudi najnovejši kotel aegir, zelo primeren za slovenske kupce, ki se najraje odloča za kotel z vgrajenim bojlerjem, in gorilnike, primerne tako za kurjenje na olje ali plin. Odlikujejo se po tem, da jih je možno priklopiti tako na kotle CTC kot na kotle ostalih proizvajalcev, ne glede na izvedbo in zahtevano moč. (Foto: Majda Luzar)

PREIZKUS HIDRANTNEGA SISTEMA - V nedeljo je bila v Podgori na Pavčkovi domačiji gasilska vaja v sklopu meseca požarne varnosti. Pri vaji sodelovali PGD Dolenja Straža in PGD Prečna. Ker ni popolnega hidrantnega omrežja, so vodo črpali iz bližnjega vodnjaka. Vaja je tako opozorila na nepopolni in slabo vzdrževani hidrantni sistem. (Foto: Borut Peterlin)

V spomin Zdravku Petanu

V 78. letu je umrl Zdravko Petan, priznani gospodarstvenik, ki se je kot spoštovan in priljubljen direktor zapisal v spomin in srca labodov in labodovcev. Ne le da je rešil to podjetje pred propadom, dal mu je krila in ga naredil slovenskega. Bil je zgled izredne delavnosti, doslednosti, strogosti in poštenosti. Do sebe je bil skrino nepopustljiv, do okolja strogn, vendar razumevajoč in pravičen.

Zato so njegove besede imele veljavno in moč, on sam pa je užival popolno zaupanje ljudi, ki so delali in se odpovedovali delu plačila zato, da bodo imeli svetlo prihodnost. Ob nagli rasti Laboda, ob opravljanju številnih funkcij na ravnini takratne države in republike, ob vidni vlogi v gospodarskih zbornicah, ob branžnem povezovalju in sodelovanju v okviru evropskih institucij pa je imel še vedno čas in posluh za malega človeka, za vsako delavko posebej, se pogovoril z njimi o teh za mnoge žal nepomembnih, za človeka pa vendar tako velikih in pomembnih stvareh.

Rasel je s časom in spremembami in ob izteku aktivne delovne dobe je dejal, da je na začetku bilo treba delati z rokami, ne delati, garat. Potem to ni več zadoščalo. Delati je bilo treba tudi s pametjo "in sedanji čas", je dejal, "zahteva še več, zahteva tudi srce." Pokojni Zdravko Petan ga je imel, zato je težko prenašati nečlovečnost in nepoštenost.

Labodovim delavкам od domačega Krškega preko Ptuja, Ljubljane, Trebnjega do Idrije je pomenil steber in nanj so se z zaupanjem obračali še dolga leta potem, ko je bil že upokojen. Zato

za njim žalujejo mnogi nekdanji in sedanji labodovci, njihovi domači, strokovna javnost, skratka veliki in majni ljudje.

Labodovci doživljamo njegovo smrt kot veliko izgubo. V srcih mnogih bo zato vedno živel spomin nanj.

Nekdanji sodelavci in prijatelji

Lojze Bečaj

V petek, 9. oktobra, smo se na pokopališču sv. Marijete pri Ponikvah zadnjič poslovili od Lojzeta Bečaja. Prav v jeseni, ko se vse narava prepleta s stoterimi barvami, je kruta usoda posegla v družino Bečaj in ji mnogo prezgodaj odvzela dobrega moža in očeta.

Lojze je luč sveta ugledal 18. novembra 1932 na malih Bečajevih kmetij v Rodinah pri Trebnjem v 11-članski družini. Že v rani mladosti se je pri očetu pružil tesarstva. Med vojno so živel v velikem pomanjkanju in preganjanju. Lojze se je kasneje zaposlil v družbenem sektorju v Kremenu na Mirni ter se poročil z Anico Marolt iz Bistrice. Na njegovem domu sta si uredila hišo ter imela dva sinova. Lojze je bil skromen in napreden kmet, in je rad pomagal ljudem. Njegov najljubši konjiček je bil vinograd v Gradišču.

Pogrešali ga bodo domači, sedje in prijatelji. Od njega smo se poslovili z željo, naj počiva v miru v domači zemlji, ki jo je tako ljubil. Ostal nam bo v lepem spominu.

R. MAJER
Trebnje

DAN REFORMACIJE

Klic k obnovi in sožitju

So ljudje, katerim se še vedno ježijo lasje, ko slišijo besedo reformacija, čeprav je bila ravno reformacija ena najbolj svetih točk celotnega davninskega soštevja. Bila je zgodovinska nujnost in ne zabloda in krivočerstvo. Ob spominu na temelje našega samozavedanja se lahko vprašamo: "Kaj je potrebno za narod?" Potrebno je ozemlje, na katerem živi, nato zgodovina, ki jo je narod doživel kot izkušnjo, in seveda jezik, ki narod združuje. Slovenski narod 16. stoletja je imel ozemlje, a so temu vladali drugi. Imel je tudi zgodovino, ki so jo prav tako usmerjali drugi, čisto zares pa je imel svoj lastni jezik, in to samo po zaslugu protestantov, ki so ga povzdignili v knjižni jezik, čeprav so ga imeli drugi za grobega in barbarskega.

Slovenska reformacija je bila eno najbolj tvornih dejanih naše zgodovine. Dala je prvo slovensko knjigo (Trubarjev Catechismus, 1550), prvi celotni prevod slovenske Biblike (Jurij Dalmatin, 1584), prvo slovenico Adama Bohoriča, prav tako leta 1584, prvi besednjak, Megiserjev nemško-latinsko-slovensko-italijanski slovar iz leta 1592, in nekaj izredno drznega za tisti čas - idejni, pravni in ustavni red v Trubarjevi Slovenski cerkveni ordningi iz leta 1564, čeprav znotraj takratnih avstrijskih dežel. Reformacija prav tako ni bila poskus ustavovite neke nove Cerkve ali "nemške vere", kot danes posamezni zlonamerne opravičujejo protireformacijo in rekatolizacijo kot rešitev pred velikim germanskim uporom proti slovenstvu, saj so prav reformatorji zagovarjali načelo, naj vsak narod bere Sveti pismo in ima bogoslužje v svojem narodnem razumljivem jeziku. To napako in latinizacijo našega ljudstva je rimskokatoliška Cerkev delno popravila šele na II. vatikanskem koncilu (1962-1965). Zato tudi letos reformacije ne smemo zgolj praznovati, ampak predvsem živeti. Reformacija mora biti stalni klic, ne k ločitvi, ampak k obnovi in sožitju, kljub raznolikosti. Protestantizem ne pomeni zgolj ugovarjanje zoper nekoga ali zoper nekaj, ampak predvsem "pričanje" za nekoga ali za nekaj, kar je razvidno iz korena latinske besede "protestare".

31. oktober, ko se je pred 482 leti v svet podala novica, da je "največji in najsvetjeji zaklad prave Cerkve Evangelij o Božji slavi in milosti" (62. Luthrova teza), je vsakoletni spomin na zgodovinski mejnik, ki ga je postavil avgustinski menih dr. Martin Luther iz Wittenberga in s tem vse obrnil na glavo kakor nekoč Kristus. Po njegovem prepičanju Cerkev in narodi nimajo drugega zaklada kakor Evangelij. Če pa tega nimajo, potem niso Cerkev, in če nimajo svojega klerika, niso narod.

Rimskokatoliška cerkev je ljudem vzela Sveti pismo. Leta 1229 so na koncilu v Valenciji Sveti pismo vključili v indeks prepovedanih knjig. Ob tej priliki je bilo zapisano: "Prepovedujemo, da bi laiki imeli Stari in Novi zakon. Samo če kdo želi iz občutka pobožnosti imeti Psalter ali Molitvenik za Božjo službo ali urice blažene Marije, to sme imeti, Svetega pisma pa ne. Strogo prepovedujemo tudi imeti omenjene knjige v materinskem jeziku." (Ralević, S. (1988). Božje pismo. Puščine: Riječi iskrene, str. 132.) Sveti pismo so torej ljudstvu prepovedali, pa še tisto, kar bi smeli imeti, je bilo v latinščini in na ta način za preproste ljudi nedostopno. Prav v tem času so živelji v Italiji in Franciji predhodniki reformacije, valdenžani (po Petru Waldu) in albižani (po

provansalskem mestu Albi, veja Katarov), pred njimi pa na Balkanu še bogomili, zoper katere se je glasil takšen razglas tedanje uradne Cerkve. Prizadevali so si za obnovno krščanstva v prvotni obliki, a so bili vsi kot krivoverci kruto preganjani, zatriti in umorjeni v času križarskih vojn in inkvizicije. Prav tako je deloval v 14. stoletju na Angleškem John Wyclif, ki ga je končil v Konstanti razglasil za krivoverca, v 15. stoletju pa je deloval na Češkem Jan Hus, ki je bil leta 1415 sežgan na grmadi.

Stoletje zatem je zaradi zlorab tedanje Cerkve ponovno počilo. Pojavili so se Luther (10. septembra 1520 ga je papež Leon X. izobčil), Calvin, Zwingli, Melanchthon, Simmons in anabaptisti (prekrševalci), pred njimi pa še humanist Rotterdamski, pri nas pa Trubar, Krelj, Bohorič in Dalmatin, ki so s tedanjimi izobraženci, meščanstvom, deželnimi stanovi in vseh naprednimi ljudmi (po utemeljeni oceni Jožeta Javorščeka je bila takrat velika večina našega prebivalstva protestantska) opravili na Kranjskem izjemno pomembno kulturno, versko in civilizačijsko dejanje za vzpostavitev slovenske nacionalne identitete z idejo lastne državnosti ter tako majhen narod postavili v veliko evropsko družino. K temu, da je reformacija končno uspela, je pripomogel predvsem izum tiskarskega stroja (Johannes Gutenberg, 1455), kar je veljalo takrat toliko kot izum telekomunikacij in računalništva. Prva tiskana knjiga v Evropi je bila Sveti pismo, s tem pa tudi prevodi v narodne jezike, čeprav so bili od cerkveno-političnih oblasti strogo prepovedani. William Tyndale, eden prvih prevajalcev angleškega Svetega pisma, je bil pregnan leta 1536 mučenško ubit.

Končno, kaj so reformatorji verovali? Njihovo učenje, neke vrste "teološka atomska bomba", na katerem sloni tudi današnja protestantska teologija, je strnjeno v naslednja velika in resnična načela, ki kažejo na novi osebni stik z Evangelijem in osebni odnos z Bogom: 1. SOLA SCRIPTURA (samó Sveti pismo), 2. SOLA FIDES (samó opravičenje po veri), 3. SOLA GRATIA (samó Božja milost), 4. SOLUS CHRISTUS (samó Kristus kot edini posrednik med Bogom in človekom) in 5. DUHOVNIŠTVO VSEH VERNIKOV (odprava delitve med klerike in laike).

Ob spominu na začetne slovenske knjige, protireformacijske jezuitske komisije, porušene cerkve in uničena protestantska pokopališča, na izgnane izobražence, požgana imetja in mnoge, ki so bili poslanji na galeje v Trst, končujem z resnicoljubnim in naprednim Prešernom, ki je pel o časih, ko si bodo ljudje "prostir izbirali vero in postave". Upam, da je ta čas zdaj in tukaj, v svobodni in samostojni Sloveniji. Naj vendar prevlada razum, ne pa samo zanjo histerični izvoljeni, ki vodijo uboge narode v eksklivne politične in verske konfrontacije in polarizacije. Naša mala dežela ne bi vzdržala nobenih delitev in zločinov verskih nestrenrosti, zato se iz zgodovine lahko učimo, kajti največja napaka ni, da napake še vedno delamo, ampak da se iz napak nič ne naučimo. In ker hočem biti pošten, moram priznati, da so tudi luterani, kjer so bili v večini, preganjali drugače misleče, posebno anabaptiste. Naj se takšna zgodovina nikoli več ne ponovi. Pod slovensko lipo mora biti dovolj prostora za vse ljudi, če hočemo biti vzor kulture sobivanja tretjega tisočletja.

Mag. DANIEL BRKIČ,
pastor Evangelijске cerkve
Novo mesto

DR. METKA KLEVIŠAR

Tudi o smrti se je treba pogovarjati

Smrt je del življenja. Če kaj, potem je ravno "gospa s koso na ramu" najbolj gotova stvar na svetu, ki sreča vsakega izmed nas. Pa vendar se o njej ne pogovarjam in neradi razmišljamo, če pa že, le takrat, ko se s smrto srčamo bolj neposredno. Za marsikoga je ravno 1. november dan, ko se globlje zamislí o smerti in obenem tudi o smislu in kakovosti življenja. In prav je tako. O vseh teh temah je sprogovila tudi dr. Metka Klevišar, ustanoviteljica in predsednica Slovenskega društva hospic za spremljanje umirajočih v Ljubljani, ki se na različne načine trudi razviti bolj človeški odnos do umiranja, smrti in žalovanja. Prav srečevanja z ljudmi jo v življenju osrečujejo in notranje bogatijo, nobenega dvoma pa ni, da velja tudi obratno. Leta 1995 je bila Klevišarjeva izbrana celo za Slovensko leta.

Zakaj je v naši družbi smrt prej tabu tema kot stvar, o kateri bi govoriti sproščeno, brez zadreg in predsodkov?

"V naši družbi velja prepričanje, da je vse mogoče in dosegljivo, če se le hoče. Ko pa se srečamo s smrto, vidimo, da čeprav je del življenja, o njej ne moremo odločati, kdaj, kje, kako. Smrt je neznanka, zato je strah pred njo na nek način razumljiv. Toda maršikdo vse življenje preživi v strahu

dr. Metka Klevišar

pred smrto, kar se mi zdi grozno. Gre za stalen strah - vse narediti, da ne bom umrl, ampak medtem bom pa gotovo umrl. Zato je spremjeti smrt kot dejstvo pomembno za kvalitetno življenja, da tukaj in zdaj živimo bolj polno in sproščeno, kar seveda nima nič proti veri v posmrtno življenje in je stvar osebne vere. Današnja družba smrt tabuizira in tudi zato, ker se nismo pripravljeni odkrito pogovarjati o temeljnih življenjskih resnicah in jih odkrito sprejemati - sem spada tudi smrt - je v družbi toliko težav."

Kaj vam smrt pomeni?

"Smrt zame ni konec vsega, pač pa le prehod v novo obliko bivanja. Osebno sem prepričana, da vsak človek umre v pravem trenutku, da vsak na nek način izpolni svoje poslanstvo, tudi če umre mlad, čeprav to seveda še ne pomeni, da izguba nekoga ni boljčica izkušnja, zlasti za svojce. Vsačko življenje je enota zase ne glede na to, koliko je dolgo. Smrt lahko pride tudi kot odrešitev."

Tudi samomor je smrt. Kakšno mnenje imate o njem?

"Samomor je zame velika skrivnost, ker se večina ljudi oklepala vsake bilke življenja, tukaj pa si mladi in zdravi ljudje sami vzamejo življenje. Težko razumem, zakaj, toda nikogar ne bi obsojal. Zdi pa se mi pomembno pomagati svojcem in prijateljem odpravljati občutke krivde, ki jih imajo potem, kajti prepričana sem, da za večino samomorov ni kriva okolica."

Ste že pri vas doma v družini jemali smrt kot nekaj naravnega in ste se o njej pogovarjali, ali ste tak "zdrav" odnos do nje dobili šele preko vašega dela, ko ste dvajset let zdravili rakave bolnike na Onkološkem inštitutu v Ljubljani?

"Samo dejstvo, da ima kdo raka, še ne pomeni, da je umirajoči. Ljudje namreč enačijo raka in smrt, toda petdeset odstotkov raka je ozdravljevna. Sama sem na inštitutu dvajset let delala z bolniki s pljučnim rakom, kjer je običajno potek bolezni slab. Zame je bila to gotovo velika šola življenja, čeprav smo se o smrti veliko in od-

krito pogovarjali že doma. Moja mama je bila hudo bolna, velikokrat je bila na tem, da umre. Glede tega so mi dali starši res dobro doto - velik življenski realizem, da so stvari take, kot so, po drugi strani pa tudi upanje, da vedno upam. Tudi danes bi se moralni starši doma z otroki odkrito pogovarjati o bolezni in smerti, ne pa to pred njimi skrivati, kot da tega ni. Smrt je tema tudi za v družino, vrtec in šolo, saj otrokom umirajo starci starši, pa tudi starši in drugi. Pogosto pa je prvo srečanje otroka s smrto pogin domače živali."

Kaj pa večna dilema: bolniku povedati, da je neozdravljivo bolan ali ne? Prepogosto si zdravniki kaže na tisti ne vsejamo pravega časa in na primer svojem takšno novico povedo kar na hodniku, tako mimogrede, kar gotovo ni prav.

"Predvsem je pomembna iskrenost, kar pomeni, da bolniku nikoli ne lažemo. Laž je najslabše. Druga stvar pa je, kdaj, kako in koliko povedati. Bolnik ima pravico, da na svoje vprašanje dobiti poten odgovor. Komunikacija je tako lažja in dober odnos lahko gradimo le na iskrenosti. Na to bi moralni bolj paziti tudi zdravniki, čeprav je res, da jom o tem malo povedo. Pogosto pa je pri sprejetju, doživljaju in pričakovanju smrti večji problem kot bolnik njegova družina. Bolnik je lahko veliko bolj realen, lažje se sooči z resnico."

Smrt je torej mnogokrat težavnejša za tiste, ki ostanejo živi. Zanje ima verjetno poseben pomen, saj jih spomni in opomni ne le na minljivost življenja, pač pa tudi na njegovo vrednost. Tudi iz teh razlogov ste verjetno ustanovili Slovensko društvo hospic. Kaj sploh pomeni hospic in kaj je namen društva?

"Ideja izhaja iz hospicov v srednjem veku. Hospic so bila zavetinja, kjer so krepali popotnike in romarje, negovali bolnike in za umirajoče skrbeli do konca. Hospic ni bolnišnica, ampak predvsem koncept življenja - kako spoštovati človeško življenje do konca, kako pomagati umirajočemu, svoju, da bolnik lahko umira doma. Hospic je mednarodni program celostne oskrbe umirajočega in njegove družine v vseh dimenzijah. Največ pomoči se izvaja na bolničnem domu, lahko pa je hospic tudi hiša, cesar pri nas ni. V svetu je več kot dva tisoč hospicov."

Naša skupina za spremljanje hudo bolnih in umirajočih, ki je od leta 1992 delala na Škofjelski Karitas Ljubljana, je že od vsega začetka imela idejo, da ustanovi samostojno društvo hospic. V treh letih smo imeli več kot 40 seminarjev po vsej Sloveniji, več kot 50 raznih predavanj, izdali smo zloženke, nastopali v medijih. Leta 1995 je bilo registrirano samostojno Slovensko društvo hospic, katerega namen je pomagati predvsem svojcem in zdravstvenemu osebju pri delu z umirajočimi, detabuizirati umiranje in pomoč žalujoci. Naše geslo je "dodajati življenje dnevom", se prav narediti vse, da bolnik do zadnjega trenutka živi čim bolj kvalitetno. In to je lahko zelo veliko. V prvi vrsti ga ne smemo pustiti samega, poskrbeti moramo, da ga ne boli, mu odpravimo ostale njegove težave, izpolnimo mu zadnje želje itd. Ni namreč le medicina tista, ki pomaže v takih primerih."

Naša skupina za spremljanje hudo bolnih in umirajočih, ki je od leta 1992 delala na Škofjelski Karitas Ljubljana, je že od vsega začetka imela idejo, da ustanovi samostojno društvo hospic. V treh letih smo imeli več kot 40 seminarjev po vsej Sloveniji, več kot 50 raznih predavanj, izdali smo zloženke, nastopali v medijih. Leta 1995 je bilo registrirano samostojno Slovensko društvo hospic, katerega namen je pomagati predvsem svojcem in zdravstvenemu osebju pri delu z umirajočimi, detabuizirati umiranje in pomoč žalujoci. Naše geslo je "dodajati življenje dnevom", se prav narediti vse, da bolnik do zadnjega trenutka živi čim bolj kvalitetno. In to je lahko zelo veliko. V prvi vrsti ga ne smemo pustiti samega, poskrbeti moramo, da ga ne boli, mu odpravimo ostale njegove težave, izpolnimo mu zadnje želje itd. Ni namreč le medicina tista, ki pomaže v takih primerih."

Kakšen je odziv ljudi na delovanje vaših prostovoljev, ki morajo biti za takšno delo verjetno usposobljeni. Delujete že po vsej Sloveniji ali bolj na področju Ljubljane?

"Zdaj imamo nekaj preko 700 članov, usposobljenih prostovoljev za delo je manj. Ti se morajo seveda predhodno šolati. V Ljubljani zdaj teče že osmo šolanje prostovoljev. Na razpolago jih je okrog 60. Delajo zastonj, nekaj pa imamo že tudi zaposlenih. Območni odbori društva delujejo v Ljubljani, Mariboru, Velenju, Tržiču in Vipavi, ustanavlja se tudi v Celju. Dolenjska je zaenkrat še nepokrita, čeprav se je nekaj pro-

stovljcev šolalo že tudi iz Novega mesta. Odzivi ljudi so dobri, čeprav nas mnogi še ne poznaajo. Našo pomoč morajo poiskati sami: prostori društva so na Kersnikovem 6 v Ljubljani, tel. št. je 061/13-153-99."

Glede na poslanstvo društva imate gotovo veliko podpore tudi od države. Kako urejate finančne zadeve?

"Zahvaliti se moram vsem donatorjem, sicer pa je finančna situacija zapletena. Nekaj denarja dobimo s članstvom, s predavanji, seminarji, učnimi delavnicami za vse plasti ljudi, izdajamo in prodajamo brošure, kot so Zadnji tedni, Zadnji dnevi, Čas žalovanja, Ob umirajočem v domu za ostale, Žalovanje za otrokom, Kako najti pot do staršev, ki jim je pravkar umrl otrok, Duhovnost v spremljanju umirajočih. Kako čutim - pobarvanka za žalujanje, Stirkrat na leta izdajamo tudi glasilo Hospic. Vse se da dobiti v društvu. Prijavljamo se tudi na vse državne razpise, tudi za leto dni smo na primer od Ministrstva za zdravstvo RS dobili sto tisoč tolarjev. To je kar zgovoren podatek. Sicer pa nam dve medicinski sestri plačuje Zavod za zdravstveno varovanje."

Ne le v mestih, temveč tudi na podeželju postajajo mrljške vežice vse bolj nuja. Je morda tudi ta pojav znak izrvanja smrti iz našega življenja? Umrli vse redkeje leži doma, na parah, po starem. Kakšno mnenje imate o mrljških vežicah?

"Procesa gradnje mrljških vežic ni mogoče ustaviti, toda potrebuje skrbeti tudi za umirajoče, dokler so še živi. To kulturo bi bilo pri nas treba izboljšati. Ni res, da umirajoči spada v zdravstvene ustanove. Zanj je najprej dolžna skrbeti družina, tudi če je v bolniči ali v domu za ostarele. Umirajoči potrebuje svoje ljudi, da zavesti morala biti v nas. Nič nima proti krašenju gro

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 28.X.

SLOVENIJA 1

7.40 - 1.45 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Risanka
9.40 Pod klobukom
10.30 Zgodbe iz školjke
11.00 Življenje ptic, serija
11.50 Zgodbe iz Avstralije
12.20 Mojstrovine Slovenije
13.00 Poročila
13.40 Tedenski izbor
Portret
14.30 Jesenski super 3 x 3
16.00 Osmi dan
16.30 Slovenci po svetu
17.00 Tedi
17.35 Mladi geniji
18.00 Obzornik
18.10 Znanje je ključ
18.30 Zenit
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Tednik
21.00 TV Poper
21.30 Borštinkovo srečanje
22.05 Odmevi, kultura, šport
23.00 Podoba podobe
23.30 Blodnje, mlad. gledališče

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Ženska v belem, nad.; 11.20 V znamenu skorljuna, serija, 4/4; 12.20 Svet poroča - 12.50 Euronews - 15.25 Tabaluga, ris. nan. - 15.50 Dolga pot domov, am. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Dr. Quinnova, nan. - 19.00 Nikoli v dvoje brez tebe, fr. nad. - 20.00 Tuja razvedrilna oddaja - 22.00 Poseben pogled, film - 23.20 Črni sneg, nad., 12/12

KANAL A

8.30 Srečni časi, nan. - 9.00 Maria Isabel, pon. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Adrenalin - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Čudna znanost, nan. - 15.00 Ne mi težit, nan. - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Nora hiša, nad. - 19.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nad. - 20.00 Mladoporočeni - 20.30 Zmenkarje - 21.00 Čarownice, nan. - 22.00 Memphis Belle, film - 23.50 MacGyver, nad.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Najspot - 17.50 Ajd dijo, mučenje živali - 18.20 Kmetijski razgledi - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Adrenalin

HTV 1

7.15 Tv spored - 7.30 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Prevar (nad.) - 13.55 Obala sončnega zahoda (serija) - 14.50 Šola (am. film) - 16.30 Lov na lise v ang. vasi (dok. oddaja) - 17.00 Hrvatska danes - 17.45 Moj dom (dok. oddaja) - 18.20 Kolo sreće - 18.55 Večer z Muppetki - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Hladna vojna (serija, 5/24) - 21.05 Kviz - 21.15 Po lepi naši - 22.35 Knjiga snemanja - 23.40 Poročila - 0.05 Iz temeljev HTV - 2.05 Noč zdravnika (drama)

HTV 2

14.45 TV koledar - 15.55 Poročila za gluhe in nagnušne - 16.00 Znanstveni album - 17.00 Televizija o televizi - 17.30 Hugo - 18.00 Zdravo življenje - 17.30 Županjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.25 Veronike skušnjave - 20.55 Oddelek za umore - 21.50 Opazovalnica - 22.25 Foxov filmski večer; Pravi cas; Vodič dobrega seksa (serija); Obala sončnega zahoda (serija); Prevare (serija); Svet zabave

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.30 Risanka - 18.15 Iz združenja LTV - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pogled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pogled - 21.25 Oder občutkov

HTV 1

7.15 Tv spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvatska - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvatska spominska knjiga - 12.35 Prevar (serija) - 13.20 Trenutek za... - 13.55 Obala sončnega zahoda (serija) - 14.50 Zamudila sta na večerjo (am. film) - 17.00 Hrvatska danes - 17.45 Hrvati vedno na vrhu (dok. oddaja) - 18.20 Kolo sreće - 18.50 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Ovoritev hrvatske razstave umetnosti v Vatikanu - 21.15 Kviz - 22.00 Evropske sporednice - 22.50 Pol ure kulture - 23.25 Dnevnik - 23.45 Druga stran nedelje (film) - 1.25 Poročila - 1.30 Uničite Carterja (film)

HTV 2

9.05 Kraljestvo divjine - 10.00 Conagher (film) - 13.00 Podjetniški svet - 13.30 Ekran brez okvirja - 14.55 Kraljestvo divjine - 15.25 Glasbena duša Hrvatov - 15.55 Poročila za gluhe in nagnušne - 16.00 Znanstveni album - 17.30 Hugo, tv igrica - 18.00 Živalske staze (nan.) - 18.30 Iz jezikovne zakladnice - 19.00 Županjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Popolna tuja (serija) - 21.00 Urgec (serija) - 21.55 Opazovalnica - 22.30 Bratje Rico (film) - 0.15 Nočni telegram: Drugačen svet; Obala sončnega zahoda (serija); Prevare; Portret; Platonov pobeg (film)

PETEK, 29.X.

SLOVENIJA 1

7.40 - 2.15 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Oddaja za otroke
10.05 Mladi geniji
10.20 Tedi
10.55 Partizani, niz. drama
12.05 Znanje je ključ
13.45 Tedenski izbor
Borštinkovo srečanje
14.40 Po domače
15.30 19. EBU festival sodobne ljudske glasbe
16.00 Podoba podobe
16.30 Mostovi
17.00 Rdeči grafit
17.40 Afriške pravljice
18.00 Obzornik
18.10 Otroci sveta
18.40 Portret
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zrcalo tedna
20.15 Petka

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 18.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz združenja LTV - 20.30 Za uho in oko - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Najspot

HTV 1

7.15 Tv spored - 7.30 Poročila - 8.30 Slon v bolniči (film) - 10.00 Kaj se dogaja v menoj - 11.00

21.30 Vrtičkarji: Žur, tv nad., 2/13
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 RTV Slovenija
23.20 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Videoring - 10.30 Dr. Quinnova, nan. - 11.20 Dogodek v mestu Gogi - 12.25 Euronews - 13.45 Razvedilna oddaja - 14.45 Angelska nevesta, am. film - 16.30 Življenje na otokih, špk. dok. serija - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Popolna tuja, nan. - 18.30 Simpsonovi - 19.00 Nikoli v dvoje brez tebe, fr. nad. - 19.30 Videoring - 20.00 Iskanje izgubljene civilizacije, dok. serija, 2/3 - 21.00 Caroline v velemestu, am. nan. - 21.30 Film tedna - 23.20 Red in zakonitost, am. nan., 21/22 - 0.10 Izgnanstvo, nad., 7/7 - 1.00 Noč z Dickom, am. nan.

KANAL A

8.30 Srečni časi, nan. - 9.00 Maria Isabel, pon. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Čudna znanost, nan. - 15.00 Ne mi težit, nan. - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Nora hiša, nad. - 19.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nad. - 20.00 Mladoporočeni - 20.30 Zmenkarje - 21.00 Čarownice, nan. - 22.00 Memphis Belle, film - 23.50 MacGyver, nad.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Najspot - 17.50 Ajd dijo, mučenje živali - 18.20 Kmetijski razgledi - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Adrenalin

HTV 1

7.15 Tv spored - 7.30 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Prevar (nad.) - 13.55 Obala sončnega zahoda (serija) - 14.50 Šola (am. film) - 16.30 Lov na lise v ang. vasi (dok. oddaja) - 17.00 Hrvatska danes - 17.45 Moj dom (dok. oddaja) - 18.20 Kolo sreće - 18.55 Večer z Muppetki - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Hladna vojna (serija, 5/24) - 21.05 Kviz - 21.15 Po lepi naši - 22.35 Knjiga snemanja - 23.40 Poročila - 0.05 Iz temeljev HTV - 2.05 Noč zdravnika (drama)

HTV 2

14.45 TV koledar - 15.55 Poročila za gluhe in nagnušne - 16.00 Znanstveni album - 17.00 Televizija o televizi - 17.30 Hugo - 18.00 Zdravo življenje - 17.30 Županjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.25 Veronike skušnjave - 20.55 Oddelek za umore - 21.50 Opazovalnica - 22.25 Foxov filmski večer; Pravi cas; Vodič dobrega seksa (serija); Obala sončnega zahoda (serija); Prevare (serija); Svet zabave

SOBOTA, 30.X.

SLOVENIJA 1

6.35 - 1.35 Teletekst
7.30 Zgodbe iz školjke
8.00 Radovedni taček
8.20 Potujoči škrat
8.50 Pod klobukom
9.40 Denver - poslednji dinozaver
10.05 Peš, ki je končal vojno, kan. film
11.35 Lassie, am. nan.
12.00 Tednik
13.00 Poročila
13.15 Tedenski izbor
Dan RTV Slovenija
13.45 Prisluhnimo tišini
14.15 Petka
15.30 Maite, film
17.00 Pomp
18.00 Obzornik
18.10 Na vrtu
18.35 Ozare
18.40 Čari začimb, serija, 1/10
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
19.55 Utrip
20.15 Avseniki
21.55 Zgodbe iz Avstralije
22.30 Poročila, šport
23.00 Sorodne duše, am. nan., 5/13
23.30 Velika svoboda, nem. nad., 29
0.20 Veličastni Samson, fr. film

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.30 Smo dobri gospodarji - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.05 Tedenski izbor: Videoring; 9.30 Naročniška zadruga, 12/25 - 9.55 Učitelj, fr. nad., 18/18; 10.45 Jasno in glasno; 11.40 Obljubljena dežela, nan. - 13.00 Šport (SP velesalam ž, roketom) - 19.30 Videoring - 20.00 Dan reformacije - 21.00 Naročniška zadruga, nan. - 21.25 Kristina, Lavravščak, hči, film - 23.50 Sobotna noč - 1.50 Sla, am. nan., 15/22

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, nan. - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Webster, nan. - 11.00 Izgubljena dežela, nan. - 11.30 Cooperjeva druščina, nan. - 12.00 Skrita kamera - 12.30 Fashion TV, nan. - 13.00 Divij svet, nan. - 14.00 Slaba letina, film - 15.50 Klik: Bojevni davnine; Atlantis; Hughleyevi - 19.00 Nesmrtna, nan. - 20.00 Usodni nagon, film - 21.30 Stilski iziv - 22.10 Četrkovi otrok, film

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.30 Smo dobri gospodarji - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Najspot

HTV 1

7.15 Tv spored - 7.30 Poročila - 8.30 Slon v bolniči (film) - 10.00 Kaj se dogaja v menoj - 11.00

HTV 2

13.40 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 18.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Najspot

HTV 1

7.15 Tv spored - 7.30 Poročila - 8.30 Slon v bolniči (film) - 10.00 Kaj se dogaja v menoj - 11.00

Potovanja dr. Doolitla - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvatska spominska knjiga - 12.35 Hruške in jabolke - 13.10 Kmetijski nasveti - 13.45 Hornblower (serija) - 15.30 Azijski svetni spomeniki - 16.00 Sharman (serija) - 17.25 Turbo Limach show - 18.55 Prince Valiant (serija) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Zabava oddaja - 21.00 Film po iziri gledalec - 23.35 Dnevnik - 23.50 Glasbena oddaja - 2.20 Iz temeljev HTV

HTV 2

15.00 Informativni mozaik - 16.30 Črno-belo v barvi: am. film - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Velikan 20. stoletja - 21.00 Opera Box - 21.50 Prijatelji (serija)

NOVA POT DO OPLEMENITENJA VAŠIH SREDSTEV - TRANSAKCIJSKI RAČUN

Podjetja in samostojni podjetniki, ki opravljate plačilni promet v tujih valutah, ste pri nas vse od 1. septembra dalje deležni ugodnosti, ki jih prinaša celovita ponudba SKB banke, pripravljena ob spremembah devizne zakonodaje ter reforme plačilnega prometa. Celovita ponudba na enem mestu obsega vodenje računov podjetij, posredovanje pri nakupu in prodaji tujih vrednostnih papirjev, elektronsko opravljanje plačilnega prometa preko POSLOVNEGA SKB NET-a ter transakcijski račun. Slednji je zaradi svoje praktičnosti in enostavnosti med našimi strankami vedno bolje sprejet.

Nešteto možnosti in priložnosti

Nešteto možnosti in priložnosti vam transakcijski račun prinaša pri oplemenitenu denarnih sredstev, saj, poleg enostavnega in hitrega domačega in mednarodnega plačilnega prometa, omogoča tudi nakup in prodajo deviz v skladu z vašo tolarsko likvidnostjo, konverzijo med tujimi valutami, vezavo sredstev za različna obdobja, prenos deviznih sredstev, poravnavo obveznosti pri naši banki, dvig in polog tuje gotovine. Transakcijski račun je tudi osnova za nakup in prodajo tujih vrednostnih papirjev.

Kako do njega?

Transakcijski račun odprete s sklenitvijo pogodbe o odprtju transakcijskega računa. Seveda boste lahko v prihodnje preko transakcijskega računa opravljali tudi tolarsko poslovanje, saj boste tako plačilni promet s tujimi kot domačimi poslovnimi partnerji izvajali preko enega računa in z eno identifikacijsko številko. Še naprej pa boste plačilni promet s tujino preko naše banke lahko opravljali tudi brez uporabe transakcijskega računa, in sicer z nakupom deviz za nakazilo v tujino oziroma z nakazilom tolarjev iz deviznega priliva na vaš žiro račun.

Ima prednost pred ostalimi

Transakcijski račun je postal osnova za izvajanje domačega in tujega plačilnega prometa preko POSLOVNEGA SKB NET-a, ki omogoča pregled stanja na transakcijskem računu, izpis prometa za poljubno obdobje, pregled prilivov in odlivov ter prenos na računalnik v obliku zbirke podatkov. Ne smemo pozabiti na 24-urno dostopnost, takojšnjo obdelavo transakcij ter varnost in preglednost finančnega poslovanja. POSLOVNI SKB NET pa bo v prihodnje poleg našteteve ponudil še mnogo več, saj bo nudil vpogled v kredite ter možnost sklepanja depozitov.

S transakcijskim računom se boste uspešno izognili tečajnim tveganjem, saj boste nakup in prodajo deviz opravili v skladu z vašimi potrebami po ročnosti plačila, na računu pa boste imeli lahko sredstva v valutah, s katerimi poslujemo v SKB banki. Za odprtje transakcijskega računa vam ne bomo zaračunavali nadomestil, do konca leta bomo račun vodili brezplačno, sredstva na njem pa obrestovali kot vpogledna oz. vezana devizna sredstva in glede na gibanje evrotržnih obrestnih mer.

Več o transakcijskih računih SKB banke lahko izveste, če nas pokličete na brezplačno telefonsko številko Zelenega telefona 080 15 15, podeskate po spletnih straneh [www\(skb.si](http://www(skb.si)) ali se oglasite v naši najbližji poslovalnici. Pa le pogumno med nove izzive, mi smo pripravljeni in vas pričakujemo.

SKB BANKA D.D.

Za Danes. In za Jutri.

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
tel./fax: 068/322-282
tel.: 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

- **HIŠE:** V Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Žužemberku, Dol. Podšumberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Gor. Vrhopolu, Orehovici, Dol. Brezovici, Škocjanu, Bučki, Dol. Ponikvah, Ljubljani...
- **STANOVANJA:** v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenj vasi, Kranju...
- **VIKENDE:** v Kotu pri Dvoru, Borštu pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabrju, na Šutenskem hribu pri Podobočju, Tolstem vrhu, Novi Gorj nad Stražo, v Karteljevem (Poljane), na Trški gori...
- **GRADBENE PARCELE:** v Mirni Peči, Mokronogu, Vrhu pri Šentpertu, Grobljem pri Šentjerneju...
- **POSLOVNE PROSTORE:** v Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center, Bučna vas), v Črnomlju (picerija in diskoteka), v Žužemberku...
- **KMETIJE:** v Gor. Nemški vasi pri Trebnjem, Šmarjeti, Beli krajini...
- **NAJEM:** v najem oddame poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

DARILA ZA STAROSTNIKE - Območno združenje Rdečega kriza Metlika je z lastnim denarjem kupilo brisače, rokavice za kopanje, kavo in sladkarje, s katerimi bodo pred božičem obdarili vse metliške občane, starejše od 80 let. Ker je potrebno pripraviti okrog 500 daril, jih prizadevne aktiviste RK pripravljajo že od sredine oktobra, k vsakemu pa bodo priložile tudi čestitko z najboljšimi željami. (Foto: M. B.-J.)

SREČANJE STAREJŠIH - Krajevni odbori Rdečega kriza Starihe, Loka in Griček iz Črnomlja so preteklo soboto pripravili v osnovni šoli Loka tradicionalno prijateljsko srečanje Črnomalcev, starejših od 75 let. Od okrog 240 se je srečanja udeležilo 90 starejših, ki so prisluhnili kulturnemu programu osnovnošolcev iz Loke ter se zavrteli ob glasbi harmonika Jožeta Bariča. Aktivistke RK so najstarejši krajanke 94-letnemu Antoniju Starihi (na vozičku) in najstarejšemu meščanu 88-letnemu Blažu Pahulji (pri leve) poklonile darila. (Foto: M. B.-J.)

NOTRANSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranski radio ta teden zastavlja dvoje nagradnih vprašanj: Kako se je v času Rimljani in imenoval Logatec? (Nagrada: šestmeseca naročnina časopisa 99.); Zakaj so omenjene trgovine dobile ime "Stop 300 tolarjev Shop"? (Nagrada: šest izdelkov trgovine.) Odgovore je treba do sotope, 30. oktobra, poslati na naslov: NTR Logatec, p.p. 99, Logatec, za oddajo "99 minut za občanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagrajena z dne 10. oktobra sta: Janez Kopča iz Žiri in Domen Mavrič iz Ljubljane.

LICITACIJA 31.10.99

KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS, Knafelčeva 2, Novo mesto, v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 31.10.1999, objavlja javno licitacijo rabljenih in poškodovanih vozil.

Letnik Izkl. cena v SIT

1. R-CLIO 1,9 RTC	1995	600.000
2. R-CLIO 1,2	1998	1.000.000
3. HYUNDAI ACCENT 1,5 GS	1996	150.000
4. R-SCENIC	1999	2.000.000
5. NISSAN SUNNY 1,4 SLX	1994	150.000
6. AUDI 80 1,8 S	1991	400.000
7. SEAT IBIZA 1,9 D CLX	1996	1.050.000
8. PIAGGIO PORTER S85LV	1994	550.000
9. VW TRANSPORTER 2,4 D, povišan	1993	800.000
10. PRIKOLICA KUFER 2600 za prevoz vozil	1993	560.000
11. PEUGEOT 306 BREAK 1,6	1998	1.100.000

Licitacija bo v nedeljo, 31.10.1999, ob 9. uri v prostorih PE Agroservis, Knafelčeva 2, Novo mesto. Ogled vozil bo v petek, 29.10.1999, od 8. do 15. ure, ter eno uro pred začetkom licitacije. 10-odst. vplačila sprejemamo eno uró pred začetkom licitacije. Vozili pod zap. št. 7, 8 in 9 ter prikolica pod zap. št. 10, so nepoškodovani v voznom stanju.

KZ Krka z.o.o. Novo mesto

USPEŠNA PRODAJA KIE - Septembra je generalni uvoznik in distributer Kia motors import, d.d., ki v Sloveniji že šesto leto skupaj s pooblaščenimi prodajalci uspešno prodaja vozila znamke Kia, prodal že 10.000 vozil. Desetisoč vozilo so prodali 29. septembra pri pooblaščenem prodajalcu in serviserju vozil Kia tehnoavto iz Sevnice. Na fotografiji je direktor prodaje in marketinga pri Kia motors import mag. Zoran Lazukič, ko predaja ključe desetisočemu lastniku kie Stanku Udovču iz Šentjanža.

DOLENJSKI LIST
vaš
četrtek
prijatelj

ZAHVALA

Z bolečino v srcu sporočamo žalostno novico, da nas je v 63. letu starosti po hudi bolezni zapustil naš dragi mož in brat

JOSIP ŽUNIČ
Rosalnice 10

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v tem težkem trenutku stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ali nam na kakršenkoli način pomagali. Posebna zahvala g. Blažu Mlačku in drugemu osebju Zdravstvenega doma Metlika kakor tudi osebju Kirurškega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto. Hvala župniku za lepo opravljen obred, pevcem in glasbeniku za zapeče in zaigrane žalostinke, gasilcem, govorniku za poslovilne besede in pogrebni službi. Najlepša hvala vsem, ki ste pokojniku izkazali spoštovanje, se poklonili njegovemu spominu in ga spremili na njegovi zadnji poti k Trem faram.

Žalujoči: žena Ana, sestra Slava, Milka in Rezka z družinami

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage

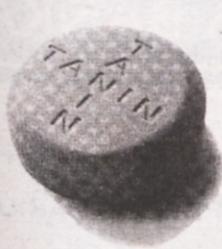
TATJANE MURGELJ
roj. Kukovec
iz Gotne vasi
delavke Krke iz Ljubljane

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z njo in z nami žal zameni ozdravili, sočustvovali z nami, izrekli sožalje, darovali cvetje ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebnej se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in krajanom Gotne vasi, Novega mesta, Muljave in Ljubljane, kolektivu Krke, tovarne zdravil, d.d., Novo mesto in sodelavcem Sektorja Logistike in Nabave iz Ljubljane, dijakinjam, dijakom in razredničarki 2.c razreda Gimnazije Vič iz Ljubljane, sošolkam in sošolec, osebju Klinike za nevrologijo UKC iz Ljubljane, KORK Gotna vas in vsem drugim posameznikom, ustanovam in podjetjem. Lepa hvala sodelavcu za besede slovesa, pevskemu zboru z Ruperčvrha za odpete žalostinke, solistu za zaigrano Tišino in pogrebni službi Komunale Novo mesto za poslovilni obred.

Žalujoči: vsi njeni
Novo mesto, 22.10.1999

OBVARUJMO KOSTANJ PRED BOLEZNIJO!

Tanin

Pred nami je nova sečna sezona. Z novo sezono tudi kraški plačilni roki!

Poklicite

0608 41-044 ali 0608 41-349

- TANIN Sevnica in o vsem se boste dogovorili!

Poglajen Franc - Kranjc

Pred kratkim smo se poklonili spominu generalpolkovnika Franca Poglajna - Kranjca, umrlega 10. oktobra letos, ki je vse svoje življenje posvetil aktivnostim za svobodo slovenskega naroda. V slovenski nacionalni zgodovini bo ostal kot sotvoren vojaške strategije na naši poti bojev za obstanek naroda, za svobodo in osamosvojitev.

Pokojni tovariš Krajnc se je rodil 25. avgusta 1916 v Grbini pri Litiji, kjer je preživel mladost med desetimi brati in štirimi sestrami. Po maturi je odšel v podoficirsko šolo v Beograd in do vojne 1941 služboval v Nišu. Po pobegu iz nemškega ujetništva se je jeseni 1941 priključil narodnoosvobodilnemu gibanju kot organizator OF, kmalu pa postal poveljnik Narodne zaštite na področju Litije. Maja 1942 je stopil v II. grupo odredov. Že v borbi na Jančah se je izkazal kot mitraljezec. V kritičnem obdobju, ob pohodu II. grupe preko Gorjanske in Štajerske, je postal poveljnik bataljona in se z njim prebil preko Koroške na Štajersko. Kmalu pa postal poveljnik Kamničko-zasavskega odreda, nato načelnik Šlandrove brigade in zatem poveljnik IV. operativne cone. Avgusta 1944 je bil imenovan za načelnika štaba, oktobra pa za poveljnika

VII. korpusa, kateremu je poveljeval do konca vojne.

V obdobju, ko je tovariš Kranjc poveljeval VII. korpusu, je bil ta najmočnejša enota NOV in POS. Poveljnik Kranjc je imel odgovorno nalogu obraniti osrednje osvobojeno ozemlje v Beli krajini in zaščititi največjo tajno vojno bolnišnico Rog. Zgodovinska dejstva potrjujejo, da je VII. korpus pod poveljstvom tovariša Kranjca do konca izvršil te naloge. Po končani vojni je poveljnik Kranjc prizadeto doživil razformiranje Slovenske partizanske vojske, saj je v njeno nastajanje vložil veliko naporov.

Poveljnik Kranjc se je odločno in jasno opredeljeval v vseh zgodovinsko kritičnih trenutkih svojega časa, za odpor proti okupatorju, za odpor proti pritiskom Sovjetske zveze in za osamosvojitev Slovenije. Na sestanku slovenskih generalov s predstavniki Vrhovne komande 1991. leta je jasno povedal, kdo je tedanj državo pripeljal v krizo in da je izhod le v enakopravnosti, pluralnosti in tržnem modelu ekonomije. In prav zaradi tako jasnih in odločnih stališč je bil tovariš Kranjc kot soborec, poveljnik in kot človek cenjen in spoštovan.

Slava spominu tov. Kranjca.
LADO KOCJAN

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

ANTONA LAVRENČIČA

Se zahvaljujemo vsem, ki ste ga spoštovali ter pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče, sv. maše in nam ustno in pisno izrazili sožalje.

Vsi njegovi
Krško, 26.10.1999

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, dedi, brat in tast

ANTON REDEK

z Brezovice 27 pri Šmarjeti

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, pokojnemu darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše ter ga tako številno pospremili na zadnji poti. Vsem skupaj in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žaluoči: žena Antonija, hčerki Lidija in Marjeta z družinama, vnuki Igor, Samo, Žiga ter brat Jože z družino

POGREGNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

068/323-193

mobil: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo.

opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

V SPOMIN

mojemu najdražjemu sinu

ANDREJU

25. oktobra mineva leto dni, kar te je kruta usoda iztrgala od nas. Andrej, pogrešamo te vsi, ki smo te imeli radi. Zahvaljujemo se vsem, ki prinašate na njegov prerani grob cvetje in sveče in me še vedno tolažite, vendar preboleli ga ne morem. Vsem še enkrat hvala!

Neutolažljiva mamica Jožica

ZAHVALA

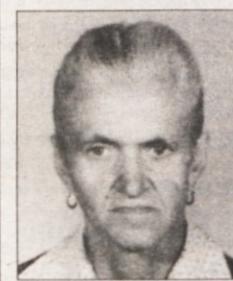
Po šestdesetih letih bivanja v Kranju se je izmučena od bolezni vrnila v svoj rodni kraj, kjer bo v grobu svojih staršev in Rožnem Dolu čakala vstajenje naša draga sestra in teta

LOJZKA KAPŠ

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njen poslednji dom, nam izrazili sožalje, podarili cvetje in sveče, se iz srca zahvaljujemo. Prisrčna hvala duhovnikom za lep cerkveni obred, še zlasti g. župniku iz župnije Kranj - Primskovo za tople besede slovesa. Zahvaljujemo se tudi pogrebni službi Hiti in Navček za organizacijo pogreba ter pevkam iz Otvoca za petje pri maši in ob grobu.

Vsi njeni

Semič, Novo mesto, Vrhnik, 25.10.1999

ZAHVALA

Življenje celo si garala,
za dom, družino vse si dala.
Sledi ostale so povsod,
od dela tvojih pridnih rok.

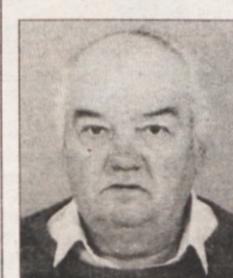
V 68. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, tašča, sestra, sestrična in botra

MARIJA KOBE

Šolska cesta 70, Dolž

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pisno ali osebno izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter vsem, ki ste jo pospremili k večnemu počitku. Zahvaljujemo se tudi kolektivom: Mizarstvo Gavzoda, Komet Metlika, VVE Škrat Stopiče, Revozu, d.o.o. V-501 B, pevcem za zapete žalostinke, gospodu za zaigrano Tišino, pogrebni službi Oklešen ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

Zvonovi žalostno so pelj,
ko prišla ura je slovesa.
Duša k Bogu je odšla,
pozabili si na dom in bolečine.

V 68. letu je odložil križ trpljenja zlati mož, oče, stari oče, brat, stric, svak in boter

FRANC GRABNAR

iz Razdrtega 8

Zahvaljujemo se sorodnikom, vaščanom, prijateljem za izrečeno sožalje, za sv. maše, cvetje in sveče. Iskrena hvala osebni zdravnici dr. Vizecovi, medicinski sestri Andreji, g. župniku za obiske prvih petkov in vsem, ki ste pokojnega obiskovali. Zahvala sodelavcem PIO Iskra, pevcem, gospodu dekanu Trpinu za zadnje slovo in vsem, ki ste ga spremili do preranega groba.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 78. letu nas je po težki bolezni za vedno zapustila draga sestra, teta in svakinja

ANTONIJA SAJNIČ roj. Štefanič

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je zapustil dragi oče, stari oče in tast

IVAN ORLIČ

Železničarska 13, Črnomelj

Za vsestransko pomoč se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom in prijateljem, sorodnikom in znancem ter vsem, ki so nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče. Lepa hvala kolektivom Market Čardak in Dolenjki, sosedu Janku za besede slovesa, g. kaplanu, moškemu pevskemu zboru ter g. Dragu za zaigrano Tišino. Zahvaljujemo se tudi osebju Travmatološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za nego in lajšanje bolečin. Lepa hvala g. Maleriču za organizacijo pogreba in vsem, ki ste našega očeta pospremili k zadnjemu počitku.

Žaluoči: hčerka Lilijana z možem Ivanom, vnuki Andrej, Matej in Urška ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat, tast, stric in bratanec

CIRIL MALNARIČ

iz Moverne vasi pri Semiču

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pisno ali osebno izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče, ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti k večnemu počitku. Iskrena hvala kolektivu Žaga - Zora Črnomelj, Mercator Metlika, govornici in govorniku za poslovilne besede, gasilcem PGD Stranska vas, g. župniku za opravljen obred, pevcem za odpete žalostinke, godbeniku za zaigrano Tišino in pogrebni službi Kukar.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Skrb za vse nas,
verovanje v božjo milost,
veliko dela, prekušen in bolezni
si prestal, zdaj s svojim sinom
boš v grobu mirno spal.
Le srce in duša vesta,
kako boli,
ko tebe več med nami ni.

V 54. letu starosti je prenehalo biti srce našega dragega

JOŽETA KLEMENČIČA

iz Petelinjka 31, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sodelavcem in sosedom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na njegov zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala!

Njegovi najdražji

DOLENJSKI LIST
Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje

Postregli vas bodo s:
 • picami
 • hamburgerjem
 • gircami
 • pomfritom
 • sladoledom
 • ledeno kavo
 • sadnimi kupami
 in raznovrstnimi pihačami.

068/321-878
Vabljeni

DOLENJSKI LIST

Super

TEDEN OGREVALNE TEHNIKE
25. do 30. oktober

Corona Super Cena 6.190,00 SIT
Kalorifer MAESTRAL 103 Corona

Corona Super Cena 18.900,00 SIT
Plinaska peč Corona I-35 simbolna slika

Corona Super Cena 29.900,00 SIT
Petrolejska peč Senstone SKH 232

Corona Super Cena 7.590,00 SIT
Električni oljni radiator NY 1206 W

Gotovinski popusti s kartico Kovinotehna

nemogoče je mogoče KOVINOTEHNA

KOVINOTEHNA

KOVINOTEHNA d.d., 3502 Celje, Mariborska 7

Na podlagi 93. člena Stanovanjskega zakona (Ur. I. RS, št. 18/91, 19/91, 9/94, 21/94 in 23/96), Pravilnika o oddajanju neprofitnih stanovanj v najem (Ur. I. RS, št. 26/95 in 31/97) in pooblastila Mestne občine Novo mesto št. 360-01-31/1999-1400 z dne 23.9.1999

objavlja

neprofitna stanovanjska organizacija
ZARJA, Stanovanjsko podjetje, d.d., Novo mesto,
Prešernov trg 5, 8000 Novo mesto

R A Z P I S

za oblikovanje prednostne listine za oddajo neprofitnih stanovanj v najem za območje Mestne občine Novo mesto

I. PREDMET RAZPISA

1. Predmet razpisa sta dve prosti neprofitni stanovanji v lasti Zarje, d.d., za kateri ima razpolagalno pravico dodelitve Mestna občina Novo mesto:

- dvosobno stanovanje št. 4, Ulica Slavka Gruma 92, Novo mesto (55,65 m²),
- dvosobno stanovanje št. 15, Ulica Slavka Gruma 92, Novo mesto (55,65 m²).

Navedeni stanovanji bosta oddani v najem po prejemu sklepa o dodelitvi, predvidoma do konca leta 1999.

2. Predmet razpisa so tudi zasedena neprofitna stanovanja v lasti Zarje, d.d., za katera ima razpolagalno pravico dodelitve Mestna občina Novo mesto. Ta stanovanja bodo oddana v najem po morebitnem prenehanju sedanjega najemnega razmerja in prejemu sklepa o dodelitvi.

Najemnina za vsa razpisana stanovanja bo izračunana v skladu z določili Pravilnika o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih (Ur. list RS, št. 47/95) oziroma na podlagi predpisa, ki bo veljal v času oddaje stanovanj v najem.

II. Izmed prijavljenih vlog se bo oblikovala prednostna lista upravičencev za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem.

Vse ostale podrobnosti v zvezi z razpisom, si lahko upravičenci ogledajo na oglašni deski Zarje, d.d.

GOTOVINSKA POSOJILA
garancija - čekovni blanketi
068/375-875 9.00-12.00, 13.30-16.30

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, Ljubljana, na podlagi 4. odstavka 60. člena Zakona o varstvu okolja (Ur. list RS, št. 32/93 in 1/96) v postopku izdaje enotnega dovoljenja za gradnjo plinske postaje v tovarniškem kompleksu IMP Livar v Črnomlju investitorja ISTRAGAS, d.o.o., Sermin 8 a, Koper,

O B J A V L J A

1. da je dne 18.10.1999 z odločbo št. 350-03-17/99-TŠ,GB izdalo enotno dovoljenje za gradnjo plinske postaje v tovarniškem kompleksu IMP Livar v Črnomlju, na zemljišču parc. št. 1101/3, k.o. Črnomelj,

2. da je bilo v postopku izdaje enotnega dovoljenja dne 14.10.1999 izdano okoljevarstveno soglasje št. 354-05-86/99,

3. da je bila med javno predstavitev podana pripomba v knjigo pripomb, ki jo je upravni organ v postopku obravnaval in ugotovil:

Glede pripombe, ki jo je v knjigo pripomb podal Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto (v nadaljevanju ZVNKD), in ki se nanaša na vključevanje oz. nadzor ZVNKD pri morebitnem odkritju arheoloških najdišč med gradnjo predvidenega objekta, upravni organ ugotavlja:

- da iz predloženih listin oz. pripombe ZVNKD ne izhaja utemeljena domneva, da bi obravnavana gradnja potekala na domnevem arheološkem najdišču, zato upravni organ vključil ZVNKD v upravni postopek kot soglasje dajalca oz. stranke v postopku;

- da je investitor oz. izvajalec del v skladu z 58. členom Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur. list RS št. 7/99) v primeru odkritja domnevne dediščine na površju zemlje, pod njim ali v vodi, dolžan poskrbeti, da ostane ta nepoškodovana ter na mestu in položaju kot jo je odkril in o najdišči takoj obvestiti ZVNKD. Upravni organ je investitorja oz. izvajalca del v VII. točki izreka odločbe št. 350-03-17/99-TŠ,GB z dne 18.10.1999 k temu zavezal;

- da mora ZVNKD v 15 dneh po obvestilu določiti rok prepovedi kakršnih koli posegov na najdišču dediščine, ki ne more biti daljši od 6 mesecev.

SANJA TRAUNŠEK, univ. dipl. ing. arh.
SVETOVALKA VLADÉ

Volkswagen Group

BREZPLAČNI PREGLED VOZILA
Vljudno vabljeni vsi vozniki vozil Škoda na brezplačni preventivni pregled vozila pred zimo.

AMD ASTA d.o.o. Murska Sobota	AVTOHIŠA MOŽE d.o.o. Ankaran	PAN - JAN d.o.o. Trebnje	TI POM d.o.o. Maribor
AMD ŠLANDER Celje	AVTOKAM d.o.o. Hrastnik	PSC PRAPROTKNIK d.o.o. Velenje	URBAN, SERVIS IN PRODAJA d.o.o. Ribnica
AUTOEMONA d.d. Ljubljana	AVTOLINE KRŠKO d.o.o. Krško	RO + SO d.o.o. Celje	VIDIC CENTER d.o.o. Novo mesto
AVTO INN d.o.o. Nova Gorica	AVTOMERKUR PSO BEŽIGRAD d.d. Ljubljana	SERVIS ŠTERN KRAJN d.o.o. Kranj	AS ŽUNKOVIČ Miklavž
AVTO STEGNE d.o.o. Slovenska Bistrica	AVTOSERVIS RIKI, Rihard Türla s.p. Lendava	SPC JANEZ MOLEK s.p. Gradac	CAR CENTER Smrtno
AVTOCENTER IDRUA d.o.o. Idrija	SPC KRETČ d.o.o. Prestranek	SPC ŠKODA ŠKERJANEC Domžale	
AVTOCVET d.o.o. Tolmin	INTEGRAL JESENICE p.o. Jesenice		

Izredna priložnost za nakup vozila
POLO po posebni hišni ceni.
Dobava takoj!

Posebna hišna cena za vozilo Polo
že od 1.447.635 SIT dalje
in mesečni obrok kredita
že za 15.209 SIT
na mesec oz. 500 SIT na dan.

AVTOHIŠA BERUS

Podbevkova 1, Novo mesto

Tel.: 068/37 19 800

OBČINA BREŽICE

Ob 28. oktobru,
prazniku občine Brežice,
čestitamo vsem občankam in občanom
občine Brežice.

Vladislav Deržič
Župan
Občine Brežice

Kmetijska zadruga Krka Novo mesto

vam nudi ugoden nakup mineralnega gnojila KAN, proizvajalca Agrolinz. Do konca leta je možen nakup na dva obroka, pri takojšnjem plačilu z gotovino nudimo 5% popusta.

Kupite pa lahko tudi vinogradniško gnojilo 0-10-30, po akcijskih cenah pa kalcijev nitrat (znan tudi kot norveški soliter) ter hydrokompleks.

Gnojila lahko dobite v vseh naših kmetijskih oskrbnih centrih ter trgovinah s kmetijskim reprematerialom.

KZ Krka z.o.o. Novo mesto

Pričakujemo vas od 25. oktobra naprej! D O B R O D O Š L I !

PORTRET TEGA TEDNA

Marija Malenšek

Marija Malenšek iz Semiča še vedno odzvanjajo v učesih besede, ki so ji jih pred davnimi desetletji dali za popotnico v življenje njeni starši: "Tvoja vrata naj bodo vedno odprta revezem. Pa košček kruha boš tudi imela zanje." Čeprav bo Malenškova te dni dopolnila 75 let in so njeni starši že dolgo pod rušo, so ne le njena hiša, ampak tudi njeni srce še vedno na stežaj odprta vsem, ki potrebujejo pomoč.

Cut za pomoč se je vrasel vajo že, ko je bila še otrok. Reveži, ki jih pred drugo svetovno vojno na revnem semiškem koncu ni manjalo, so se zatekali k njenim staršem, da so bili krstni botri njihovim otrokom. Ne čudi torej, da je med vojno, še preden je bil junija 1944 v belokranjskem Gradcu ustanovalen Rdeči križ Slovenije, z drugimi dekleti pomagala predvsem ranjencem. Prizna, da ji prvo srečanje z rannimi partizani, ki so jih priprljali v počivališče v Semiču, ni najbolj v ponos. Ko jih je zagledala, je padla v nezavest. A kaj hitro je spoznala, da pri humanitarnem delu ni pomembna ona, temveč tisti, ki jim želi pomagati. In teh tudi po vojni ni manjalo. Socialne službe ni bilo in tako je hodila po domovih pomagat obnemoglim. A brez plačila, nagnad, le za "hvala lepa in pridite še". Tudi za zapisane otroke je poskrbela. Ne čudi torej, da se je v svoji prvi redni službi preizkusila kot direktorica Mladinskega doma za sirote brez staršev. In koder koli je pozneje po Sloveniji službovala kot učiteljica, je delala s predšolskimi ali šolskimi otroki. Povsed pa jo je spremilko humanitarno delo, v katerem je vzgajala tudi svojega sina, ki je

danes direktor doma starejših v Ljubljani. Ponosna je, da se je življenska popotnica njenih staršev prijela tudi njenega brata, ki je bil direktor doma slepih, za povrh pa v socialni službi dela tudi snaha. Tudi ko je za deset let odšla službovat v Ameriko, da je lahko izšolala sina, se ne mladim ne humanitarnosti ni odrekla. Tam je videla še večjo revščino kot doma, a vedno je bila z mislimi in srcem na tej strani luže. S svojim zaslužkom je kupovala sriboljske in posiljala pakete v Semič in okoliške vasi.

Malenškova se še dobro spominja, kako je leta 1953 pripravila prvo krvodajalsko akcijo v tedanji semiški občini. "Aktivistke RK smo hodile od hiše do hiše in prepričevali ljudi. Vsek krvodajalec je bil tudi temeljito zdravstveno in rentgensko pregledan. Takrat je prišlo na akcijo petsto ljudi, danes se jih zbere komaj sto. Vendar nisem dovolila, da bi jim odzveli več kot dva decilitra krv, medtem ko jih danes jemljejo tudi po pol litra, čeprav bi morali bolj skrbeti za zdravje krvodajalcev," pravi Marija.

Po petinpetdesetih letih humanitarne dela se je letos odločila, da bo prenehala delati v odborih RK. Žela in bolezen nekoliko nagajajo. A še vedno je pripravljena pomagati pomoči potrebnim. Žal pa ji je, da jene vse manj tistih, ki so pripravljeni ponuditi ramo, na katero bi se lahko naslonili soljudje. Onih, ki iščejo to ramo, pa je vse več. Žal Malenškova kolesja čas, ko so mlaude aktivistike RK delale s srcem, ne more zavrteti nazaj. Tisti časi živijo le v njenih spominih, ki jih piše, in v dokumentih, ki jih hrani, pa v priznanjih. Eno bo dobila tudi na nočnajši slovesnosti ob semiškem občinskem prazniku. "Veliko mi potmeni to občinsko priznanje, zlasti, ker se na republiškem odboru RK ob letošnjem 55. obletnici niso spomnili na nas pionirje RK. Očitno se v republiškem odboru, kjer so dobro plačani za svoje delo, ne zavedajo, kakšno delo smo opravili, ko smo toliko let nesebično delali za dobro naših ljudi," je tako kot nekdaj v svoji poštenosti še vedno odločna in brez dlake na jeziku Malenškova, čeprav je zaradi svoje odkritorsčnosti že imela težave.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

ZADNJE DEJANJE - Sredi gozda, na "mamini poti", so raztrosili pepel pokojne gospe Vere in jo tako vrnili naravi, kjer je bila najsrečnejša. (Foto: A. B.)

Zadnja pot gospe Vere

Pepel pokojne Novomeščanke so v skladu z njeno željo raztrosili po gozdu v Beli krajini, kjer je bila najsrečnejša

MAMINA POT - Prejšnji poonedeljek popoldne se je v Badovinčevi gostilni na Jugorju zbrala pisana druština, ki se je od tam podala na nenavadno pot. Nekateri bi rekli pogreb. Pa to pravzaprav ni bil. Vsaj ne v pomenu in obliki, kot sta za te kraje in čase običajna.

Zgodilo se je tisto, kar smo navedovali v našem časopisu 23. septembra: žaro s pepelom gospe Vere, 66-letne Novomeščanke, ki je umrla konec julija, sta sin in hči z družinama, njena dolgoletna priateljica in njen nekdanji sodelavec odnesli v gozd pod Hrastom v Beli krajini in pepel raztrosili po kraju, kjer je pokojnica pogosto nabirala gobe in kostanj in ki se ga je med domačimi prijelo ime "mamina pot".

Kakor koli že je bila vsa predstava nevsakdanja, nenavadna in čudna, nekaj posebnega, skoraj nadrealistična, je bil obred, če mu naj tako rečemo, zelo preprost, sproščen in neposreden. Mati je svojemu sinu naročila, naj po smrti njen pepel raztrosijo tam, kjer je v svojem težkem življenju užila največ sreče, zadovoljstva in spo-

kojnosti. To je v Beli krajini, kjer so imeli včasih vikend in kjer je gospa Vera tako rada gobarila in nabirala kostanj.

Sin jo je po smrti v skladu z njenim željo dal upeljeti. Žaro s pepelom pokojne matere je iz krematorija odnesel domov in čakal, da bodo primerne okoliščine za izpolnitve njenе zadnje želje. Njen "pogreb" si je sin zamislil takole: lep oktoberški dan, ajdovčki v gozdu in zrel kostanj na tleh. "V takem je bila mama srečna!" Pa se sestra, Verina hčerka, ki ima družino v Švici, mora biti zraven. Vse to se je ujelo prejšnji pondeljek.

Tako je sprevod krenil. Najmlajša je bila dober mesec dni stara vnučinja gospe Vere, ki se je rodila že po babiččini smrti, njena dva bratca, njihova mamica, Verina hči, in zet, vsi živijo v Švici, sin, ki je košar nosil žaro, s svojima hčerkama dvojčicama, Verina mladostna priateljica in pokojnica nekdanji sodelavec, ljubiteljski harmonikaš. Gospa Vera si je zaželela, da bi sodelavec na njenem "pogrebu" zaigral kakšno lepo domačo.

Začelo se je s partizanskimi Tam na Pugled gor, Počiva jezero v tihoti, Sivala je dekliva zvezdo, nato je druština povzela narodne, pa ne samo "mrliške", kot je Ptički, jaz vprašam vas, ampak tudi vedre in zaljubljene, ki jih je gospa Vera rada prepevala. Na poti je sprevod naletel na dva nabiralca kostanja, po govorici sodeč z ljubljanskega konca ali iz Gorenjske. Sprva se možaka nista mogla načuditi čudni druščini, ki je, hodeč po šelestečem kostanjevem listju, prepevala ob spremljavi harmonike. Najraje bi se ji kar pridružila. Ko sta slišala, da "bomo raztrosili mamin pepel", jima je pa postalo nerodon, obstala sta in se opravičevala, kot da sta kriva, ker sta tam.

Potem je sin društino popeljal na "mamino pot". Odpri je žaro in otroka sta pokojno mater vrnila naravi - njen pepel sta raztresla po gozdu, Verina priateljica pa je tam pustila košar z rožami. Nazaj grede so v prazno žaro nabrali kostanj. Letos je bogato obrodil. A. BARTELJ

NENAVADNA POT - Pisana druština se je s harmoniko na čelu in s pesmijo podala na nenavadno pot. (Foto: A. B.)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Kup starega asfalta v gozdu - Uradniki znova in znova zahtevajo državljanove osebne podatke - Koga obdarovati: prineso ali siromaka? - Medvedi in prepovedano meso

Telefon dežurnega novinarja je zvonil nekaj manj pogosto kot običajno. Prejeti klici v uredništvo vendar dokazujejo, da se poražajo iz dneva v dan vprašanja in da mnogi ni prav lahko najti odgovore ne glede na to, ali zadevajo medosebne odnose ali posameznikovo podrejenost vsemognemu uradništvu.

P. F. iz Grada ugotavlja, da je nekdo pripeljal cel kup starega asfalta v kosi v gozd ob cesti Stranska vas-Crnomelj. Storilca ne pozna, vendar ga poziva, naj pospravi asfalt, saj ta ne spada v gozd. - Kako je prispel asfalt v gozd P. F., bo težko ugotoviti. V Čestnem podjetju Novo mesto zavračajo možnost, da bi asfalt stresli v gozd njihovi delavci. Zatrjujejo, da stari asfalt, ki se nabere

pri prekopih in podobnih posegih, vozijo na za to določeno depozitno. Ali tako kot cestno podjetje odlagajo stari asfalt s cest, dvorišč in od drugod tudi ostali, je vprašanje. Mar bo treba za varovanje gozdom pred onesnaževalci uvesti stalno dejurštvo?

Novomeščanko je pogrelo, ko je prebrala javni poziv za prijavo podatkov za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju mestne občine Novo mesto. "O nas imajo vse podatke, veliko natančnih podatkov," meni Novomeščanka, ki se ji zdi nedopustno, da vedno znova uradi zahtevajo skoraj enake osebne podatke od državljanov, namesto da bi jih poiskali v svojih računalniških in drugih evidencah. - Pa še res je, mar ne?

Vesna iz Šentjerneja je sporočila, da ji je všeč, kar je naredilo roletarstvo Medle iz Novega mesta, namreč, da je obdarilo revno družino. Podobno bi lahko pomagali revnim tudi vsi tisti, ki npr. podarjajo avtomobile lepotičnim poletja, vinskih in podobnim princesam itd. Vesna verjame, da si podjetja z obdarovanjem misijo delajo dobro reklamo, vendar se ji zdi bolj prav, ko bi si podjetja ustvarjala dobro ime tako, da bi gledala na ljudi, ki živijo v pomajkanju. - Vesni bodo verjetno zamerile izbrane in nesojene prinčese, z njo pa se bodo strinjali številni drugi. Ugibate lahko, ali bo več zamer ali več odobravanja Vesni.

Stane Željko s Suhorja zbadljivo predлага, naj bi počakali s predvidenim odstrelom medvedov toliko časa, da Evropa ne bo več grozila Sloveniji s prepovedjo

PATETOV KIVI BOGATO OBRODIL - Pred šestimi leti, ravno ko je Joži Pate iz Dolenjega Kamenja nameravala pred hišo za brajdo zasaditi trte, je pri bratrancu Cirilu Patetu videla, kako sadijo kivi, in takoj se je odločila, da pri tudi ona namesto trt posadila ta nam bolj malo znani sadež, ki pa je zelo zdrav, saj ima veliko vitamina C. Posadila je dve ženski rastlini in eno moško. Letos je kivi rodil že tretjič in najobilnejše. Na dveh rastlinah je okrog 200 sadežev, ki jih bodo Patetovi še pred mrazom obrali. Joži pravi, da s kivijem ni imela veliko dela, le redno ga je zalivala in dobro pognojila. (Foto: J. Dornž)

Od močvirja do vaškega zbiralnika

Vaščani Koblarjev so s skupnimi močmi preuredili nekdanjo "vaško lužo" v priljuben kraj

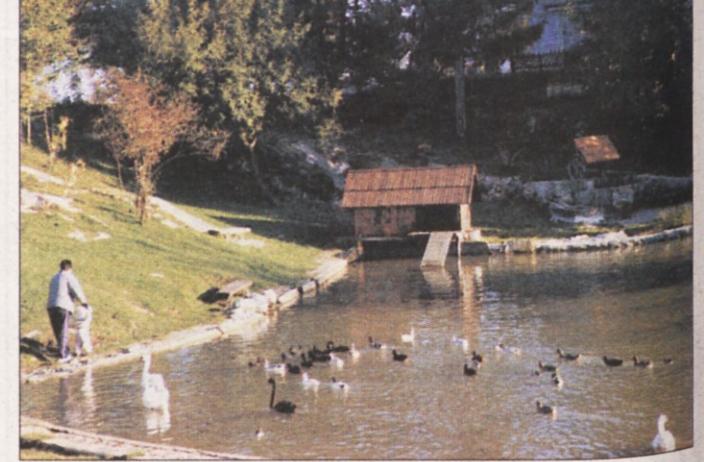
KOBLEARJI PRI KOČEVJU - Še pred dvema letoma in pol je bilo sredi vasi Koblarjev pri Kočevju veliko močvirje. Ker je zlasti poleti iz njega zaudarjalo in je kazilo videz sicer urejene vasi, so se vaščani odločili, da bodo "vaško lužo", kot so močvirnato kotojanje imenovali, uredili. Združili so moči in še pred pričetkom letosnjega poletja pridobili priljubljeno zbiralniško vaščanov.

M. L.-S.

NOČ ČAROVNIC

OTOČEC - V petek, 29. oktobra, ob osmih zvečer se bo na gradu Otočec začela prireditev Noč čarovnic. Gre za praznik, ki ga v angleško govorečih deželah imenujejo Halloween in ga praznujejo v številnih deželah. Ze sam po sebi skrivnostni otoški grad, osvetljen z baklami, bodo ob tej priložnosti še dodatno "opremili" s prazniki primernimi dodatki. Na to bo ubrano celotno razpoloženje, za katero bodo poskrbeli tako z baročno glasbo v izvedbi kvarteta kljunastih flavt Air kot s kulinarično ponudbo. Ob posebni animaciji bodo predstavili izvor in pomen praznika noč čarovnic.

Pri delu so sodelovali domala vsi vaščani, od najstarejšega do otrok. Rezultat je urejen park ob

PRIJUBLJENO ZBIRALIŠČE - Čeprav se jesen uradno še ni začela, se je že pred dnevi tako ohladilo, da klopce ob "vaški luži" v Koblarjih ob večerih ostajajo prazne. Še vedno pa je to čez dan, ko je dovolj toploto, zarači zanimivosti, ki jih ponuja malčkom, kraj, kamor mamice rade vodijo svoje otroke. (Foto: M. L.-S.)

DOLENJSKI LIST

25. oktobra 1984

V treh izmenah

Sodraški obrat ljubljanske Pletenine je dobil večje naročilo iz Zvezne republike Nemčije, kjer že več let uspešno prodaja svoje proizvode. V štirinajstih dneh mora izdelati 4.500 tekaških smučarskih dresov. V tem 120-članskem kolektivu so zato začasno uveli tudi tretjo izmeno.

Prvi mali centrali

Na pritoki Kolpe so pred kratkim odprli dve mali hidrocentrali z močjo 1,7 kilovata. Elektrika iz teh dveh central bo cenejša kot iz nuklearke. Centrali delujeta avtomatsko, vklapljamjo in izklapljamjo pa ju iz Kočevja. Obe sta povezani s slovenskim in hrvaškim električnim omrežjem. Gradili so ju od leta 1982. To sta prvi dve mali elektrarni od načrtovanih 100 v Sloveniji.

Letošnje Martinovo bo kislo

Čeprav trgatev v Beli krajini še ni končana, je že moč reči, da bo letosnjega vinske letino ena slabših v zadnjih letih, vsekakor pa bo tako po kolicini kot po kakovosti pod povprečjem zadnjih desetih let. Slabšo letino močno občutijo tudi v metliški Vinski kleti, tozdu tukajšnje Kmetijske zadruge, saj je ponudba grozdja manjša kot prejšnja leta.

Asfalt do Cvibla

Pred dnevi so položili asfalt na doslej neASFALTIRANEM delu ceste, ki vodi iz Žužemberka do spomenika na Cviblu. Dolgoletna želja krajancov je s tem izpolnjena, urejen dostop do enega najpomembnejših pomnikov revolucije na Dolenjskem pa bo tako urejen že za letosnjo komemorativno svečanost ob dnevu mrtvih.

Več tujih gostov v hotelu Sremič

V letosnjem tričetrletju je v krškem hotelu Sremič prenočevalo 25.000 gostov, kar je približno za pet odstotkov več kot lani v tem času. Računajo, da bo do konca leta nočitev že 35.000, s čimer bodo dosegli okoli 70-odstotno zasedenost hotelskih zmogljivosti, to pa je precej nad slovenskim povprečjem.

Dobri peki, dober kruh

Krčani si ne obetajo dosti boljšega kruha, ker je, kot smo slišali tudi na zboru krajevnih skupnosti občinske skupščine, "slaba kadrovskava zasedba". Po zamenjavi v samem vrhu Žitove Pekarne so le pričakovali, da se bo kakovost izdelkov kaj izboljšala, toda očitno je, da vedno le ne drži tisti rek, da riba pri glavi smrdi.

Uplenil je kralja voda

Čeprav je lov na sulca v Krki odprt šele kak mesec, je že prejšnji teden prinesel zares trofejni ulov. Član novomeške ribiške družine Franc Tičar je namreč v četrtek potegnil na suho kar 17 kilogramov težkega sulca, ki ima zaenkrat v letosnjem ribolovni sezoni prvenstvo v lovu na to vse bolj cenjeno ribo.